Jaarverantwoording 2024

Jaarverslag 2024
Jaarrekening 2024

Gemeente Valkenburg aan de Geul

Jaarverantwoording 2024

Versie: v1.01 d.d. 4 juni 2025

Status: Versie t.b.v. publicatie op 5 juni 2025

Aanbiedingsbrief

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u de jaarverantwoording 2024 aan.

Het jaar 2024 valt precies midden in de coalitieperiode. Een aantal beleidsstukken is ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad en het college en ambtelijke organisatie zijn aan de slag met de uitvoering of de verdere uitwerking. Een aantal dossiers willen we hier uitlichten. In februari heeft de raad een besluit genomen over de vergroening van 5 pleinen, waarna we aan de slag zijn gegaan met de uitwerking van de plannen. Ten tijde van het aanbieden van deze jaarverantwoording zijn de eerste resultaten reeds zichtbaar.

In december zijn belangrijke richtinggevende keuzes gemaakt met betrekking tot Valkenburg-Oost. Met het vaststellen van het ruimtelijk structuurplan heeft de raad een kader geschept voor de toekomstige inrichting van dit gebied. De uitwerking bevat zowel een beeldkwaliteitsplan gebouwde omgeving als een visie beeldkwaliteitsplan openbare ruimte.

Met betrekking tot klimaatadaptatie ligt er niet alleen een door de raad vastgestelde klimaatadaptatiestrategie, maar hebben we ook gewerkt aan subsidieregelingen die ter beschikking staan aan onze inwoners. In mei 2024 werden we herinnerd aan het belang van klimaatadaptatie, nadat in Terblijt overlast en schade ontstond na hevige regenval. De Lindenstraat in Terblijt is inmiddels weer volledig hersteld.

2024 was ook het jaar waarin een etappe van de Tour de Frances Femmes haar startplaats had in Valkenburg. Duizenden inwoners en toeristen waren op de been en moedigden de dames aan op de Cauberg. Rondom het evenement waren allerlei activiteiten voor jong en oud.

Ook in het sociaal domein zijn in 2024 stappen gezet. Hoewel dit iets minder zichtbaar is op straat, is het belang voor onze inwoners niet minder groot. Concrete besluiten zijn genomen over het regionaal beleidskader jeugdhulp en de lokale inclusie agenda. Ook hebben we een initiatief voor een proeftuin Buurtgezinnen mogelijk gemaakt.

Naast de hierboven genoemde successen hebben wij ook de nodige zorgen. Wij noteren in 2024 opnieuw een overschot ten opzichte van de begroting van enkele miljoenen. De ambities die wij vanuit beleid opschrijven en via de begroting van middelen voorzien kunnen we nog onvoldoende (tijdig) ten uitvoer brengen. De gemeentelijke organisatie is vooral gericht op beleidsvorming en in mindere mate op beleidsuitvoering. Het college gaat zich inspannen dit tij ten goede te keren.

Met het aanbieden van de jaarverantwoording over 2024, bestaande uit het jaarverslag en de jaarrekening, geven wij als college van burgemeester en wethouders invulling aan onze verplichting op basis van artikel 197 en 198 van de Gemeentewet. Uw raad wordt, cf. artikel 198 lid 1 van de Gemeentewet, verzocht om de jaarrekening en het jaarverslag vast te stellen. Met het vaststellen van de jaarrekening en het jaarverslag verleent u aan het college decharge over het in 2024 gevoerde beleid.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

w.g.

mr. G.S. Reehuis
algemeen directeur / gemeentesecretaris

w.g.

D.M.M.T. Prevoo
burgemeester

Inhoudsopgave

Het jaarverslag

Hoofdstuk 1	**De programmaverantwoording**	**5**
	Algemene inleiding en leeswijzer	5
1.1	Programma Vergunningen, Veiligheid, Toezicht en Handhaving	8
1.2	Programma Economie en Toerisme	11
1.3	Programma Mobiliteit, Volkshuisvesting en Fysieke Leefomgeving	15
1.4	Programma Sport, Cultuur en Recreatie	21
1.5	Programma Onderwijs	26
1.6	Programma Sociaal Domein	28
1.7	Programma Volksgezondheid, Duurzaamheid en Milieu	38
1.8	Programma Bestuur en Ondersteuning	45
1.9	Algemene Dekkingsmiddelen	47
1.10	Overhead, Onvoorzien en Vennootschapsbelasting	49
Hoofdstuk 2	**De paragrafen**	**51**
2.1	Paragraaf Lokale heffingen	51
2.2	Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing	58
2.3	Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen	63
2.4	Paragraaf Financiering	67
2.5	Paragraaf Bedrijfsvoering	71
2.6	Paragraaf Openbaarheid	76
2.7	Paragraaf Verbonden Partijen	77
2.8	Paragraaf Grondbeleid	96

De jaarrekening

Hoofdstuk 3	**De balans**	**98**
Hoofdstuk 4	**Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening**	**100**
Hoofdstuk 5	**Toelichting op de balans en het overzicht van baten en lasten**	**101**
5.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	101
5.2	Toelichting op de balans per 31 december 2024	106
5.3	Toelichting op het overzicht van baten en lasten	123
5.4	Wnt-verantwoording	142
5.5	Rechtmatigheidsverantwoording	143
5.6	SiSa-verantwoording	144
5.7	Het overzicht van baten en lasten op taakveldniveau	155
Controleverklaring van de externe accountant		**165**

Hoofdstuk 1: Algemeen

Algemene inleiding en leeswijzer

De jaarverantwoording 2024 is opgebouwd uit het jaarverslag en de jaarrekening. Het jaarverslag is opgebouwd uit de programmaverantwoording en de paragrafen. De jaarrekening is opgebouwd uit de balans per 31 december 2024, het overzicht van baten en lasten over 2024 en de toelichtingen op de balans en op de baten en lasten.

Financiële samenvatting

In de onderstaande tabel is het totaal van de baten en lasten samengevat.

*(bedragen * € 1.000)*

Recapitulatie jaarrekening 2024	Primaire begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024
Lasten	64.872	69.647	66.550
Baten	65.730	72.934	73.578
Saldo van baten en lasten	**858 V**	**3.287 V**	**7.028 V**
Toevoegingen aan reserves	816	15.420	16.238
Onttrekkingen uit reserves	1.405	12.961	13.523
Resultaat begrotingsjaar 2024	**1.447 V**	**828 V**	**4.313 V**

In de programmaverantwoording is een overzicht opgenomen van de baten en lasten per programma. In de jaarrekening is het totaaloverzicht van de baten en lasten opgenomen, uitgesplitst per programma. In de toelichting op de jaarrekening zijn per programma overzichten opgenomen van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de realisatie 2024, waarbij de grootste afwijkingen per programma worden verklaard.

Het gerealiseerde voordelige resultaat van € 4.313.000 is € 3.485.000 hoger ten opzichte van de begroting na wijziging van € 828.000 voordelig. Het bedrag van € 3.485.000 is als volgt verdeeld over de programma's:

*(bedragen * € 1.000)*

Programma		
Programma Vergunningen, Veiligheid, Toezicht en Handhaving	101	V
Programma Economie en Toerisme	253	V
Programma Mobiliteit, Volkshuisvesting en Fysieke Leefomgeving	2.494	V
Programma Sport, Cultuur en Recreatie	360	V
Programma Onderwijs	59	V
Programma Sociaal domein	-233	N
Programma Volksgezondheid, Duurzaamheid en Milieu	298	V
Programma Bestuur en Ondersteuning	-126	N
Algemene dekkingsmiddelen	555	V
Overhead	616	V
Onvoorzien	-637	N
Vennootschapsbelasting	1	V
Subtotaal	**3.741**	**V**
Mutaties reserves	-256	N
Totaal afwijkingen tussen begroting en realisatie	**3.485**	**V**

Indeling van de programmaverantwoording

De indeling van de programma's is in de najaarsnota 2024 gewijzigd ten opzichte van de primaire begroting 2024. In de voorliggende programmabegroting 2024 wordt deze gewijzigde programma-indeling aangehouden:

- Programma Vergunningen, Veiligheid, Toezicht en Handhaving
- Programma Economie en Toerisme
- Programma Mobiliteit, Volkshuisvesting en Fysieke Leefomgeving
- Programma Sport, Cultuur en Recreatie
- Programma Onderwijs
- Programma Sociaal Domein
- Programma Volksgezondheid, Duurzaamheid en Milieu
- Programma Bestuur en Ondersteuning

Naast deze programma's bevat de verantwoording ook de onderdelen:

- Algemene Dekkingsmiddelen
- Overhead
- Onvoorziene uitgaven en inkomsten
- Vennootschapsbelasting

Het saldo van de bovenstaande posten vormt het resultaat over het begrotingsjaar.

De programmaverantwoording geeft in de basis antwoord op de drie W vragen:

- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we daarvoor gedaan?
- Wat heeft dat gekost?

De programma's zijn opgedeeld in thema's, waarbij per thema antwoord wordt gegeven op de eerste twee vragen. De vraag "Wat heeft dat gekost" wordt voor het gehele programma beantwoord op basis van een tabel met baten en lasten op taakveldniveau.

Indeling van de paragrafen

In hoofdstuk 2 zijn de paragrafen opgenomen. Anders dan de programma-indeling in hoofdstuk 1 geldt voor de paragrafen wel een landelijk voorgeschreven indeling. In deze paragrafen leggen wij verantwoording af voor de lokale heffingen, het weerstandsvermogen en risicobeheersing, het onderhoud aan kapitaalgoederen, de financiering, bedrijfsvoering, openbaarheid, verbonden partijen en grondbeleid.

De jaarrekening

De jaarrekening is opgebouwd uit de balans per 31 december 2024, het overzicht van de baten en lasten over het begrotingsjaar 2024 en de toelichtingen.

De toelichtingen bevatten de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling, de toelichting op de balans, de toelichting op de baten en lasten inclusief een analyse van de significante afwijkingen ten opzichte van de begroting, de WNT-verantwoording (Wet Normering Topinkomens) en de rechtmatigheidsverantwoording van het college.

Daarnaast is in de toelichtingen de SiSa-verantwoording opgenomen. SiSa staat voor Single Information Single Audit. Dit is een verplicht onderdeel van de gemeentelijke jaarverantwoording. Aanvullend bevatten de toelichtingen een overzicht van de incidentele baten en lasten per programma, de structurele reservemutaties en het overzicht van baten en lasten op taakveldniveau.

Proces vaststellen van de jaarverantwoording 2024

De ontwerp jaarverantwoording 2024 zal worden gepubliceerd op donderdag 5 juni 2025. Dit is het eerste moment dat het jaarverslag en de jaarrekening over 2024 beschikbaar zijn voor de raadsleden en ook publiekelijk te raadplegen is.

De leden van de gemeenteraad hebben de mogelijkheid om informatieve vragen in te dienen over de ontwerpjaarverantwoording. Deze schriftelijke vragen kunnen op de gebruikelijke wijze, bij voorkeur per raadsfractie, worden ingediend via de griffie. De afgesproken deadline hiervoor is maandag 16 juni 2025, voor 09:00u.

Het college zal op vrijdag 20 juni 2025 de schriftelijke vragen beantwoorden.

In de openbare raadsvergadering van maandag 30 juni 2025 wordt de jaarverantwoording over 2024 ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. Met het vaststellen van jaarverantwoording verleent de gemeenteraad decharge aan het college voor het gevoerde beleid in het begrotingsjaar 2024.

Na vaststelling van de jaarverantwoording zal deze vóór 15 juli 2025 worden toegezonden aan het College van Gedeputeerde Staten (GS) van de Provincie Limburg.

Met dit proces wordt invulling gegeven aan de artikelen 197 t/m 200 van de Gemeentewet.

1.1 Programma Vergunningen, Veiligheid, Toezicht en Handhaving

Omschrijving van het programma

In dit programma wordt ingegaan op de verantwoordelijkheid van de gemeente voor het borgen van een leefbare en veilige leefomgeving. Hierbij zijn met name de onderdelen integrale veiligheid, zoals openbare orde en crisis- en rampenbestrijding en vergunningverlening van belang. Iedereen moet veilig zijn en zich veilig kunnen voelen. Bij activiteiten die door de samenleving zelf worden geïnitieerd, wordt nagegaan hoe de gemeente deze initiatieven kan ondersteunen of bewoners en ondernemers kan activeren om zelf actie te ondernemen. Want ook voor (sociale) veiligheid geldt dat het nemen van de eigen verantwoordelijkheid door burgers en bedrijven een essentieel onderdeel vormt.

Wat hebben we bereikt?

De ambitie van de gemeente is om de veiligheid van bewoners en bezoekers op straat, in hun eigen woning of bedrijf en in de leefomgeving te waarborgen en daar waar nodig te verhogen. Tevens wil de gemeente ernstige vormen van (horeca-/evenementen-) overlast, ondermijning en onveiligheid voorkomen. Om dit te bereiken ziet dit programma op het voorkomen, handhaven en oplossen van verschillende vormen van overlast, criminaliteit en onveiligheid binnen de gemeente.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De gemeente Valkenburg aan de Geul kent stedelijke problematieken op het gebied van openbare orde en veiligheid. Om de veiligheid en de leefbaarheid binnen onze gemeente te waarborgen was een beperkt veiligheidsdomein aanwezig, met daarin één adviseur Openbare Orde en Veiligheid (OOV-er). Gelet op deze kwetsbaarheid en het toenemend takenpakket is medio 2024 een tweede adviseur Openbare Orde en Veiligheid aangesteld.

In 2024 hebben we uitvoering gegeven aan het Integraal Veiligheidsplan 2024-2027 (en het daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma). Daarin zijn de volgende veiligheidsonderwerpen als prioriteit opgenomen:

- Ondermijnende criminaliteit;
- Jeugd en Veiligheid;
- Verbinding tussen Zorg en Veiligheid

Naast deze drie prioriteiten is specifiek het doorlopende thema fysieke veiligheid benoemd, met name crisis- en rampenbestrijding. We streven naar een sterke en daadkrachtige interne organisatie in crisissituaties. Hiervoor is gestart met het opstellen van een plan waarbij een interne crisisorganisatie wordt ingericht en waarbij lokale crisisfunctionarissen periodiek worden getraind.

Aandacht voor alle veiligheidsthema's

De gemeente is in 2024, samen met de andere Heuvellandgemeenten, doorgegaan met de inzet op alle veiligheidsthema's. Daarbij is er aandacht en ruimte voor doorontwikkeling van de aanpak. Verder voeren we wettelijke taken uit en reageren we op incidenten en urgente vragen vanuit de samenleving. In 2024 is daarnaast op Maastricht-Heuvellandniveau een start gemaakt met de integrale bestuurlijke controles van het ACT!-team. Deze controles zijn uitgevoerd zodra er sprake was van signalen van ondermijnende criminaliteit.

Met betrekking tot de jeugdige ondermijners signaleren we dat jongeren steeds vaker wapens op zak dragen en dat er tijdens het uitgaan sprake is van fors drank en drugsgebruik. De combinatie van die drie zaken maakt dat we in 2024 zijn gestart met de campagne Veilig Uitgaan in samenwerking met het RIEC Limburg.

Daarnaast zijn wij in 2024 gestart om het concept Risk Factory (Veiligheidseducatiecentrum) naar Zuid-Limburg te halen. Onze gemeente heeft hierin de rol van aanjager, het project valt onder de Veiligheidsregio.

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft in 2024 de voorbereidingen getroffen om in 2025 keuzes te kunnen maken rondom het vraagstuk huisvesting brandweerkazernes. Dit traject is uitgevoerd met alle deelnemende gemeenten, waaronder een actieve bijdrage vanuit Valkenburg aan de Geul

Tot slot hebben we in 2024 een start gemaakt met de actualisering van beleid, waaronder het Damoclesbeleid en het Bibob-beleid.

Blijven samenwerken

De gemeente gaat door met de regionale samenwerking op veiligheidsterreinen. De belangrijkste regionale samenwerkingsverbanden zijn:

- Integraal IVP en bijbehorende Uitvoeringsprogramma met de Heuvelland gemeenten;
- De samenwerkende Zorg- en Veiligheidshuizen Zuid-Limburg: afstemming binnen de regio tussen partners uit de justitiële keten, de veiligheidsketen en de zorgketen met als doel het terugdringen van overlast, criminaliteit en huiselijk geweld;
- Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC): afstemming overheidspartijen ter bestrijding van de georganiseerde misdaad;
- Omgevingsdienst Zuid-Limburg (ODZL): afstemming en expertise op het gebied van vergunningverlening, toezicht, handhaving en milieuadvies;
- Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL): afstemming tussen ketenpartners ten aanzien van aanpak (gezondheids-)risico's, rampen en crises;
- Burgernet: burgers helpen de politie bij opsporing verdachten;
- WhatsApp Buurt Preventie (WABP);
- Regionaal overleg integraal toezicht (ROIT): afstemming werkzaamheden BOA’s;
- Meld Misdaad Anoniem;
- Politie; wijkagenten.

Bij sociale veiligheid is ook de inzet van wijkagenten en wijkBOA’s relevant. De wijkBOA’s houden spreekuren in de wijk. Ook vindt er periodiek overleg plaats met de politie, waarbij aandacht is voor de ontvangen meldingen van burgers en worden afspraken voor de uitvoering van projecten op hotspots (extra toezicht, horeca, evenementen, fietsendiefstallen, diefstal uit schuurtjes, etc.).

Vergunningverlening en Toezicht & Handhaving

Uitvoering Omgevingswet en wet Kwaliteitsborging

Met ingang van 1 januari 2024 is de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen in werking getreden. In 2024 hebben we binnen het cluster Omgevingswet (zowel vergunningen als toezicht & handhaving) ons verder ingericht op deze nieuwe wetgeving en zijn werkprocessen en procedures aangepast. Onze organisatie is geheel ingericht op deze nieuwe wetgeving waarbij de samenwerking tussen alle betrokken partijen in het ruimtelijke domein centraal staat.

Afhandelen vergunningaanvragen

Alle binnenkomende vergunningaanvragen Omgevingsrecht en Bijzondere wetgeving worden zoveel als mogelijk binnen de geldende wettelijke termijnen afgehandeld. De vergunningenprocedure wordt geheel digitaal doorlopen middels het programma Rx.Mission. Hierbij is onze organisatie zodanig ingericht dat wordt voldaan aan de wettelijke VTH-kwaliteitscriteria. We sturen daarnaast op de doorontwikkeling van de organisatie en werkprocessen met als uitgangspunt kwaliteit en klantgerichtheid.

Beleidsindicatoren

Nummer	Indicator	Eenheid	Periode	Valkenburg aan de Geul	Nederland	Bron
1.1	Verwijzingen Halt	aantal per 1.000 jongeren	2024	10	9	Stichting Halt
1.2	Winkeldiefstallen	aantal per 1.000 inwoners	2024	1,8	2,2	CBS
1.3	Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	2024	2,4	4,3	CBS
1.4	Diefstallen uit woningen	aantal per 1.000 inwoners	2024	0,9	1,2	CBS
1.5	Vernielingen en beschadigingen tegen openbare orde en gezag	aantal per 1.000 inwoners	2024	5,2	5,7	CBS

Bron: waarstaatjegemeente.nl.

Wat heeft dat gekost?

Programma Vergunningen, Veiligheid, Toezicht en Handhaving *(bedragen * € 1.000)*

	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Lasten per taakveld			
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.577	1.732	1.761
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.947	2.204	1.912
Totaal lasten	**3.524**	**3.936**	**3.673**
Baten per taakveld			
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	78	86	88
1.2 Openbare orde en veiligheid	91	248	84
Totaal baten	**169**	**334**	**172**
Saldo per taakveld			
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-1.499	-1.646	-1.673
1.2 Openbare orde en veiligheid	-1.856	-1.956	-1.828
Saldo van baten en lasten	**-3.355**	**-3.602**	**-3.501**

De analyse van de belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging is opgenomen in hoofdstuk 5.3 van de jaarverantwoording.

1.2 Programma Economie en Toerisme

Omschrijving van het programma

Binnen het programma economie en toerisme wordt beleid geformuleerd en worden activiteiten gepresenteerd die gericht zijn op het (versterken van het) economisch functioneren van onze gemeente. Deze beleidsvoornemens zijn gebaseerd op provinciale, regionale en lokale visies, beleidsstukken en afspraken.

Wat hebben we bereikt?

Vrijetijdseconomie
Prioriteit in 2024 was het vormgeven van de Visie Vrijetijdseconomie 2035 Valkenburg aan de Geul. De vrijetijdseconomie (toerisme en recreatie) is essentieel voor Valkenburg en draagt al bijna 140 jaar bij aan werkgelegenheid en welvaart. Toch blijkt de sector (deels) verouderd en kwetsbaar en spelen externe factoren zoals klimaatverandering, personeelstekorten en stijgende kosten een rol. Er is behoefte aan een gezamenlijke visie voor de toekomst van de vrijetijdseconomie in Valkenburg. Daarom is er, in samenwerking met experts, bewoners en ondernemers, in 2023 en 2024 gewerkt aan een nieuwe Visie Vrijetijdseconomie voor Valkenburg aan de Geul, die in oktober 2024 door de gemeenteraad is vastgesteld. De visie is aangevuld met een uitvoeringsprogramma, dat de komende jaren tot uitvoering wordt gebracht.

Ondernemerscontact
Om ondernemers op een laagdrempelige manier te woord te staan en ze op weg te helpen bij vragen, heeft de gemeente in 2023 een pilot Ondernemersdesk opgezet. Deze is dusdanig succesvol afgerond dat in 2024 de functie “Adviseur Ondernemers”, als verlengde van de pilot, vast in de organisatie is ingepast. Sinds het tweede half jaar van 2024 is de functie bezet. Ondernemers(verenigingen) weten de Adviseur Ondernemen – en visa versa - goed te vinden.

Agrarische sector
Om ook agrariërs op weg te helpen, participeert de gemeente in een regio-programma om te oordelen hoe de Zuid-Limburgse agrariërs ervoor staan met hun bedrijfsvoering. Een vitaliteitsmanager heeft in 2024 onderzocht wat de mogelijkheden, kansen en wellicht opties tot stoppen zijn. Dit onderzoek is eind 2024 afgerond en zal begin 2025 gedeeld worden met college en raad.

Brede structuurversterking economie
De ambitie is uitgesproken om te werken aan structuurversterking van de economie in de brede zin van het woord. Dit moet niet alleen toezien op het versterken en verduurzamen van de toeristisch-recreatieve sector, waar al de nodige stappen voor zijn gezet. Maar ook in het inzichtelijk maken van de exacte problematiek van andere economische sectoren zodat deze gericht aangepakt kunnen worden. In 2024 is een eerste inventarisatie gemaakt, waarna een opdrachtbrief is opgesteld om te komen tot een programma structuurversterking economie. Deze wordt begin 2025 aan de gemeenteraad voorgelegd.

Toeristische heffingen en parkeren

De opbrengsten van de toeristische heffingen zijn opgenomen onder het programma algemene dekkingsmiddelen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Subthema 1: Ruimtelijke economie en werklocaties

Regionale economische samenwerking
Op het gebied van economische samenwerking in Zuid-Limburg is deelgenomen aan diverse programma’s en samenwerkingsverbanden gericht op het toekomstbestendig maken van de regionale

economie (o.a. Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg (SVREZL), Economische Samenwerking Zuid-Limburg (ESZL), Middengebied Zuid-Limburg). De regionale samenwerking binnen de verschillende programma's, met de bijbehorende overlegstructuren kost structureel veel capaciteit. Vanuit deze samenwerking kwamen in 2024 onder andere de volgende activiteiten/projecten naar voren:

- Addendum SVREZL 2024: in 2024 zijn de aanbevelingen uit de tussentijdse evaluatie betreffende de uitvoeringsafspraken SVREZL doorgevoerd in Addendum SVREZL 2024.
- Agrarische scan Middengebied: in 2024 heeft de inventarisatie (incl. Keukentafelgesprekken) plaatsgevonden bij de agrariërs in Valkenburg aan de Geul. Resultaten uit het onderzoek worden begin 2025 gedeeld.

Daarnaast hebben we in 2024 een actieve bijdrage geleverd aan de regionale overleggen over de Regiodeal 6e tranche en het proces om te komen tot een regionaal samenwerkingsverband.

Lokale economische werkzaamheden en overlegstructuren

- Bedrijveninvesteringszone Valkenburg (BIZ): net als voorgaande jaren was er in 2024 intensieve afstemming met de BIZ. Speciaal dit jaar, waar ook veel ambtelijke capaciteit in is gaan zitten, waren alle voorbereidingen voor een nieuwe BIZ periode (2025-2029). Onder andere het opstellen van de nieuwe Verordening Bedrijveninvesteringszone Valkenburg 2025-2029, de draagkrachtmeting onder ondernemers dit najaar en het opstellen van nieuwe afspraken tussen de BIZ en de gemeente.
- Periodieke overleggen met brancheorganisaties en ondernemersverenigingen (o.a. KHN, MKB Nederland e.d.).
- Diverse acties/projecten vanuit de Ondernemersdesk/Adviseur ondernemen (o.a. opzetten werkgroep Lindenlaan).
- Jaarlijkse subsidies: in 2024 hebben wij wederom diverse organisaties die onze ondernemers op verschillende wijzen ondersteunen gesubsidieerd. Denk hierbij aan het StartersCentrum Limburg, 155 red mijn bedrijf, MKB Nederland.
- Advisering/toetsing bij aanvragen (incl. Principeverzoeken) voor omgevingsplanwijzigingen in relatie tot economie, vrijetijdseconomie, detailhandel, horeca etc.

Subthema 2: Vrijetijdseconomie

Lokaal - Visie Vrijetijdseconomie Valkenburg aan de Geul 2035

In 2024 is de herijking van het overnachtingenbeleid opgepakt, waarvoor participatiesessies zijn geweest. Oplevering volgt in 2025.

Regionaal - Visie Vrijetijdseconomie Bestemming Zuid-Limburg 2030

- Ook in 2024 vonden de periodieke Themagroep VTE ZL- overleggen (tussen ambtenaren VTE van gemeenten en provincie) plaats.
- In 2020 is de Visie Vrijetijdseconomie Bestemming Zuid-Limburg 2030 (hierna: Visie VTE ZL 2030) door alle zestien Zuid-Limburgse gemeenten vastgesteld. Deze visie is in 2023 aangevuld met een geformaliseerd uitvoeringsprogramma (en -organisatie). In 2024 is daar verder vorm aan gegeven door het aantrekken van een programmamanager VTE ZL (als nieuwe themalijn ondergebracht bij Economische Samenwerking Zuid-Limburg). Gemeente Valkenburg aan de Geul heeft daarin een trekkende rol, samen met de gemeente Sittard-Geleen en Beekdaelen, vanuit de (zowel bestuurlijke als ambtelijke) Kopgroep Vrijetijdseconomie Zuid-Limburg. Twee voorbeelden van projecten die door het programma (verder) zijn opgepakt in 2024 zijn de ontwikkeling en uitrol KnopenLopen wandelnetwerk Zuid-Limburg (oplevering in 2025) en de ontwikkeling van Dataportaal Toerisme Limburg.

Subthema 3: Citymarketing en promotie Valkenburg aan de Geul

Evenals andere jaren is actief ingezet op evenementen en citymarketing. Beide dragen in brede zin bij aan de promotie van onze gemeente. Uit de Visie Vrijetijdseconomie 2035 Valkenburg aan de Geul is gebleken dat de promotie en citymarketing Valkenburg aan de Geul aan vernieuwing toe is. De eerste onderzoeken daarvoor hebben in 2024 plaatsgevonden en worden verder uitgewerkt in 2025. Wat betreft toeristische marketing is op regionale schaal samengewerkt, vanuit het convenant met Visit Zuid-Limburg.

Subthema 4: Evenementen

Herijking evenementenbeleid

In 2024 zijn werkzaamheden opgestart om te komen tot een nieuw evenementenbeleid in lijn met de nieuwe gemeentelijke visie op vrijetijdseconomie. Dit wordt verder in 2025 opgepakt.

Evenementen in 2024

In 2024 hebben weer een groot aantal evenementen plaatsgevonden in Valkenburg aan de Geul. Van grote evenementen zoals AGR, Tour de France Femmes, de Bokkemert en Kerststad, tot kleinere evenementen zoals de zomerkermis. De sportevenementen zijn dit jaar, gekoppeld als randprogramma aan de Tour de Frances Femmes, ondergebracht in een bredere campagne “Sportzomer Valkenburg”, waarin onder andere ook de Provincie Limburg, ondernemers, andere gemeenten en evenementenorganisatoren participeerden. Het doel: meer mensen gezond in beweging krijgen.

Beleidsindicatoren

Nummer	Indicator	Eenheid	Periode	Valkenburg aan de Geul	Nederland	Bron
2.1	Functiemenging	% verhouding banen en woningen	2023	44,1	54,2	CBS BAG/LISA
2.2	Vestigingen van bedrijven	aantal per 1.000 inwoners 15-64 jaar	2023	198,7	181,8	LISA

Bron: waarstaatjegemeente.nl.

Wat heeft dat gekost?

Programma Economie en Toerisme *(bedragen * € 1.000)*

	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Lasten per taakveld			
0.63 Parkeerbelasting	10	0	0
2.2 Parkeren	1.283	1.225	1.214
3.1 Economische ontwikkeling	0	787	598
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	184	3.236	3.343
3.4 Economische promotie	2.808	0	0
Totaal lasten	**4.285**	**5.248**	**5.155**
Baten per taakveld			
0.63 Parkeerbelasting	2.371	0	0
2.2 Parkeren	567	608	691
3.1 Economische ontwikkeling	0	1	1
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	153	2.252	2.329
3.4 Economische promotie	4.467	0	0
Totaal baten	**7.558**	**2.861**	**3.021**
Saldo per taakveld			
0.63 Parkeerbelasting	2.361	0	0
2.2 Parkeren	-716	-617	-523
3.1 Economische ontwikkeling	0	-786	-597
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-31	-984	-1.014
3.4 Economische promotie	1.659	0	0
Saldo van baten en lasten	**3.273**	**-2.387**	**-2.134**

De analyse van de belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging is opgenomen in hoofdstuk 5.3 van de jaarverantwoording.

1.3 Programma Mobiliteit, Volkshuisvesting en Fysieke Leefomgeving

Omschrijving van het programma

Binnen het programma Mobiliteit, Volkshuisvesting en Fysieke Leefomgeving zijn verschillende onderdelen vanuit het ruimtelijk domein opgenomen. Het ruimtelijk domein kent vele raakvlakken met andere beleidsvelden, bijvoorbeeld het sociaal domein of het economisch domein.

Een duurzame en haalbare aanpak van maatschappelijke en ruimtelijke opgaven vraagt om nauwe samenwerking. Samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties werken wij aan ons ruimtelijke/fysieke domein. Wij willen nieuwe initiatieven de ruimte bieden. Vooral ook op de steeds belangrijker wordende thema's als duurzaamheid en milieu. De rol van de gemeente is daarbij wisselend, van faciliterend tot aanjagend en regisserend, afhankelijk van de maatschappelijke opgave.

Thema's programma

Dit programma bestaat uit de volgende thema's:

1. Openbare ruimte en mobiliteit
2. Ruimtelijke ordening;
3. Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen);
4. Wonen en Bouwen.

Thema 1: Openbare ruimte en mobiliteit

Dit thema, dat is gericht op de openbare ruimte, beslaat de disciplines cultuurtechniek, civiele techniek, water, verkeer en mobiliteit. Aandachtspunten zijn voor een belangrijk deel bepaald door het Coalitieakkoord 2022-2026, het gemeentelijk mobiliteitsplan en de reguliere beheer- en onderhoudscyclus. Ook provinciaal beleid zoals de Omgevingsvisie Limburg (2021), het mobiliteitsplan "Slim op weg naar morgen", en het uitvoeringsprogramma Middengebied hebben gevolgen voor dit thema. Daarnaast is er nog landelijke, regionale en lokale wetgeving, alsook regionale samenwerkingsverbanden, die op een dynamische wijze steeds weer hun doorwerking hebben.

Wat hebben we bereikt?

Het gebruik, de inrichting en het beheer van de openbare ruimte zijn (beeld)bepalend voor de aantrekkelijkheid van onze gemeente. Voor alle gebruikers van de openbare ruimte is het van groot belang dat we een veilige en leefbare omgeving kunnen bieden en dat de leefbaarheid en (economische) aantrekkelijkheid van de gemeente gehandhaafd blijft dan wel verbeterd. Dit doen we vanuit goed beheerderschap en beleidsvorming.

Concrete doelen zijn:

- Een optimaal verblijfsklimaat in de openbare ruimte;
- Voldoende belevingswaarde van de openbare ruimte;
- Een zo duurzaam en veilig mogelijk gebruik van de openbare ruimte;
- Een openbare ruimte die bijdraagt aan klimaatadaptie.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Met het gereed komen van het nieuwe MJOP wegen en agenda voor investeringsprojecten in het najaar van 2024 is de opgave om de komende vijf jaar werk met werk te maken steeds verder geconcretiseerd. Hiervoor zijn ook voorbereidingskredieten aangevraagd.
Het combineren van de voorziene investeringen vanuit Water en riolering en Wegen en de problematieken op straat, de marktwerking en de krapte op de arbeidsmarkt vraagt om een adaptief investeringsprogramma binnen de gegeven kaders en beschikbare middelen. Hier is en wordt aan gewerkt.

Reconstructies uitgevoerd in 2024

- Project Leeuwterrein fase 2 (toegang Par'course)

Klimaatadaptatiestrategie

Eind 2024 is de klimaatadaptatiestrategie vastgesteld. De nadruk in dit plan ligt op het zoveel mogelijk voorkomen van wateroverlast bij extreme buien en hoe we hier op korte en lange termijn mee omgaan en hoe deze opgave belegd kan worden in de organisatie.
Ook in 2024 werden we geconfronteerd met een ander neerslagpatroon. Het regende niet vaker maar wel harder volgens meteorologen. Dit in combinatie met de schaalvergroting van landbouw zorgde voor een modderstroom in Terblijt en overlast op andere locaties. Deze calamiteiten belasten steeds weer de organisatie en beïnvloeden het reguliere werk (basis op orde). De capaciteit om deze gebeurtenissen keer op keer op te vangen zowel financieel als in personele capaciteit ontbreekt. Er is bij de Kadernota 2024 een beperkt budget ter beschikking gesteld voor het kunnen verhelpen van hotspots a 60.000,- (locaties met wateroverlast). Dit is ingezet op aanpak overlast Wolfsdriesweg/Geulhemmerweg.

De openbare ruimte in de Lindenstraat is weliswaar hersteld en er zijn maatregelen getroffen om het regenwater nog beter te begeleiden. Echter modderstromen zijn niet in een rioolsysteem op te lossen. Er zijn dan ook korte termijn ingrepen in het landelijk gebied uitgevoerd (strobalen). Het aanpakken van de oorzaak berust ook op klimaatadaptatie en dan met name adaptatie in de wijze van het uitvoeren van akkerbouw. Hiervoor is dan ook een initiatief opgestart samen met gemeente Eijsden-Margraten, LLTB, Waterschap, Provincie Limburg, Limburgs Landschap en de Bewoners Waterwerkgroep Terblijt om samen te bekijken wat de opgave is en waar deze belegd wordt. Echter het aanpakken van de regelementen ten aanzien van de wijze van akkerbouw is van lange adem en ondertussen kijkt de werkgroep ook naar het nog verder optimaliseren van het opvangen en afremmen van water(modder)stromen. De LLTB heeft samen met 7 ondernemers een POP- subsidie voor palenrijen in het landelijke gebied aangevraagd en deze zullen waarschijnlijk voor het nieuwe zaaiseizoen geplaatst worden. Het geheel is nog niet als bestuurlijke opdracht bij de organisatie neergelegd en nog niet voorzien van middelen.

Mobiliteit:
Uitvoering bestaand beleid

Vanuit het uitvoeringsprogramma zijn in 2024 diverse werkzaamheden gestart en zijn nog lopende of in afronding:

- Het onderzoek naar haalbaarheid alternatieve veilige fietsroutes, waaronder een tunnel onder het spoor is uitgevoerd. Hieruit bleek dat de investeringen zeer hoog zijn ten opzichte van de baten;
- Deelfiets onderzoek (met Maastricht en Heerlen). Dit onderzoek is on hold gezet door ontwikkelingen bij de betrokken marktpartijen;
- Realiseren fietsenstallingsvoorzieningen en e-laadpunten fiets (looptijd 4 jaar); Er heeft een pilot plaatsgevonden naar een bewaakte fietsenstalling (tijdens kerststad) en is de haalbaarheid van een bewaakte fietsenstalling verder onderzocht.
- Aanpak fysieke verkeersveiligheidsknelpunten; parkeerstrook kop Cauberg, Sibberweg en knipperlichten voetgangersoversteekplaats Cauberg, ontwerp verkeersremmer Neerhem.
- De resultaten van de inventarisatie aanpassingen zebrapaden is teruggekoppeld;
- Uitrol deelmobiliteit Greenwheels

- Actualiseren wegenlegger en invoering 60 km/u zones;
- Aangaan nieuwe concessie in samenwerking met alle gemeenten in Limburg en Noord Brabant openbare laadpalen;
- Actualisering verkeersdata;
- Samenwerkingsovereenkomsten gecontinueerd: Doelgroepenaanpak en verkeerseducatie scholen Zuid-Limburg.

Parkeerbeleidsplan
In 2024 zijn de parkeerautomaten aanbesteed zodoende de nieuwe wijze van parkeren (1 uur gratis en digitaal) mogelijk wordt. Daarnaast is gestart met het invoeren van vergunninghoudersparkeren in Broekhem Noord. De voorbereiding van de wijziging van tarieven via parkeerbelastingverordening is ingezet. Ook is alle parkeerinformatie op de website geactualiseerd.

Thema 2: Ruimtelijke ordening

Het thema Ruimtelijke Ordening richt zich op het ordenen van de aanwezige ruimte in de gemeente voor wat betreft de fysieke leefomgeving. Hiermee wordt zowel de bebouwde als de onbebouwde ruimte bedoeld. Het jaar 2023 was het laatste jaar voor de inwerkingtreding van de omgevingswet.

Wat hebben we bereikt?

De Omgevingswet kent enkele instrumenten waar we als gemeente mee aan de slag moeten. De eerste stap en tevens eerste mijlpaal in de transitieperiode is het hebben van een Omgevingsvisie, deze dient uiterlijk gereed te zijn op 1 januari 2027. In oktober 2024 is onze Omgevingsvisie vastgesteld.

Het Omgevingsplan dient gereed te zijn op 31 december 2032. Hiermee starten we in 2027, maar inventarisaties van wijzigingen en wensen worden in de voorliggende jaren al gemaakt. In de tussenliggende periode hebben we een omgevingsplan van rechtswege. Dit bestaat onder andere uit de huidige reeds samengevoegde bestemmingsplannen en de regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving (VO FL). Het tijdelijk omgevingsplan geeft aan waar welke activiteiten zijn toegestaan en is nog geactualiseerd in 2023.

Gebiedsontwikkelingen
Tevens zijn voorbereidende werkzaamheden getroffen m.b.t. de gebiedsontwikkelingen Valkenburg-Oost en Valkenburg-West. Van daaruit is het wenselijk om te komen tot integrale keuzes voor de ontwikkelingen m.b.t. de fysieke leefomgeving en functies binnen deze gebieden.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Op beleidsmatig en technisch vlak is de Omgevingsvisie gereed gemaakt voor de terinzagelegging in februari 2024. We hebben afgelopen jaar hard gewerkt aan het verder vormgeven van onze Omgevingsvisie. We hebben daartoe diverse sessies georganiseerd, waaronder sessies met het college en de raad, ook is afgestemd met de regio en onze partners. De Omgevingsvisie is uiteindelijk vastgesteld in oktober 2024.

Gebiedsontwikkeling Valkenburg-Oost (Valkenburg Ontwikkelt Oost)
In 2024 zijn voor Valkenburg-Oost het ruimtelijk structuurplan, de propositie mobiliteit, de hoogtevisie, het beeldkwaliteitsplan gebouwen en de visie beeldkwaliteit openbare ruimte opgesteld. De Kopgroep heeft daaraan een zeer waardevolle bijdrage geleverd. Gedurende deze periode heeft ook participatie plaatsgevonden met inwoners en stakeholders. Uiteindelijk zijn deze stukken op 16 december 2024 vastgesteld. Medio 2025 wordt een plan van aanpak voorgelegd (o.a. inzake de grondexploitatie) met een uitvoeringsprogramma voor 2025 – 2030.

Gebiedsontwikkeling Valkenburg-West (Valkenburg werkt aan West)
Op basis van de vastgestelde gebiedsvisie voor Valkenburg-West (2022) zijn we in 2023 gestart met het opstellen van een ambitiedocument. Twee kwartiermakers zijn begonnen met het ontwikkelen van een concept voor Valkenburg-West om zo de gebiedsvisie te kunnen vertalen naar een concreet

ambitiedocument. Het conceptadvies van de kwartiermakers is na de zomer van 2024 opgeleverd. Dit stuk wordt nog vertaalt naar een publieksversie en bijbehorend voorstel voor een vervolg.

Thema 3: Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Wij zijn gestart met onderzoeken naar het in exploitatie (laten) brengen van gronden in eigendom bij de gemeente op een andere dan permanente wijze. Hiertoe wordt onderzocht of locaties geschikt zijn of geschikt te maken zijn voor de realisatie van tijdelijke (flex-)woningen. De gemeente neemt hiertoe, samen met de omliggende gemeentes, actief deel in de pilot van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg om te komen tot een versnelling van de realisatie van flexwoningen.

Wat hebben we bereikt?

Voor zowel de pilot van de VRZL als het in ontwikkeling brengen van de voormalige schoollocaties, zijn de verkavelingsstudies gereed en is gestart met de onderzoeken om te komen tot een ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van de vergunningverlening. Een extern bureau heeft, namens de VRZL, de verschillende onderzoeken uitgevoerd en/of laten uitvoeren die noodzakelijk zijn voor het opstellen van een goede ruimtelijke onderbouwing. De noodzakelijke onderleggers zijn gereed en de ruimtelijke onderbouwing is in concept opgesteld. Dit heeft (nog) niet tot besluitvorming geleid.
Ook voor de voormalige schoollocaties (St. Jozefschool aan de Bosstraat en Stella Maris aan de Keelstraat) is gestart met de voorbereiding van de herontwikkeling en het in exploitatie brengen van de locaties. Hiertoe is, na een meervoudig onderhandse aanbestedingsprocedure, een opdracht gegund aan een externe partij, welke alle noodzakelijke onderzoeken heeft uitgevoerd als onderlegger voor de (feitelijke) sloop van de aanwezige opstellen. Eind 2024 zijn de concepten hiervan opgeleverd.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In samenspraak met de VRZL en de overige partners betrokken bij de versnelling van de flexopgaven wordt nadrukkelijk ingezet op de versnelling. Gedurende het jaar is gebleken dat er onvoldoende sprake was van versnelling, hetgeen tot de vraag heeft geleid of de pilot nog vervolgd moet worden. Ten behoeve van de ontwikkeling van de schoollocaties is met de lokale woningcorporaties actief naar een invulling van de locaties gekeken. Voor andere locaties is inzichtelijk gemaakt hoe het proces voor verdere ontwikkeling in 2025 kan worden vormgegeven.

Thema 4: Wonen en bouwen

Het thema Wonen en Bouwen richt zich op een kwalitatief en kwantitatief evenwicht op de regionale en dus ook op de lokale woningmarkt. Het huidige beleid op het gebied van wonen en bouwen is gebaseerd op de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (SVWZL) , de ‘Woonvisie 2020 – 2025 en de Beleidsregel ‘Ruim baan voor goede woningbouwplannen’ en de Woondeal Limburg (2023).

Wonen is als maatschappelijk thema de laatste jaren in omvang/breedte, complexiteit en politieke urgentie gegroeid, een ontwikkeling die zich de komende jaren zal doorzetten. De rol van de gemeente is primair die van regisseur. Wij brengen partijen bij elkaar om in onderlinge samenwerking te komen tot de oplossing van gemeenschappelijke vraagstukken. Voor de uitvoering van ons woonbeleid zijn we dus sterk afhankelijk van onze ontwikkelende, bouwende en huisvestingspartners.

Wat hebben we bereikt?

Op dit moment is de grootste uitdaging om samen met alle betrokken partijen de juiste woningen toe te voegen voor de juiste doelgroepen (o.a. betaalbare levensloopbestendige woningen en woningen voor starters) zodat de instroom en doorstroming op de woningmarkt wordt bevorderd en de woningmarkt wat meer ontspant. Een ander bijzonder punt van aandacht is de wettelijke taakstelling met betrekking tot de huisvesting van statushouders (waaronder ook de huisvesting van Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen met een verblijfsstatus), ontheemden uit de Oekraïne en de toenemende behoefte in Zuid-Limburg voor de huisvesting van buitenlandse werknemers. In 2024 is met name gewerkt aan de voorbereiding van een aantal grotere woningbouwplannen voor onze eigen locaties, het in beeld brengen van overige potentiële woningbouwlocaties (kansenkaart wonen, straatje erbij) en het begeleiden van initiatiefnemers om te komen tot de juiste ontwikkelingen op de juiste plek.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Vacatures uitgezet
In de tweede helft van 2024 zijn de volgende vacatures uitgezet om projecten op de woonagenda te versnellen: regisseur versnelling woningbouw, stedenbouwkundige/projectleider. Daarnaast is de vacature voor huisvesting bijzondere doelgroepen ingevuld.

Kansenkaart wonen
We hebben een kansenkaart voor potentiële woningbouwlocaties opgesteld. Deze kansenkaart wordt vertaald in het Programma wonen. Een van de onderdelen betreft het inzichtelijk maken van mogelijkheden voor transformatie van bestaand vastgoed (gemeentelijke gebouwen, oude schoolgebouwen, verouderde hotels) naar gewenste nieuwe woningtypes. Hierbij is met name ook een koppeling gelegd met het in 2019 vastgestelde hotelbeleid.
In 2024 is een ruimtelijk beoordelingskader voor de locaties uit de Kansenkaart Wonen ontwikkeld. In 2025 verwerken wij dit beoordelingskader voor de meest kansrijke locaties in het programma Wonen. Uw raad wordt over dit beoogde programma bijgepraat in de raadsinformatiesessie op 16 juni 2025.

Starterslening
De starterslening is in 2024 aangepast naar aanleiding van de aanbevelingen van de Provincie Limburg (n.a.v. de Provinciale evaluatie van de starterslening) om het Energiebespaarbudget toe te voegen aan de starterslening. Uw raad heeft de gewijzigde verordening starterslening vastgesteld in december 2024 en deze is per 1 januari 2025 in werking getreden.

Beleid huisvesting arbeidsmigranten
Uw raad heeft op 8 april 2024 de Verhuurverordening arbeidsmigranten vastgesteld. Ons college heeft daarnaast op 6 februari 2024 de beleidsregel Huisvesting Arbeidsmigranten vastgesteld.

Concrete woningbouwlocaties
Er zijn voorbereidingen getroffen om (permanente of tijdelijke) woningbouw mogelijk te maken op tenminste de volgende locaties: de schoollocaties van de voormalige basisschoollocaties in Houthem, Vilt, de middelbare school in Broekhem-Noord, het terrein van voormalig pretpark De Valkenier, de parkeerplaats aan de Prinses Margrietlaan en meerdere andere locaties vanuit de kansenkaart wonen. We koersen daarbij op een gevarieerd aanbod van woningen in uiteenlopende prijsklassen. Een programma dat kansen biedt aan verschillende groepen actief woningzoekenden om een eerste of een volgende stap in hun wooncarrière te zetten. In 2024 is de voorbereiding voor de ontwikkeling van Stella Maris en de St. Jozefschool in gang gezet. De noodzakelijke onderzoeken als onderdeel van de sloopvoorbereiding zijn door een externe partij uitgevoerd en veelal in december 2024 opgeleverd. Tevens zijn voor beide gemeentelijke ontwikkellocaties de eerste vingeroefeningen gedaan om te komen tot een invulling. Dit heeft geleid tot eerste verkavelingsstudies, welke nadere invulling en uitwerking zullen krijgen bij het vaststellen van het ruimtelijke programma.

Woonzorgvisie
Vanaf 2022 is gewerkt aan het opstellen van een visie voor wonen en zorg waaruit blijkt hoe we omgaan met initiatieven voor huisvesting van kwetsbare mensen die zorg of een andere vorm van ondersteuning nodig hebben. In 2023 is een herstart gemaakt met het opstellen van de woonzorgvisie. Dit heeft geresulteerd in een actuele woonzorganalyse voor onze gemeente die in het vierde kwartaal 2023 is afgerond. Parallel aan de woonzorganalyse is gewerkt aan het opstellen van de concept woonzorgvisie die eind 2023 voor inspraak ter inzage is gelegd. De woonzorgvisie is uiteindelijk 8 april 2024 vastgesteld.

Huisvesting statushouders (in het bijzonder Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen)
In 2024 hebben we in nauwe samenwerking met de woningcorporaties onverminderd ingezet op de huisvesting van statushouders. Dit heeft geresulteerd in de plaatsing van 32 reguliere statushouders. Ook is er in 2024 een kleinschalige opvanglocatie voor Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen (AMV) met een verblijfsstatus in Valkenburg gerealiseerd. De jongeren die hier wonen tellen, naast de reguliere plaatsingen, mee voor onze taakstelling huisvesting statushouders. Sinds eind 2024 verblijven er op deze locatie (maximaal) 13 jonge statushouders. De begeleiding, uitvoering en verantwoordelijkheden liggen bij Stichting Nidos en haar contractpartner Zorggroep Hilzijn/Yuna.

Opvang van ontheemden uit Oekraïne

In 2024 is de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB), op grond waarvan ontheemden uit Oekraïne recht op bescherming hebben, op Europees niveau verlengd. De opvang van deze doelgroep zal in ieder geval tot 4 maart 2026 onderdeel uitmaken van de gemeentelijke taken. In 2024 zijn wij met de opvanglocaties in overleg getreden over de mogelijkheden tot verlenging. Daar waar verlenging in 2025 niet langer mogelijk dan wel wenselijk bleek heeft er in 2024 een eerste verkenning naar alternatieve locaties plaatsgevonden.

Beleidsindicatoren

Nummer	Indicator	Eenheid	Periode	Valkenburg aan de Geul	Nederland	Bron
3.1	Gemiddelde WOZ-waarde woningen	duizend euro	2024	319	379	CBS
3.2	Nieuw gebouwde woningen	aantal per 1.000 woningen	2023	1,3	9,1	BAG-ABF Research
3.3	Demografische druk	% van personen 20-65 jaar	2024	87,7	70,4	CBS
3.4	Gemeentelijke woonlasten éénpersoons-huishouden	Euro	2024	984	geen data	COELO Groningen
3.5	Gemeentelijke woonlasten meerpersoons-huishouden	Euro	2024	997	geen data	COELO Groningen

Bron: waarstaatjegemeente.nl.

Wat heeft dat gekost?

Programma Mobiliteit, Volkshuisvesting en Fysieke Leefomgeving *(bedragen * € 1.000)*

	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Lasten per taakveld			
2.1 Verkeer en Vervoer	3.691	4.426	4.332
8.1 Ruimtelijke ordening	711	988	867
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	158	2.352	342
8.3 Wonen en bouwen	1.875	1.757	1.640
Totaal lasten	**6.435**	**9.523**	**7.181**
Baten per taakveld			
2.1 Verkeer en Vervoer	8	190	320
8.1 Ruimtelijke ordening	35	35	30
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	0	0	0
8.3 Wonen en bouwen	781	1.827	1.854
Totaal baten	**824**	**2.052**	**2.204**
Saldo per taakveld			
2.1 Verkeer en Vervoer	-3.683	-4.236	-4.012
8.1 Ruimtelijke ordening	-676	-953	-837
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-158	-2.352	-342
8.3 Wonen en bouwen	-1.094	70	214
Saldo van baten en lasten	**-5.611**	**-7.471**	**-4.977**

De analyse van de belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging is opgenomen in hoofdstuk 5.3 van de jaarverantwoording.

1.4 Programma Sport, Cultuur en Recreatie

Omschrijving van het programma

Het programma sport, cultuur en recreatie omvat verschillende maatschappelijke voorzieningen die vanuit de gemeente worden gefaciliteerd of ondersteund. Voor sport betreft dit het beheer en onderhoud van de sportvoorzieningen in gemeentelijk eigendom, maar ook de financiële ondersteuning aan de diverse verenigingen in de vorm van subsidies. Binnen cultuur valt het museum, monumenten, alsmede subsidies aan verenigingen en instellingen met een culturele insteek. Ook valt onder kunst en cultuur de kunstwerken in de openbare ruimte als ook de gemeentelijke (kunst)collecties. Recreatie bestaat uit openbaar groen en (openlucht) recreatie. Hieronder valt het beheer en onderhoud van de groenvoorzieningen binnen de gemeente, maar bijvoorbeeld ook het openluchttheater en de gemeentegrot. Binnen het programma sport, cultuur en recreatie komen zo diverse aspecten vanuit het ruimtelijk domein, het sociaal domein en het economisch domein samen.

Thema's binnen dit programma

- Sport
- Cultuur
- Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Thema Sport

Gemeente Valkenburg aan de Geul ondersteunt een gezonde leefstijl, met een passend voorzieningenniveau, met een beweegvriendelijke inrichting van de gemeente en met vitale 'open' sportverenigingen die maatschappelijk actief zijn. We willen zoveel mogelijk inwoners van Valkenburg aan de Geul laten sporten en/of bewegen om op deze wijze bij te dragen aan ontspanning, ontmoeting, gezonde leefstijl en meedoen met plezier. Samen met ouders, scholen en sportverenigingen zorgen we ervoor dat kinderen opgroeien in een gezonde en sportieve leefomgeving. Dit draagt bij aan de kwaliteit van leven en aan een vitale samenleving. De doelgroep ouderen neemt toe en daarmee ook de vraag naar zelfredzaamheid en vitaliteit. Iedereen moet mee kunnen doen in Valkenburg aan de Geul met bijzondere aandacht voor inwoners waarbij dit niet vanzelfsprekend is. Sport en bewegen zetten we in als middel en verbindende schakel om mensen samen te brengen.

Wat hebben we bereikt?

In Valkenburg aan de Geul zijn veel mogelijkheden op het gebied van sport en bewegen. De gemeente leverde in 2024 hieraan een bijdrage door te ondersteunen in onderhoud en beheer van sportlocaties en door verenigingen te subsidiëren. In 2024 hebben de sportconsulenten van bureau Negen uitvoering gegeven aan diverse thema's op het gebied van breedtesportstimulering ter bevordering van de sociale cohesie, leefbaarheid in de kernen en ontmoeting. Veel verenigingen boden in 2024 een veelzijdig aanbod en op de scholen was er aandacht voor sport en bewegen en werd een gezonde en actieve leefstijl gestimuleerd.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2024 hebben we met onze partners uitvoering gegeven aan de sport- en beweegnota 'Valkenburg aan de Geul Beweegt!' middels de vastgestelde kaders op het gebied van sportaccommodaties, verenigingsondersteuning en stimulering van sport en bewegen. Zo hebben we bijvoorbeeld uitvoering gegeven aan de opstalregeling sportaccommodaties door conceptaanvragen van de verenigingen VV Berg'28 en VHV Sjinborn te beoordelen. Eén van de bouwstenen van de beleidsnota is het regionaal sportakkoord 'Heuvelland in Beweging (HIB)'. Binnen het programma 'Sterk & Vitaal verenigen' van HIB bleek in 2024 integriteit en het tegengaan van ongewenst gedrag een belangrijk agendapunt. Zodoende werden verenigingen ondersteund bij thema's als de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (WBTR), Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) en de Vertrouwenscontactpersoon (VPC). Daarnaast werd binnen het programma 'Meedoen door bewegen' van HIB de interventie 'In Beweging' voor mensen die weinig bewegen in het Heuvelland voortgezet in 2024. In samenwerking met de 1e lijnszorg werden mensen die weinig bewegen begeleid en getraind om vervolgens blijvend

deel te nemen aan het lokale beweegaanbod. Dit gold ook voor de ketenaanpak ‘Valpreventie’. Doordat mensen via valpreventiecursussen weer meer vertrouwen kregen om mee te doen, groeiden het aantal mensen dat in beweging kwam. Middels het programma ‘Sportief en gezond opgroeien’ van HIB was op scholen veel aandacht voor de motorische ontwikkeling van kinderen. Kinderen die zich motorisch minder ontwikkelden, kregen extra beweeglessen aangeboden om het plezier en de vaardigheid in het bewegen te verbeteren.

Tezamen met de inwoners en belanghebbenden hebben we tevens gekeken naar de diverse gebiedsontwikkelingen om sport en bewegen in Valkenburg aan de Geul zo optimaal mogelijk te faciliteren binnen de kaders en financiële mogelijkheden die er liggen:

KWIEK Beweegroute
Sport en bewegen gebeurt niet alleen op sportparken en in sporthallen, de buitenruimte is zeker zo belangrijk. Bij de (her)inrichting van de buitenruimte is een beweegvriendelijke inrichting een belangrijk aandachtspunt. In samenwerking met Sevagram, het bureau KWIEK en de gemeente zijn in 2024 de voorbereidingen getroffen voor de aanleg van de eerste ‘KWIEK Beweegroute’ in Valkenburg. Deze tweede beweegroute, naast de ‘Beweegroute Geulpark’, maakt gebruik van het straatmeubilair in de buurt om oefeningen mee te doen en nodigt uit om samen in de buitenlucht te bewegen ter bevordering van balans, kracht, mobiliteit en uithoudingsvermogen van deelnemers. De beweegroute is voor jong en oud, waarbij de primaire focus ligt op senioren.

Integraal project tenniscomplex Houthem en voormalige tennislocatie Berg en Terblijt
Binnen dit project streven we ernaar om met alle belanghebbenden te komen tot een duurzame oplossing voor de huidige problematiek bij het tenniscomplex in Houthem en de voormalige tennislocatie in Berg en Terblijt. In 2024 hebben we een projectopzet en planning gemaakt en zijn we gestart met het inventariseren van de mogelijke oplossingsrichtingen. In relatie tot dit project heeft VV IASON in 2024 kenbaar gemaakt te stoppen met haar verenigingsactiviteiten en zodoende is de gemeente met de voetbalvereniging in gesprek over de verdere afhandeling per 2025.

Thema cultuur

Inzake het thema kunst en cultuur ontbreekt het aan duidelijke kaders en richting voor verdere ontwikkeling. In de kadernota van 2023 is er een bedrag van € 65.000 vrijgemaakt voor het opstellen van een kunst- en cultuurbeleid. Het officieel 'van start gaan met' moest echter wachten tot er een (concept) versie van de Visie VTE beschikbaar was omdat dit als onderlegger voor het cultuurbeleid dient. In 2024 was de (concept) versie van de Visie VTE beschikbaar en dus konden wij een partij aanbesteden om ons te helpen met het opstellen van het cultuurbeleid.

Wat hebben we bereikt?

Een leefbaar Valkenburg aan de Geul met meer aandacht voor het (beleidsmatig) integreren van kunst en cultuur en het uitvoeren van het erfgoedbeleid dat in december 2021 vastgesteld is door de raad. Kunst, cultuur en historie geven Valkenburg kleur. Dit wordt benadrukt in de Visie VTE die in 2024 vastgesteld is door uw raad. De gemeente is tientallen culturele verenigingen rijk en daar mogen wij trots op zijn. Het belang van cultuur en erfgoed wordt benadrukt in het cultuurbeleid dat momenteel in de maak is.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2024 is er, zoals hierboven al aangegeven, via een aanbestedingstraject een partij in de arm genomen die, samen met ons, het cultuurbeleid vormgeeft. In Q4 zijn er gesprekken geweest met interne en externe stakeholders, is er een participatie sessie geweest voor het culturele veld en is er een enquête uitgezet.

In afwachting van het cultuurbeleid zijn wij wel al meer aandacht gaan geven aan de amateurkunsten zoals zang, toneel en dans en het enthousiasmeren van jongeren voor kunst en cultuur. In de zomervakantie van 2024 heeft, net zoals in 2023, het project Kind en Kunst plaatsgevonden, georganiseerd door de Kunst en Cultuurraad. Hierbij konden jongeren gedurende een week wederom

kennismaken met allerlei verschillende vormen van kunst en cultuur. Dit project is, net zoals in 2023, mede tot stand gekomen door een subsidie van de gemeente van € 10.000.

In 2023 is de projectgroep subsidies opgericht met als doel de gemeentelijke Algemene Subsidieverordening te herijken. In 2023 is deze nieuwe versie van de Algemene Subsidieverordening vastgesteld door de raad. Als afgeleide hiervan dienen bestaande subsidieregels herschreven te worden of er dienen nieuwe subsidieregels gemaakt te worden op onder andere het gebied van kunst en cultuur. In 2023 is hiermee reeds een start gemaakt door een aanpassing van de subsidieregels Muziekonderwijs vast te laten stellen. Halverwege 2024 is er een projectleider subsidies aangesteld die de projectgroep en de verdere ontwikkelingen aangaande het subsidiebeleid op zich heeft genomen. Het maken van nieuwe subsidieregelingen op het gebied van kunst en cultuur zal landen in het uitvoeringsprogramma van het cultuurbeleid.

Ook hebben er op het gebied van kunst, cultuur en erfgoed nog de volgende zaken plaatsgevonden in 2024:

Er is een subsidie verstrekt om het naschools muziekaanbod te stimuleren, wat heeft geleid tot het opzetten van het programma Young Talents door de Kur-Kapel Falcoberghia en Harmonie Amicitia. Dit project is in mei 2024 gestart. Een inhoudelijke evaluatie dient nog plaats te vinden na het eerste jaar.

Door de Kunst en Cultuurraad zijn samen met het Huis voor de Kunsten Limburg enkele bijeenkomsten georganiseerd onder de naam Ongerein. Doel is verenigingen niet alleen in contact te brengen maar ook kennis over te dragen op gebieden zoals ledenwerving en financiën (fondsenwerving e.d.).

In het kader van cultuureducatie werkt de gemeente samen met Kaleidoscoop. Zij zijn penvoerder voor Maastricht en Heuvelland inzake Cultuur met Kwaliteit (CmK4).

In 2024 is gestart met de ontwikkeling van een nieuwe wandelroute in het kader van het project Via Belgica. De wandelroute bouwt voor op de Al figuur van Titus Tertinius die in de kerstvakantie 2023/2024 voor het eerste te zien was in het LUX festival. De nieuwe route wordt gekoppeld aan Knopen Lopen. De verwachting is dat deze route eind 2025 wordt opgeleverd.

Vanuit de Rijksdienst van het Cultureel Erfgoed heeft gemeente Valkenburg een nieuwe landmark gekregen in het project ArcheoRoute Limburg. De landmark wordt begin 2025 geplaatst aan Plein 15 februari en zal als thema mergel en vuursteen belichten.

Gemeentelijke monumenten
Aanwijzing van de gemeentelijke monumenten heeft in december 2024 plaatsgevonden.

Thema openbaar groen en (openlucht) recreatie

Openluchttheater
In 2023 zijn de noodzakelijke onderzoeken, m.n. rondom geluid, opgestart om te komen tot de juiste keuzes voor de toekomst van het Openluchttheater. Dit bleek complexer dan gedacht. De afgelopen jaren heeft de gemeente klachten ontvangen over overlast van het openluchttheater. Daaruit blijkt dat met name festivals en bepaalde genres geluidsoverlast veroorzaken. De gemeente ziet zich daarom, nu geen eenvoudige geluidsreducerende maatregelen voorhanden zijn, genoodzaakt om het Openluchttheater te houden aan de geldende wet- en regelgeving ten aanzien van geluid. Dat betekent dat de programmering aangepast moet worden. Met een aanpassing van de Algemene Plaatselijke Verordening eind 2024 is vooralsnog de maximale ruimte benut vanuit bestaande wet-en regelgeving.

Mergelgroeven algemeen
In 2024 is gestart met het opstellen van een groevenbeleidsplan. Hierin is de integraliteit beschreven tussen de verschillende themavelden (erfgoed, natuurbeheer, mijnbouwveiligheid en economie) zulks om in de toekomst de juiste afwegingen te kunnen maken in het spanningsveld tussen de verschillende belangen.

Geulpark
In 2024 zijn de paden in en rondom het Geulpark gerenoveerd en is een inclusieve picknicktafel gerealiseerd.

Verstevigingsmaatregelen / herinrichting Plenkertgroeve en Monstergrot
In 2024 werden de verstevigingswerkzaamheden in de Plenkertgroeve afgerond. Het oostelijk deel van de groeve werd weer toegankelijk gemaakt en voorzien van een nieuw hekwerk. Dit ter verbetering van de vleermuispopulatie aldaar. Onderzoek heeft inmiddels aangetoond, dat het heropenen van de groeve het gewenste effect heeft.

Groenbeleidsplan
Het groenbeleidsplan is in 2023 vastgesteld inclusief uitvoeringsprogramma en budget. In 2024 zijn de volgende onderdelen uitgevoerd:

Groenbeleidsplan - de 3 pleinen
Voor de 3 pleinen zijnde het kerkplein te Schin op Geul, het Ljubljanaplein te Schin op Geul en de Beckerswei te Sibbe heeft de planvoorbereiding en de besteksvoorbereidingen plaats gevonden. Op verzoek van uw Raad is de Tolhuisstraat daar nog aan toegevoegd. Begin 2025 zal het aanbestedingstraject worden opgestart. De uitvoering is voorzien vanaf mei 2025. Het vergroenen van het Sint Gerlachplein in Houthem wordt volgens afspraak geïntegreerd in een groter project. De vergroening zal namelijk samen met de voorziene rioleringsaanpak van omliggende straten worden opgepakt.

Groenbeleidsplan - het vergroenen van het Centrum
De bestekstekeningen zijn gereed en er zijn visualisaties gemaakt welke in november 2024 met de bewoners en ondernemers gedeeld worden. Het aanbestedingstraject is eind november 2024 gestart en de uitvoering is voorzien vanaf Maart 2025

Groenbeleidsplan - Verfraaien entrees Nieuweweg en rotonde Berg en Terblijt
Het vervangen en groeiplaatsverbetering van de rozenbeplanting tussen de spoorlijn en de verkeerslichten aan de Nieuweweg door vaste planten zal in november 2024 uitgevoerd worden en aansluitend zal ook het midden eiland van de rotonde in Berg en Terblijt vergroend worden.

Groenbeleidsplan - Uitvoering diverse aanplant projecten
Op verschillende gemeentelijke percelen wordt er eind november/begin december 2024 vanuit het Groenbeleidsplan invulling gegeven aan de volgende projecten:

- Aanplant hoogstamfruitbomen en struweel beplanting op het perceel van het bergbezinkbassin aan de Beatrixsingel- Koningswinkelvoetpad;
- Aanplant lindebomen en haag op het perceel naast het voormalige Belgisch Rijwielhuis;
- Aanplant bomen op de driehoek Wolfsdel langs de weg van Sibbe naar Bemelen;
- Aanplant bomen en haag op de driehoek Heunsbergerweg;
- Verwijderen hekwerk en aanplant haag langs het voedselbos bij de school in Sibbe;
- Aanplant hoogstambomen via natuurkracht bij de zusters Priorij Regina Pacis;
- Inboet haag en aanbrengen bloembollen omgeving buffer kerk Berg.

Speelruimteplan Valkenburg aan de Geul 2024 – 2028
De visie en het uitvoeringsprogramma en de hiervoor benodigde middelen voor de verdere uitvoering zijn in 2024 aan de raad voorgelegd. Eind 2024 is gestart met het invulling geven aan het (meerjaren-) uitvoeringsprogramma, door het organiseren van (burger)participatiebijeenkomsten voor de aanpak van de speeltuin aan de Mauritiussingel te Schin op Geul, alsook de speeltuin naast de basisschool in Sibbe.

Gemeentegrot
Doordat de exploitatie van de Gemeentegrot is ondergebracht in de Exploitatiemaatschappij Polfermolen B.V. vinden besluiten betreffende de Gemeentegrot in nauwe afstemming met de Polfer-

molen plaats. Er is gestart met de visievorming Valkenburg-West. Het is wenselijk om vanuit de hoofdkaders van deze nieuwe gebiedsvisie ook een ontwikkelrichting voor de Gemeentegrot te bepalen. De mogelijkheden m.b.t. exploitatie van de gemeentegrot zijn afhankelijk van een aantal vergunningen/ontheffingen. Een belangrijke (tijdelijke) ontheffing vanuit de Wet Natuurbescherming heeft een looptijd t/m oktober 2025. Er is actief overleg met de Provincie Limburg om de vergunning ongewijzigd met één jaar te verlengen om de kerstmarkt van 2025 veilig te stellen. Momenteel wordt een nieuwe vergunningsaanvraag voorbereid voor de periode vanaf oktober 2026.

Beleidsindicatoren

Nummer	Indicator	Eenheid	Periode	Valkenburg aan de Geul	Nederland	Bron
4.1	Niet-sporters	% aantal inwoners	2022	51,8	46,4	Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen

Bron: waarstaatjegemeente.nl.

Wat heeft dat gekost?

Programma Sport, Cultuur en Recreatie *(bedragen * € 1.000)*

	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Lasten per taakveld			
5.1 Sportbeleid en activering	103	103	116
5.2 Sportaccommodaties	1.545	1.747	1.640
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en cultuurparticipatie	381	439	399
5.4 Musea	70	93	95
5.5 Cultureel erfgoed	612	528	522
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.795	3.232	3.252
Totaal lasten	**5.506**	**6.142**	**6.024**
Baten per taakveld			
5.1 Sportbeleid en activering	0	0	0
5.2 Sportaccommodaties	133	291	378
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en cultuurparticipatie	8	0	0
5.4 Musea	51	52	52
5.5 Cultureel erfgoed	76	87	234
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.410	1.457	1.465
Totaal baten	**1.678**	**1.887**	**2.129**
Saldo per taakveld			
5.1 Sportbeleid en activering	-103	-103	-116
5.2 Sportaccommodaties	-1.412	-1.456	-1.262
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en cultuurparticipatie	-373	-439	-399
5.4 Musea	-19	-41	-43
5.5 Cultureel erfgoed	-536	-441	-288
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1.385	-1.775	-1.787
Saldo van baten en lasten	**-3.828**	**-4.255**	**-3.895**

De analyse van de belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging is opgenomen in hoofdstuk 5.3 van de jaarverantwoording.

1.5 Programma Onderwijs

Omschrijving van het programma

Onderwijs is een groot goed, alle kinderen kunnen zich hier ontwikkelen en voorbereiden op de toekomst. Ieder kind heeft het recht om te leren, om zich optimaal te ontwikkelen en om volwaardig mee te doen (Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind, Salamanca). Ook kinderen die (soms tijdelijk) wat meer zorg nodig hebben en kinderen met een (levenslange) beperking moeten kunnen meedoen in de samenleving, en dus zeker ook binnen onderwijs en opvang.

Om volwaardig te kunnen deelnemen aan de maatschappij moeten taal, rekenen en digitale vaardigheden geen obstakel vormen, maar juist kansen bieden. Een goede kennis van de Nederlandse taal is belangrijk om onderwijs te kunnen volgen. Maar ook voor de communicatie met anderen, en bij het vinden van een baan. Achterstanden in de Nederlandse taal worden zo vroeg mogelijk aangepakt.
De thuisomgeving speelt hier naast het onderwijs een grote rol in, maar ook faciliteiten als een bibliotheek. En dit is niet alleen van belang voor kinderen, maar ook voor volwassenen. Daarom wordt er volwassenenonderwijs georganiseerd en zijn er activiteiten om laaggeletterdheid op te sporen en tegen te gaan.

Het programma Onderwijs bestaat uit het thema's onderwijs, educatie, volwassenenonderwijs, kinderopvang, laaggeletterdheid, bibliotheekwerk, leerplicht, leerlingenvervoer en huisvesting onderwijs.

Wat hebben we bereikt?

In 2024 hebben we verschillende werkzaamheden en projecten opgestart, uitgevoerd en/of afgerond die allemaal een bijdrage leveren aan de hieronder geformuleerde doelen van het programma onderwijs:

- We bieden jeugdigen (van 0 tot 23 jaar) gelijke kansen op het gebied van voorschoolse voorzieningen, onderwijs en naschoolse activiteiten. Ieder kind moet zich optimaal kunnen ontwikkelen in een kansrijke, veilige en stimulerende omgeving. Hierbij hebben we extra oog voor de kinderen in achterstandssituaties en geven hun, indien nodig, extra ondersteuning.
- We bevorderen inclusie en gaan segregatie tegen.
- We streven ernaar dat zoveel mogelijk jongeren de school verlaten met een passend vervolgtraject, binnen het onderwijs of arbeidsmarkt, met diploma en/of startkwalificatie.
- We zetten in het op verbeteren van (digitale) geletterdheid en basisvaardigheden van volwassenen.
- We realiseren gezonde, veilige en toekomstbestendige onderwijshuisvesting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Toekomst bibliotheekwerk
In 2024 is duidelijk geworden dat de invoering van de zorgplicht uitgesteld is van 1 januari 2025 naar 1 januari 2026. Samen met de Stichting Heuvelland Bibliotheken en de samenwerkende gemeenten Eijsden – Margraten en Vaals hebben wij vervolg gegeven aan het traject ter voorbereiding op de invoering van de zorgplicht door een kwartiermaker hiervoor aan te stellen. Daarnaast is de kwartiermaker ook ingezet op het herstel van de onderlinge werkrelaties als gevolg van de ontstane onrust binnen het bestuur van de stichting. Dit verloopt voorspoedig en er zijn eind 2024 nieuwe bestuursleden voor de stichting geworven.

Nieuwbouw Samenwerkend Kindcentrum Berg
In 2024 heeft de aanbesteding plaatsgevonden van de nieuwbouw Samenwerkend Kindcentrum Berg. Naar aanleiding van deze aanbesteding is gebleken dat de in 2021 beschikbaar gestelde kredieten niet toereikend waren. Op 16 december 2024 heeft uw raad een aanvullend krediet beschikbaar gesteld voor de nieuwbouw Samenwerkend Kindcentrum Berg. Besloten is de nieuwbouw en herin-

richting omgeving als een integraal traject op te pakken. Er is veel aandacht geweest voor het participatietraject richting omwonenden en belanghebbenden. Op 16 december 2024 heeft uw raad ingestemd met de plannen voor het inrichten van een verkeerveilige schoolomgeving en groen plein bij het Samenwerkend Kindcentrum Berg. Voor de uitvoering van de werkzaamheden zijn kredieten beschikbaar gesteld.

Uitbreiding openbare basisschool Broekhem

De uitbreiding van de openbare basisschool Broekhem is in het najaar 2024 afgerond en de nieuwe lokalen zijn in gebruik genomen.

Yuverta

Onze gemeente heeft zich ingespannen rondom de huisvesting van opleidingen van Yuverta in de Polfermolen. MBO onderwijs valt overigens buiten de wettelijke verantwoordelijkheid van de gemeente rondom het realiseren van onderwijshuisvesting. Wij zien desalniettemin meerwaarde in het huisvesten van MBO onderwijs binnen onze gemeente. In het onderzoek naar de toekomst van de Polfermolen gaan we uitgebreid met Yuverta in gesprek over de wensen en mogelijkheden m.b.t. toekomstige huisvesting, ook in combinatie met een mogelijk kenniscentrum.

Beleidsindicatoren

Nummer	Indicator	Eenheid	Periode	Valkenburg aan de Geul	Nederland	Bron
5.1	Absoluut verzuim	aantal per 1.000 leerlingen	2023	3,0	6,3	DUO/Ingrado
5.2	Relatief verzuim	aantal per 1.000 leerlingen	2023	16	27	DUO/Ingrado
5.3	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie	% totaal aantal leerlingen 12-23 jaar	2023	1,4	2,4	DUO/Ingrado

Bron: waarstaatjegemeente.nl.

Wat heeft dat gekost?

Programma Onderwijs *(bedragen * € 1.000)*

	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Lasten per taakveld			
4.1 Openbaar basisonderwijs	59	61	53
4.2 Onderwijshuisvesting	595	568	554
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	717	1.051	1.038
5.6 Media	353	356	417
Totaal lasten	**1.724**	**2.036**	**2.062**
Baten per taakveld			
4.1 Openbaar basisonderwijs	0	0	0
4.2 Onderwijshuisvesting	3	3	4
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	106	398	482
5.6 Media	0	16	16
Totaal baten	**109**	**417**	**502**
Saldo per taakveld			
4.1 Openbaar basisonderwijs	-59	-61	-53
4.2 Onderwijshuisvesting	-592	-565	-550
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-611	-653	-556
5.6 Media	-353	-340	-401
Saldo van baten en lasten	**-1.615**	**-1.619**	**-1.560**

De analyse van de belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging is opgenomen in hoofdstuk 5.3 van de jaarverantwoording.

1.6 Programma Sociaal Domein

Omschrijving van het programma

Het programma sociaal domein gaat over alle ondersteuning en zorg waar wij als gemeente in meer of mindere mate bij betrokken zijn of waarvoor wij aan de lat staan om iedere inwoner van Valkenburg aan de Geul een veilige en gezonde omgeving te bieden met voldoende mogelijkheden om naar vermogen mee te doen. Iedereen telt mee en niemand staat buitenspel! Iedereen heeft een aantal behoeften zoals veiligheid, gezondheid, meedoen en ontwikkeling. Deze behoeften zien wij als de hoekstenen van Valkenburg aan de Geul. Kernwaarden hierbij zijn vertrouwen, betrokkenheid, toegankelijkheid, gelijkwaardigheid en wederkerigheid. Onze gemeente richt zich vooral op zelfredzaamheid en participatie van inwoners, op versterking van informele netwerken en een goede afstemming van maatschappelijke organisaties op behoeftes en vragen van burgers. Pas als inwoners niet op eigen kracht of door middel van hun netwerk in hun vraag naar ondersteuning kunnen voorzien volgt maatwerkondersteuning.

Wij leveren ondersteuning en zorg op een drietal niveaus, namelijk in de lokale sociale basis, lichte ondersteuning en maatwerkvoorzieningen, en op verschillende terreinen zoals de Jeugdwet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning, participatie en re-integratie, inkomensondersteuning, armoede en burgerkracht. De taken die we hebben uitbesteed aan Sociale Zaken Maastricht – Heuvelland van de gemeente Maastricht maken onderdeel uit van dit programma. Op het gebied van de Jeugdwet, de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, de Participatiewet en de Nieuwe Wet Inburgering zijn vanuit Valkenburg aan de Geul de toegang en de uitvoering van de maatwerkvoorzieningen daar belegd en hier wordt het grootste deel van de budgetten van het sociaal domein uitgegeven.

Het sociaal domein staat in deze afbeelding schematisch weergegeven. Een driehoek die beoogt duidelijk te maken dat hoe dichter je de top van de driehoek nadert, hoe minder mensen het betreft en hoe zwaarder en specialistischer de ondersteuning/zorg voor onze inwoners. Kijken we naar onze uitgaven, dan moeten we de driehoek omdraaien: aan die weinige inwoners in de top van de driehoek wordt het meeste geld besteed.

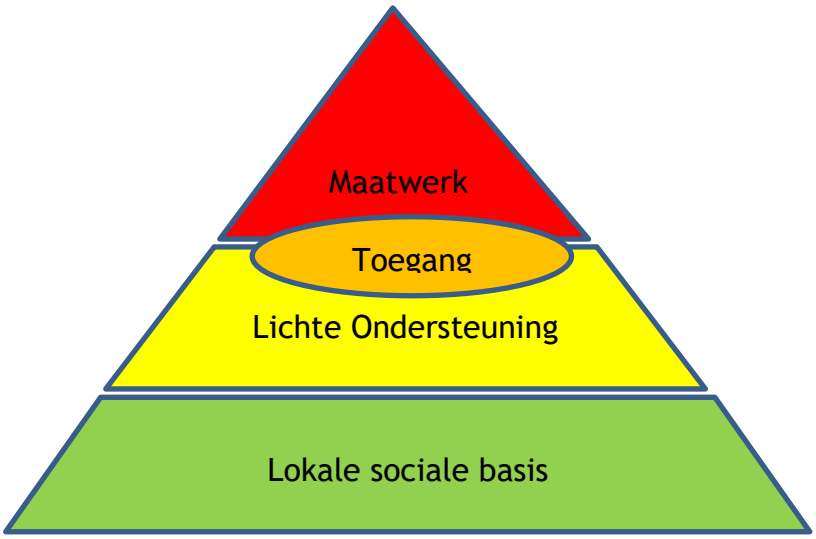

Het begrotingsprogramma sociaal domein volgt in de opbouw de 3 niveaus van de piramide. We beginnen met de activiteiten in de lokale sociale basis (basisaanbod), hiervan kan iedereen zonder indicatie gebruik maken, en gaan via de lichte ondersteuning naar de maatwerkvoorzieningen. De toegang is een belangrijke schakel in het proces. De gemeente zorgt ervoor dat inwoners indien nodig toegang hebben tot maatwerkondersteuning. De oranje ovaal ‘toegang’ tussen de niveaus lichte ondersteuning en maatwerk geeft dit weer. Dit gebeurt in Maastricht. Het goed functioneren van de toegang is van wezenlijk belang voor een brede integrale vraagverheldering. Dit draagt bij aan het leveren van ondersteuning en zorg op de juiste plek en het betaalbaar houden van het sociaal domein.

Wat hebben we bereikt?

In 2024 hebben we verschillende werkzaamheden en projecten opgestart, uitgevoerd en/of afgerond die allemaal een bijdrage leveren aan de hieronder geformuleerde doelen en ambities van het programma sociaal domein:

Wij zijn een gemeente met een sterke en betaalbare sociale basis waar inwoners veilig en gezond wonen. De inzet van inwoners staat centraal. Inwoners zorgen voor elkaar en kijken naar elkaar om. Deze sterke samenleving wordt vanuit de gemeente ondersteund als de onderlinge zelfredzaamheid en participatie geen oplossing biedt. Wij streven naar een optimale dienstverlening aan onze inwoners en naar het tijdig leveren van de juiste zorg en ondersteuning op de juiste plek, binnen een financieel houdbare gemeentebegroting.

We stellen onszelf hierbij de volgende ambities:

- Een kwalitatief goed en betaalbaar welzijn- en zorgstelsel;
- De inwoner wordt centraal gesteld;
- Inwoners zorgen voor elkaar, iedereen doet naar vermogen mee, een sterke samenleving is het streven;
- Een krachtig voorliggend veld;
- Normaliseren is de basis, normale problemen horen bij het leven en worden niet standaard middels zorgtrajecten via de gemeente vergoed;

Niveau 1: Lokale sociale basis

De lokale basis is hét terrein van onze inwoners. De regie ligt bij de inwoners en de gemeente creëert hiervoor de benodigde randvoorwaarden. De lokale basis dat zijn onze inwoners, de dorpen en wijken die zich op verschillende manieren organiseren. Vaak informeel, soms formeel in verenigingen. Ook gemeentelijke of door de gemeente ingezette professionals opereren in de lokale basis. In het onderstaande schema deze professionals:

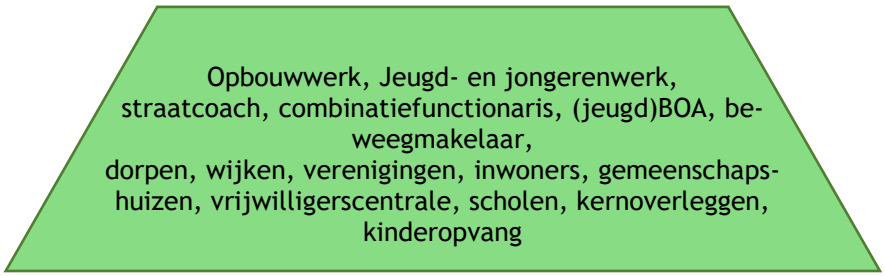

We scheppen een basis voor zelfredzaamheid, eigenaarschap en eigen verantwoordelijkheid. Ons handelen is gericht op het versterken van onze inwoners, de samenleving en het aanspreken van de eigen kracht van de burger. We activeren en ondersteunen zelfsturende gemeenschappen. We verwelkomen initiatieven.

De opgave van de gemeente in de lokale sociale basis is:

- het investeren in gemeenschappen waar mensen voor zichzelf en elkaar zorgen waarbij iedereen naar vermogen zijn steentje bijdraagt;
- randvoorwaarden scheppen die het onze burgers mogelijk en makkelijker maken zich in te zetten als vrijwilliger of mantelzorger;
- het stimuleren van gezondheidsbewustzijn en bewustzijn van eigen gedrag en investeren in preventie;
- het ondersteunen van het verenigingsleven dat het cement is tussen onze inwoners.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Meer betrekken jeugdigen en jongeren bij lokaal jeugdbeleid

In 2024 hebben we verschillende activiteiten voor jongeren georganiseerd zoals een playstation-toernooi voetbal, een bakwedstrijd, de buitenspeeldag en een Trajekt zomerprogramma. Daarnaast is het jongerenwerk ook veel in bepaalde basisscholen geweest bij schoolse activiteiten en met preventielessen over bijvoorbeeld vuurwerk of social media. Al pratende met de jongeren tijdens de activiteiten is geconcludeerd dat er wel degelijk behoefte is bij jongeren aan een eigen plek waar ze leuke dingen kunnen doen, kunnen chillen en elkaar kunnen ontmoeten. Daarom zijn we in de tweede helft van het jaar op zoek gegaan naar ruimte voor een jongerencentrum. Inmiddels is deze ruimte geopend. Daarnaast hebben wij in 2024 jongeren in dienst genomen om ons te helpen bij het bereiken van de jeugd in onze gemeente.

Implementatie en start nieuw beleid Burgerkracht
In 2024 hebben we kunnen zien dat er voor meer burgerinitiatieven subsidies aangevraagd zijn dan het jaar ervoor. Zo zijn er 8 activiteiten uitgevoerd middels de subsidie voor activiteiten op sociaal gebied en 4 activiteiten zijn bewerkstelligd met behulp van de subsidie voor projecten in de openbare ruimte. Naast de initiatieven die we als gemeente faciliteren middels een financiële bijdrage zijn er ook verschillende initiatieven waarbij de medewerkers binnen het beleid Burgerkracht, verbindingen leggen binnen het netwerk. Tevens faciliteert de gemeente ook initiatieven door het leveren van materialen of het leveren van bepaalde ondersteunende diensten. We hopen deze stijgende trend voort te zetten. Om dit te bewerkstelligen is er in 2024 een start gemaakt met een plan voor het intensiveren van de communicatie rondom de mogelijkheden en de uitgevoerde initiatieven.

Opstellen beleid gemeenschapshuizen en gemeenschapsvoorzieningen
Op 16 december 2024 heeft uw raad na een uitgebreid en participatief traject het nieuwe beleid voor gemeenschapshuizen en gemeenschapsvoorzieningen vastgesteld.

Versterken aanpak eenzaamheid
In 2024 is het project 'Pak je Praatje' van Trajekt van start gegaan. Samen met Sevagram, Radar en de Seniorenraad hebben wij in het kader van het project 'Community Care' de film 'Omkijken naar Elkaar' laten maken. In deze documentaire worden inwoners van Valkenburg aan de Geul gevolgd die kampen met eenzaamheid. Wat opvalt is de immense veerkracht van de deelnemers aan deze film. Ondanks zware tegenslagen, proberen zij er elke dag weer wat van te maken. Deze film hebben wij gepresenteerd tijdens de dag van de ouderen. Ongeveer 150 mensen zijn op twee bijeenkomsten afgekomen. Het Steunpunt Mantelzorg organiseert een aantal bijeenkomsten voor mantelzorgers in onze gemeente zoals de Contactgroep Dementie, het Mantelzorgcafe en 't Heimgeveul in Oosterbeemd. In totaal werden in de eerste helft van 2024 220 mantelzorgers verwelkomd op deze bijeenkomsten. Tijdens deze bijeenkomsten werd het thema eenzaamheid bespreekbaar gemaakt.

Opstellen Lokale Inclusie Agenda (LIA)
Op 7 oktober 2024 heeft uw raad de LIA vastgesteld.

Ongehinderd
Ongehinderd heeft een kostenraming opgesteld ten aanzien van het toegankelijk maken van onze eigen gebouwen en van de gemeenschapshuizen. Daarnaast hebben zij een kosten-baten analyse uitgevoerd conform de wet- en regelgeving. Er is een raadsvoorstel in voorbereiding.
Daarnaast heeft Ongehinderd in november 2024 een Ervaringsronde georganiseerd voor de gemeenteraad, college, ambtenaren en de Adviesraad Sociaal Domein. Ook is in 2024 een start gemaakt met het vullen van de app van Ongehinderd met gemeentelijke informatie. De lancering vindt binnenkort plaats.

Wijkaanpak Broekhem – Noord
Zoals aangekondigd in de omgevingsvisie willen wij in Broekhem – Noord aan de slag met een wijkaanpak waarin we meerjarig ontwikkelingen in het fysieke, het sociale en het veiligheidsdomein in één hand oppakken. In 2024 is besloten om een start te maken door in 2025 een kwartiermaker aan te stellen en deze kwartiermaker voor de korte termijn alvast te voorzien van een werkbudget.

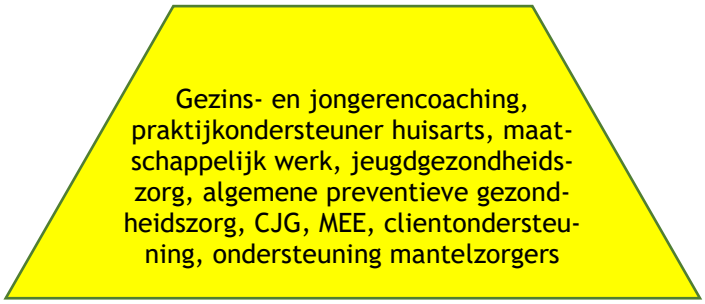

Niveau 2: Lichte ondersteuning
Het gros van onze inwoners kan het prima zelf af. Zelf en ondersteund door familie, vrienden of buren. Het gros, niet allemaal. Soms hebben mensen het tijdelijk even lastig en is er niemand in de directe omgeving die kan ondersteunen en is de ondersteuning nodig van een professional. Iemand die je helpt zodat je het weer zelf in je eigen omgeving af kunt. Lichte ondersteuning bij problemen

en moeilijkheden die onze inwoners kunnen ondervinden in hun leven. Vrij toegankelijke ondersteuning bij opgroeien, opvoeden en andere uitdagingen in het leven.

De gemeente zorgt ervoor dat deze lichte ondersteuning beschikbaar is. Daartoe formuleert en verstrekt zij de integrale opdracht voor het invullen van de lichte ondersteuning op een zodanige manier dat de inwoners die het betreft tevreden zijn en het beroep op geïndiceerde ondersteuning vermindert.

De opgave van de gemeente op het gebied van lichte ondersteuning is:

- Kwalitatief en kwantitatief voldoende vrij toegankelijke ondersteuning beschikbaar hebben;
- Investeren in randvoorwaarden waardoor mensen zo lang als ze willen zelfstandig kunnen blijven functioneren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Continueren inzet gezins- en jongerencoaches

Ook in 2024 hebben we de resultaten van de gezins- en jongerencoaches gemonitord via de arrangementenmonitor van Sofi-e Verbindt. De maatschappelijke business case laat in 2024 een verdere daling zien van het totaal aantal geholpen casussen. Dit komt deels door een langdurig zieke en zwangerschapsverlof waardoor er minder ureninzet is geleverd. Daardoor heeft er ook een onderbesteding plaatsgevonden op dat onderdeel. We hebben halverwege 2024 de focus meer verlegd naar een collectieve aanpak via activiteiten en scholen.

Aanpak artsenroute

Uit data bleek dat er een stijgende lijn zat in het aantal behandelingen van jeugdigen in de jeugdzorg. Een versterking van het voorliggend veld op dit onderdeel is de praktijkondersteuner jeugd (POH jeugd) bij de huisarts. De uitvoerende partij ZIO heeft een business case laten uitvoeren waaruit blijkt dat de inzet van POH jeugd zichzelf terugverdient. Elke ingezette euro levert 3,38 euro op. We hebben sinds augustus 2024 de inzet van de POH jeugd uitgebreid van 20 naar 28 uur. Er is meer tijd voor spreekuren en voor afstemming in het sociaal team jeugd.

Opstellen regiovisie geweld hoort nergens thuis

Begin 2024 is deze regiovisie 2024-2031, genaamd ‘Samen sterk, iedereen veilig’ door alle gemeenteraden in Zuid-Limburg vastgesteld. In november is door het college het bijbehorende uitvoeringsplan vastgesteld, welke via een RIB met de raad is gedeeld. De uitvoering hiervan is begonnen.

Niveau 3: Maatwerkvoorzieningen

Mocht uit de indicatie door de toegang blijken dat iemand maatwerkondersteuning nodig heeft dan moet de ondersteuning zo snel, efficiënt, effectief, doelmatig, goedkoop en klantvriendelijk als mogelijk worden ingezet. De gemeente Valkenburg aan de Geul heeft hieraan invulling gegeven door nauwe samenwerking te zoeken met de gemeente Maastricht. Maastricht verzorgt voor Valkenburg aan de Geul de inkoop en toekenning van de verschillende vormen van hulp en ondersteuning. In het schema hieronder een overzicht van maatwerkvoorzieningen.

De opgave van de gemeente op het gebied van maatwerkvoorzieningen richt zich op het beschikbaar hebben van voldoende aanbod, zowel kwalitatief als kwantitatief, van diverse vormen van ondersteuning, hulp en zorg.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Samen met partners opstellen ontwikkelagenda jeugd

Er is in 2024 een inventarisatie gedaan naar zorg in het voorliggend veld. Ook hebben we uit monitoringsinstrumenten informatie gehaald over de grootste problematieken die er spelen op het gebied van jeugd en jongeren. Deze informatie samen heeft geleid tot het starten van enkele werkgroepen passende bij de opdrachtbeschrijving die in 2023 is getekend door zorgaanbieders en de Zuid-Limburgse gemeenten. Een voorbeeld is de werkgroep Goed uit elkaar. Echtscheidingen zijn een grote veroorzaker voor jeugdhulp. We zijn in 2024 gestart met onderzoeken hoe we ouders beter en vroegtijdig kunnen ondersteunen en informeren zodat kinderen niet de dupe worden.

Hervormingsagenda jeugd

De hervormingsagenda jeugd is een landelijke agenda, voorbereid door jeugdigen, professionals, aanbieders, gemeenten en het rijk, die als doel heeft de knelpunten in de jeugdzorg structureel aan te pakken en het jeugdzorgstelsel financieel houdbaar te maken voor de toekomst. Eind 2023 is het implementatieplan Hervormingsagenda 2023-2028 bestuurlijk vastgesteld. Begin 2024 is de monitor van de hervormingsagenda ingevuld als startmoment vanwaar we vertrekken. De hervormingsagenda kent verschillende thema's. Het grootste thema voor gemeenten is het invoeren van stevige lokale teams inclusief aanpalende domeinen. Dit is een opdracht die we samen met de uitvoering in Maastricht oppakken.

Start uitvoeringsplan maatschappelijke ondersteuning 2023-2026

Het beleidsplan maatschappelijke ondersteuning Maastricht-Heuvelland 2023-2026 is door de gemeenteraad vastgesteld op 3 april 2023. Het uitvoeringsplan is begin 2024 vastgesteld door het college van B&W. De voortgang van de uitvoering wordt gemonitord.

Onderzoek werkwijze huishoudelijke hulp

Het oude normeringskader m.b.t. de indicatie huishoudelijke hulp (CIZ) bleek juridisch niet houdbaar bij eventuele bezwaren. Om dit te herstellen is met ingang van 1 april 2024 het nieuw te hanteren normeringskader, zoals dit is ontwikkeld door bureau HHM, vastgesteld. In het kader van het project “herijking huishoudelijke hulp” zijn na vaststelling van het nieuwe normeringskader de hoge indicaties (meer dan 4 uur) opnieuw bekeken. Eind 2024 was de wachtlijst sterk teruggelopen van 65 mensen in januari 2024 naar 13 mensen in december 2024.

Verordening maatschappelijke ondersteuning Valkenburg aan de Geul

De verordening maatschappelijke ondersteuning Valkenburg aan de Geul is nog niet aangepast in 2024. Dit heeft te maken met onderzoeken met betrekking tot de aangepaste werkwijze huishoude-

lijke hulp en de werkwijze strategisch partnerschap. Aangezien ervoor gekozen is alle wijzigingen (dus ook aanpassing PGB tarieven) in één keer door te voeren, zal dit eind 2025 plaatsvinden.

Woonconvenant gemeenten en woningcorporaties
In 2024 is geconcludeerd dat een regionaal gedragen woonconvenant niet haalbaar is. Afspraken met betrekking tot de Wmo-gelden/ -regelgeving voor onze gemeente in relatie tot onze woningcorporaties, zullen jaarlijks vastgelegd worden in de prestatieafspraken.

Uitvoeringsplan Zicht op Thuis
In het kader van de Norm voor Opdrachtgeverschap en de doorcentralisatie van Beschermd wonen naar Beschermd thuis, hebben de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Meerssen, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Maastricht in 2022 besloten om hun samenwerking opnieuw te formaliseren in de vorm een centrumconstructie. De basis hiervoor is het in 2022 vastgestelde beleidsplan Zicht op thuis 2021-2024. In dit beleidsplan is de nieuwe koers vastgelegd. Deze koers luidt dat inwoners veel meer thuis of in de nabije omgeving kunnen blijven wonen. In 2024 is conform de centrumregeling een uitvoeringsplan vastgesteld. Het doel van dit plan is onder andere sturing en monitoring van behaalde resultaten uit het beleidsplan. Media 2024 is besloten de doorlooptijd van het beleidsplan te verlengen naar 1 januari 2027 als gevolg van onder andere het uitstel van het woonplaatsbeginsel en daarmee van de doordecentralisatie en het uitvoeren van de ethostelling in 2025. Tevens biedt het huidige beleidsplan voldoende handvatten om voor de komende twee jaar concrete uitvoeringplannen te ontwikkelen.

Beleidsplan armoede, schuldhulpverlening en vroegsignalering
In april 2024 is het nieuwe beleidsplan armoede, schuldhulpverlening en vroegsignalering 2024-2028, inclusief uitvoeringsplan 2024-2026, vastgesteld door de gemeenteraad. Het plan is gericht op het voorkomen, verlichten en oplossen van armoede en problematische schulden in de gemeente. In 2024 is ook een start gemaakt met het uitvoeren van de acties uit het uitvoeringsplan. Zo hebben wij bijvoorbeeld voorbereidingen getroffen voor het invoeren van de Voorzieningenwijzer.

Bereik minimaregelingen
In 2024 is gewerkt aan het vergroten van de bekendheid en het bereik van de minimaregelingen. In het nieuwe beleidsplan armoede, schuldhulpverlening en vroegsignalering zijn een aantal acties opgenomen die hier specifiek op gericht zijn. Zo is het kindpakket toegevoegd aan de website en is ingezet op communicatie van de mogelijkheden voor ondernemers met financiële zorgen. Daarnaast is gewerkt aan implementatie van de VoorzieningenWijzer. Met deze online tool kunnen inwoners snel en eenvoudig ontdekken welke beschikbare regelingen en toeslagen er zijn en waar ze recht op hebben. Ook is het mogelijk om te checken of iemand de best passende zorgverzekering of energieleverancier heeft. De VoorzieningenWijzer is per 1 januari 2025 te gebruiken in de gemeente. Tot slot, zijn netwerkbijeenkomsten georganiseerd voor partners op het gebied van armoede en schulden. Met onder meer als doel informatie- en kennisuitwisseling en het bevorderen van de samenwerking.

Onderzoek verhoging inkomensgrenzen minimaregelingen
In 2024 is besloten dat we een onderzoek starten om inzichtelijk te maken wat de effecten zijn van een wijziging van de inkomensgrenzen van de huidige minimaregelingen, zowel voor de kind- als volwassenregelingen. Voor dit onderzoek is een extern adviesbureau aangetrokken.

Nieuwe opzet schuldhulpverlening en vroegsignalering
Eind 2023 is de aanbesteding voor de uitvoering van de werkzaamheden op het gebied van schuldhulpverlening en vroegsignalering afgerond. Per 1 januari 2024 worden deze werkzaamheden uitgevoerd door Verder. Zij nemen deze werkzaamheden over van Kredietbank Limburg (KBL). Met de KBL zijn afspraken gemaakt over de afwikkeling van reeds lopende trajecten. In 2024 is samen met Verder nadere invulling gegeven aan deze nieuwe samenwerking, waarbij de eerste periode vooral in het teken heeft gestaan van het introduceren van Verder in de gemeente en bij samenwerkingspartners.

Businesscase – Visie re-integratie keten
De zes colleges van de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul hebben in 2024 verdere stappen gezet in het ontwikkelen van en opleve-

ren van de nieuwe gezamenlijke visie op het bieden van ondersteuning en begeleiding aan inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt bij het vinden van een passende baan. De gemeenten werken hiervoor samen met verschillende organisaties die bij elkaar de re-integratie keten Participatiewet worden genoemd. Kern van de visie is dat iedereen talenten heeft en een plek in de maatschappij verdient en dat we onze inwoners het beste hierin kunnen helpen door een zogenoemd “mensontwikkelbedrijf” op- en in te richten.

Beschut werk

Beschut werk is als een verplichting in de wet opgenomen. Opdracht aan de gemeenten is om een beschutte werkplek te faciliteren voor desbetreffende inwoners. Dit in de vorm van een betaald dienstverband. Waar of door wie de beschutte werkplek wordt vormgegeven laat de rijksoverheid vrij. Om aan deze verplichting te voldoen hebben wij eind 2024 - in samenspraak met de gemeenten uit de regio Maastricht-Heuvelland – de beleidsregels Beschut Werk opgesteld en zijn deze vastgesteld door het college van B&W.

Procesoptimalisatie inburgering

Op 1 januari 2022 is de nieuwe Wet inburgering in werking getreden, waarbij gemeenten een regierol hebben. Het doel van de wet is dat inburgeraars zo snel mogelijk actief deelnemen aan de samenleving. Er wordt daarom ingezet op het leren van de taal en participeren. Sociale Zaken Maastricht Heuvelland (SZMH) voert de Wet inburgering uit voor de Maastricht-Heuvellandgemeenten. In samenwerking met de andere gemeenten in de regio en de betrokken ketenpartners (SZMH, VluchtelingenWerk Nederland en VISTA College) hebben we ook in 2024 het inburgeringsproces nauwlettend gemonitord. Waar nodig hebben we bijgestuurd en zijn er aanvullende afspraken gemaakt met als doel om diverse onderdelen beter op elkaar aan te laten sluiten. Zo is er bijvoorbeeld een landkaart voor nieuwkomers ontwikkeld, waarmee inburgeringsconsulenten nieuwkomers kunnen doorverwijzen naar lokale initiatieven om zo te oefenen met de Nederlandse taal, werkervaring op te doen en/of een netwerk op te bouwen.

Beleidsindicatoren

Nummer	Indicator	Eenheid	Periode	Valkenburg aan de Geul	Nederland	Bron
6.1	Banen	aantal per 1.000 inwoners 15-64 jaar	2023	689,3	836,6	CBS
6.2	Jongeren met een delict voor de rechter	% aantal jongeren 12-21 jaar	2023	1	1	CBS
6.3	Kinderen in uitkeringsgezin	% aantal kinderen tot 18 jaar	2023	4	6	CBS
6.4	Netto arbeidsparticipatie	% werkzame beroepsbevolking	2024	69,5	73,2	CBS
6.5	Werkloze jongeren	% aantal jongeren 16-22 jaar	2023	2	2	CBS
6.6	Personen met een bijstandsuitkering	aantal per 10.000 inwoners	2024	232,2	343,6	CBS
6.7	Lopende re-integratie-voorzieningen	aantal per 10.000 inwoners 15-64 jaar	2022	157,3	197,7	CBS
6.8	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2024	13,2	11,5	CBS
6.9	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2024	1,2	0,9	CBS
6.10	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren 12-22 jaar	2023	0,5	0,3	CBS
6.11	Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo	aantal per 10.000 inwoners	2024	890	650	CBS

Bron: waarstaatjegemeente.nl.

Wat heeft dat gekost?

Programma Sociaal Domein *(bedragen * € 1.000)*

	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Lasten per taakveld			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.873	4.382	4.201
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.994	2.989	3.115
6.3 Inkomensregelingen	5.805	5.576	5.561
6.4 WSW en beschutwerk	1.498	1.626	1.542
6.5 Arbeidsparticipatie	310	239	270
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	1.119	1.106	1.070
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0
6.71a Huishoudelijke hulp (Wmo)	2.084	2.360	2.409
6.71b Begeleiding (Wmo)	983	944	937
6.71c Dagbesteding (Wmo)	362	429	435
6.71d Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	37	39	44
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0
6.72a Jeugdhulp begeleiding	779	546	615
6.72b Jeugdhulp behandeling	1.300	1.768	2.014
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	144	174	176
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	81	70	73
6.73a Pleegzorg jeugd	128	185	110
6.73b Gezinsgericht jeugd	517	567	497
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	452	496	571
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	4	4	0
6.74b Jeugdhulp crisis, LTA, GGZ-verblijf	514	368	329
6.74c Gesloten plaatsing jeugd	4	4	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
6.81a Beschermd wonen (Wmo)	33	27	6
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
6.82a Jeugdbescherming	371	323	361
6.82b Jeugdreclassering	60	31	36
Totaal lasten	**23.452**	**24.253**	**24.372**

Baten per taakveld

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.337	3.801	3.786
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	4.991	5.220	5.109
6.4 WSW en beschutwerk	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	0	0	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	205	214	226
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0
6.71a Huishoudelijke hulp (Wmo)	0	0	0
6.71b Begeleiding (Wmo)	0	0	0
6.71c Dagbesteding (Wmo)	0	0	0
6.71d Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	0	0	0
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0
6.72a Jeugdhulp begeleiding	0	0	0
6.72b Jeugdhulp behandeling	0	0	0
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	0	0	0
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0	0
6.73a Pleegzorg jeugd	0	0	0
6.73b Gezinsgericht jeugd	0	0	0
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0
6.74b Jeugdhulp crisis, LTA, GGZ-verblijf	0	0	0
6.74c Gesloten plaatsing jeugd	0	0	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
6.81a Beschermd wonen (Wmo)	0	0	0
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
6.82a Jeugdbescherming	0	0	0
6.82b Jeugdreclassering	0	0	0
Totaal baten	**7.533**	**9.235**	**9.121**

Saldo per taakveld

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-1.536	-581	-415
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-2.994	-2.989	-3.115
6.3 Inkomensregelingen	-814	-356	-452
6.4 WSW en beschutwerk	-1.498	-1.626	-1.542
6.5 Arbeidsparticipatie	-310	-239	-270
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	-914	-892	-844
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0
6.71a Huishoudelijke hulp (Wmo)	-2.084	-2.360	-2.409
6.71b Begeleiding (Wmo)	-983	-944	-937
6.71c Dagbesteding (Wmo)	-362	-429	-435
6.71d Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	-37	-39	-44
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0
6.72a Jeugdhulp begeleiding	-779	-546	-615
6.72b Jeugdhulp behandeling	-1.300	-1.768	-2.014
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	-144	-174	-176
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	-81	-70	-73
6.73a Pleegzorg jeugd	-128	-185	-110
6.73b Gezinsgericht jeugd	-517	-567	-497
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	-452	-496	-571
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	-4	-4	0
6.74b Jeugdhulp crisis, LTA, GGZ-verblijf	-514	-368	-329
6.74c Gesloten plaatsing jeugd	-4	-4	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
6.81a Beschermd wonen (Wmo)	-33	-27	-6
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
6.82a Jeugdbescherming	-371	-323	-361
6.82b Jeugdreclassering	-60	-31	-36
Saldo van baten en lasten	**-15.919**	**-15.018**	**-15.251**

De analyse van de belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging is opgenomen in hoofdstuk 5.3 van de jaarverantwoording.

1.7 Programma Volksgezondheid, Duurzaamheid en Milieu

Omschrijving van het programma en thema-indeling

Het programma Volksgezondheid, Duurzaamheid en Milieu bestaat uit de taakvelden volksgezondheid, riolering en afval, milieubeheer en begraafplaatsen. Het onderwerp duurzaamheid is binnen onze begroting verwerkt binnen het taakveld milieubeheer.

Deze onderwerpen zijn onderverdeeld in de volgende thema's:

- Volksgezondheid;
- Riolering en afval;
- Duurzaamheid en Milieubeheer;
- Begraafplaatsen.

Thema Volksgezondheid

Volksgezondheid bevat de onderdelen algemene gezondheidszorg en jeugdgezondheidszorg, die beiden in regionaal verband worden uitgevoerd door de GGD Zuid-Limburg. Daarnaast zijn enkele bijdragen aan hulpverleningsinstanties opgenomen binnen dit thema. Het thema volksgezondheid hangt nauw samen met het programma sociaal domein.

Wat hebben we bereikt?

De gemeente Valkenburg aan de Geul neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg. De GGD Zuid-Limburg draagt zorg voor de uitvoering van alle taken op het terrein van de volksgezondheid en de openbare gezondheidszorg. In Zuid-Limburg werken de 16 gemeenten samen aan het terugdringen van de gezondheidsachterstanden. De Zuid-Limburgse gemeenten hebben de afgelopen jaren stevig ingezet op regionale samenwerking middels de regionale gezondheidsnota 'Zuid springt eruit'. De ambitie van deze nota is om de gezondheidsachterstanden ten opzichte van de rest van het land in 2030 met 25 procent in te lopen en zo te werken aan gezonde en kansrijke generaties. Om dit te bereiken, werd ook in 2024 het programma Trendbreuk uitgevoerd.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Regionale gezondheidsnota 2025 – 2030

De huidige regionale gezondheidsnota, opgesteld door de GGD Zuid-Limburg in samenspraak met de 16 Zuid-Limburgse gemeenten, geldt voor de beleidsperiode 2020-2023. Binnen de wettelijke kaders en in afstemming met de 16 Zuid-Limburgse gemeenten is eind 2023 afgesproken om het nieuwe regionale gezondheidsbeleid met één jaar uit te stellen in verband met het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA). De Wet publieke gezondheid (Wpg) biedt het juridische kader waarbinnen gemeenten opereren op het gebied van gezondheidsbeleid. Het stelt gemeenten in staat om proactief te handelen op verschillende gezondheidsdomeinen, zoals preventie, gezondheidsbescherming, gezondheidsbevordering en gezondheidszorg. Artikel 13 van de Wpg regelt dat gemeenten, binnen 2 jaren na totstandkoming van het Nationaal gezondheidsbeleid, een lokaal gezondheidsbeleid vaststellen en dat daarin in elk geval de doelstellingen uit het Nationaal gezondheidsbeleid worden meegenomen. Het Nationaal gezondheidsbeleid loopt in 2024 af, waardoor de nieuwe periode loopt van 2025 tot en met 2028. Dit betekent dat het nieuwe regionale gezondheidsbeleid gelijk oploopt met het Nationale gezondheidsbeleid. Zodoende is de regio voornemens om het nieuwe regionale gezondheidsbeleid vast te laten stellen voor de periode 2025 – 2030 met een periodieke tussenevaluatie. Het voordeel daarvan is dat het regionale gezondheidsbeleid in 2030 opnieuw wordt vastgesteld binnen de 2 jaren periode genoemd in de Wpg. Bovendien is sinds 2020 in het regionale gezondheidsbeleid het jaar 2030 als streefdatum genoemd voor de gestelde doelstellingen om de structurele gezondheidsachterstanden in de regio terug te dringen. De doelstellingen uit de huidige regionale gezondheidsnota zijn in 2024 geactualiseerd en de nieuwe regionale gezondheidsnota wordt naar verwachting in het tweede kwartaal van 2025 aan de gemeenteraad voorgelegd.

Integraal Zorgakkoord (IZA) & Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)
Uit het regiobeeld Integraal Zorg Akkoord (IZA) Zuid-Limburg is naar voren gekomen dat Zuid-Limburg op diverse gezondheidsgebieden minder scoort dan het Nederlands gemiddelde, maar dat er ook grote verschillen zijn tussen de Zuid-Limburgse gemeenten. Zodoende hebben we de regionale samenwerking in 2024 verder voortgezet en steviger gemaakt door voort te bouwen op de goede ervaringen met samenwerken binnen het Programma Trendbreuk en door een heldere governance vast te stellen voor de brede regionale samenwerking tussen de 16 gemeenten inzake het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

Thema Riolering en Afval

Riolering

Wat hebben we bereikt?

In 2024 werken we aan het tot uitvoering brengen van dit programma en in de samenwerking GR Geul en Maas ook aan het waterketenplan en de klimaatadaptatiestrategie voor de regio en gemeente in (de aanpak van projecten) in de waterketen. Naast de doelstelling zorgdragen voor gezond en voldoende drinkwater is het verder professionaliseren van de regionale samenwerking zeer belangrijk zodat we minder kwetsbaar zijn en slagkracht behouden.

Onderhoudsmaatregelen
Afgelopen jaar hebben we drie onderhoudscontracten voorbereid en aanbesteed voor het reinigen en inspecteren van riolen en kolken, extra reinigingsrondes van kolken, en het relinen van riolen. Diverse reparaties aan de riolering zijn uitgevoerd. Gedurende het jaar hebben we te maken gehad met drie hevige hoosbuien, wat resulteerde in veel meldingen van bewoners en extra reparatiemaatregelen en infrastructurele aanpassingen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De samenwerking GR Geul en Maas bundelt initiatieven in een beleidsveld met tekort aan specialistische kennis zodat het aanpakken van de opgaven waar we gezamenlijk voor staan efficiënter is. Dit ook door het zo snel mogelijk op orde krijgen van de benodigde rekenmodellen. Naast invulling geven aan de wettelijke taken zijn de mogelijkheden tot het nemen van maatregelen die aanvullend bijdragen aan de gevolgen van klimaatverandering een belangrijk onderdeel welke in de rioleringsprojecten vorm worden gegeven.

We zijn in 2024 gestart met het uitvoering geven aan het waterprogramma 2024-2027 o.a.:

- We hebben een klimaatadaptatiestrategie vastgesteld.
- We hebben de data van de riolering verder op orde gebracht om in 2025 samen met het samenwerkingsverband Maas en Mergelland te starten met het opstellen van een nieuw basisrioleringsplan (modelberekeningen).
- We hebben in 2024 ook weer te kampen gehad met wateroverlast, met name in Berg en Terblijt en het centrum. Dit heeft de nodige inspanning en capaciteit gevraagd van onze organisatie om de schade aan de openbare ruimte te herstellen en de communicatie met de omgeving.
- We zijn gestart met de voorbereidingen van diverse waterprojecten: het project Hekerbeek (in samenwerking met Water in balans project van Waterschap) en het project Pastoor Sartonstraat - van Tillstraat – Dr. Hermansstraat zijn verder uitgewerkt op de technische aspecten (ontwerpfase). Het project Neerhem bevindt zich in de onderzoeksfase naar het complex watersysteem Neerhem - Oud Valkenburgerweg en mogelijke verbeteringen. Project Vroenhof-Strabeek (voormalige provinciale weg) is uitgewerkt naar besteksniveau.
- Samen met WRL, WL en de andere gemeenten van het werkgebiedsplan Maastricht-Heuvelland zijn we gestart met de verkenning van het stroomgebiedsplan Geul.

Bijdrage aan programma WRL
Programma Waterveiligheid en ruimte Limburg (WRL) is gestart met het uitzetten van diverse onderzoeken, zo ook voor Valkenburg en omgeving. Wij ondersteunen het programma vanuit capaciteit

en kennis. De mogelijkheden hiertoe zijn beperkt zoals bekend bij WRL. Ook is in 2024 het coördinatieoverleg water gecontinueerd om samen met het Waterschap Limburg en WRL te werken aan de wateroverlastproblematiek in de gemeente Valkenburg aan de Geul.

Rioolheffing

De systematiek van de rioolheffing is aangepast, waarbij vanaf 2024 wordt gewerkt met staffels voor het waterverbruik. In 2024 is gewerkt aan de aanpassing van deze staffels voor 2025.

Afval

Wat hebben we bereikt?

Begin 2024 heeft de gemeenteraad ingestemd met het nieuwe beleidskader afval. Vervolgens is dit beleid vertaald naar een uitvoeringsprogramma tot 2030. Eind 2024 heeft het bestuur van de GR Geul en Maas dit uitvoeringsprogramma vastgesteld.

Er zijn voorbereidingen getroffen om de eerste maatregelen vanuit dit beleidskader. Zoals:

- het gratis maken van de aanvraag voor een grotere GFT-E container en/of een tweede GFT-E container.
- het uitbreiden van de milieuperrons met luier- en incontinentiematerialen.
- het gratis maken van alle stromen op de milieuparken met uitzondering van restafval.
- het éénmaal gratis laten ophalen (voorrijkosten) van grof huishoudelijk afval aan huis.

Voor het voortzetten van inzameling van papier en karton met verenigingen is een oplossing gevonden. Stadsbeheer Maastricht gaat vanaf 1 juli 2025 samen met de verenigingen papier en karton inzamelen.

Vanuit de bouwopgaven wordt afval aan de voorkant betrokken voor het waarborgen van afval gerelateerde zaken. Denk hierbij aan ondergrondse restafvalcontainers of bovengrondse GFT-E containers.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Voor het uitvoeringsprogramma afval is intensief samengewerkt met de beleidsmedewerkers van Meerssen en Maastricht. Er heeft inspraak plaatsgevonden onder inwoners met betrekking tot de in te voeren maatregelen. Er is ingezet op minder zwerfafval door het plaatsen van kroonringen voor PMD-zakken aan lichtmasten. Daarnaast faciliteren we materialen aan sprokkelaars als het afvoeren van het gesprokkeld afval. De vrijwillige sprokkelaars van zwerfafval vallen onder de vrijwilligersverzekering tijdens het sprokkelen en worden deze vrijwilligers uitgenodigd voor de vrijwilligersdag.

Voor het overeind houden van papier en karton inzameling met verenigingen zijn verschillende informatiebijeenkomsten gehouden met de verenigingen die nu papier inzamelen. Ook heeft het college ingestemd met een nieuwe rekenmethode voor het uitbetalen van vergoedingen richting deze verenigingen.

Circulaire economie

Wat hebben we bereikt?

In 2024 is een eerste stap gezet om te komen tot een uitvoeringsprogramma voor de circulaire economie. Hiervoor heeft Route Circulair een volwassenheidsmeting uitgevoerd. Hiermee krijgen we een beeld waar we als organisatie nu staan. Vanuit het inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt circulaire economie steeds meer betrokken en waar mogelijk wordt circulaire economie als gunningscriterium ingezet.

Een van onze basisscholen heeft meegedaan aan de E-waste Race.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Met behulp van de volwassenheidsmeting is een eerste indruk verkregen waar we als organisatie staan ten aanzien van circulaire economie en een indruk verkregen welke acties we als organisatie nog moeten nemen.

Via gerichte communicatie is het vergroten van de bewustwording van onze inwoners en ondernemers ten aanzien van afval en circulaire economie een blijvend continu proces. Hiervoor hebben we de volgende acties ondernomen:

- Met studenten van de hogeschool Zuyd is gewerkt aan plannen hoe we jongeren beter kunnen betrekken bij de circulaire economie.
- Leerlingen van één basisschool hebben gastlessen over circulaire economie ontvangen en hebben elektrische producten ingezameld om zo een bijdrage te leveren aan de circulaire economie.
- Er is gratis compost aan onze inwoners uitgedeeld tijdens de nationale compostdag.

Thema Duurzaamheid en Milieubeheer

Het thema duurzaamheid en milieubeheer wordt hieronder toegelicht met de onderwerpen duurzaamheid en energietransitie.

Duurzaamheid
Door het sluiten van het Klimaatakkoord van Parijs heeft Nederland zich internationaal gecommitteerd aan het tegengaan van de opwarming van de aarde en klimaatverandering. Het Nationaal Klimaatakkoord (2019) is de Nederlandse uitwerking van internationale klimaatafspraken. Duurzaamheid is echter een containerbegrip, en daarmee breder dan alleen tegengaan van klimaatverandering of de energietransitie, waarbij niet voor iedereen duidelijk is wat hieronder valt. De rijksoverheid schetst duurzame transitie als “groen, circulair, sociaal en innovatief”. Duurzaamheid is dan ook geen geïsoleerd thema, maar een rode draad door een diversiteit aan beleidsvelden. Binnen het klimaatakkoord zijn doelen vastgelegd voor verschillende sectoren.

Wat hebben we bereikt?
Duurzaamheid is beter aangehaakt en betrokken bij beleidsvorming, visietrajecten en projecten. Integraliteit van stukken is hierdoor beter gewaarborgd.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Er is gekeken naar de concrete aanhaking van duurzaamheid bij andere beleidsvelden en ontwikkelingen. De koppeling is gelegd tussen klimaatadaptatie en duurzaamheid, waardoor deze onder 1 paraplu ondergebracht worden. Verder wordt structureel aangesloten bij de projectoverleggen omtrent ruimtelijke ontwikkelingen om input te geven over duurzaamheid in de breedste zin van het woord.

Energietransitie
De Zuid-Limburgse gemeenten vormen samen met de Provincie Limburg, Netbeheerder Enexis en Waterschap Limburg de energieregio Regionale Energie Strategie Zuid-Limburg (RES Zuid-Limburg). In 2024 heeft de RES gefocust op het omgaan met netcongestie, met name onder de noemer 'wat kan wel’. Local for local, energieopslag en net ontlastende ontwikkelingen staan hierbij centraal. De handreiking netbewust ontwikkelen is hier op nationaal niveau een voortvloeisel uit. De RES breidt daarmee uit van enkel grootschalige opwek naar integratie van energiesystemen en de rol die opwek kan spelen in het mogelijk maken van nieuwe ontwikkelingen in het fysieke domein.

De gemeentelijke Transitie Visie Warmte (TVW) is vastgesteld in 2023. Daarmee is vastgelegd hoe wij aan de slag gaan met de opgaven binnen klimaattafel “Gebouwde Omgeving” (zie Nationaal Klimaatakkoord), namelijk: in 2030 dienen 1700 woningen en gebouwen aardgasvrij-ready (aardgasvrij óf gereed voor een aardgasvrije warmteoplossing) te zijn en in 2050 dient elke woning en elk gebouw aardgasvrij te zijn. Om deze opgave uit te voeren is de programmamanager warmte 1 januari 2024 begonnen.

Wat hebben we bereikt?

Regionale Energie Strategie (RES)

- Het in kaart brengen van de (on)mogelijkheden van verduurzaming ten tijde van netcongestie;
- Een goede samenwerking met de subregio Maastricht-Heuvelland en de regio Zuid-Limburg rondom (grootschalige) opwek van duurzame energie, energiebesparing en de energietransitie in brede zin;
- De samenwerking met Enexis is geïntensiveerd. Naast de reguliere kwartaaloverleggen wordt tevens afgestemd op projectniveau.
- Als Valkenburg aan de Geul zijn wij actief betrokken bij de provinciale Energievisie en het pMIEK (provinciale meerjaren investeringsagenda energie- en klimaatinfrastructuur).
- Het in kaart brengen van de opgave omtrent netuitbreiding voor de periode tot 2035 in gemeente Valkenburg aan de Geul;
- Inwonersinitiatieven ondersteund middels de expertisetafel van de RES.
- Intensievere samenwerking met de lokale energiecoöperatie om energie initiatieven die voor marktpartijen niet interessant zijn toch tot ontwikkeling te brengen.

Transitie Visie Warmte (TVW)

- Programmamanager warmte aangesteld;
- Samenwerking opgetuigd omtrent warmte binnen sub-regio Maastricht-Heuvelland; focust met name op uitvoering TVW en nieuw op te stellen warmteprogramma (opvolger TVW);
- Lokale Aanpak Isolatie (LAI) gelanceerd, welke valt onder het Nationaal Isolatieprogramma (NIP); woningeigenaren die voldoen aan de door het Rijk gestelde voorwaarden krijgen een onafhankelijk energiebespaarplan en kunnen middels subsidie (middelen uit de SPUK-NIP) isolatiemaatregelen laten uitvoeren; In 2024 hebben t/m november 15 huishoudens energieadviezen ontvangen, 8 huishoudens de offerte voor maatregelen geaccordeerd en 3 huishoudens maatregelen uitgevoerd.
- Verduurzaam je Huis (ontzorging particuliere woningeigenaren met o.a. energieadvies, begeleiding en gemeentelijke geldlening) is voortgezet, waarbij in totaal (vanaf start project) 42 maatregelen aan particuliere woningen in Valkenburg aan de Geul zijn uitgevoerd, zoals isolatie, warmtepomp of zonnepanelen; 2024 was het laatste jaar van de pilot; na eindevaluatie is besloten tot voortzetting met enkele aanpassingen in de projectopzet (geldlening aanvragen met eigen offerte toegestaan, batterijopslag toegevoegd aan maatregelenlijst). Intermediair Susteen ging in 2024 failliet waarna een nieuwe uitvoerder (WoonWijzerWinkel Limburg) is aangetrokken.
- Lancering van het ontzorgingstraject Verduurzaam Je MKB waarbij ondernemers (die dat wensen) begeleid worden van oriëntatie en advies tot complete installatie van verduurzamingsmaatregelen. Hier hebben reeds een 40-tal bedrijven gebruik van gemaakt;
- Het continueren van een (online) energieloket, waar inwoners terecht kunnen met vragen over verduurzaming en advies kunnen krijgen over hun verduurzamingsopgave;
- Het in kaart brengen van de compensatieopgave i.v.m. Natuurvriendelijk Isoleren en de mogelijke alternatieve kraamverblijfplaatsen voor vleermuizen.

Daarnaast heeft onze gemeente de wettelijke en van rijkswege opgelegde opgaven en taken verder gebracht. Dit omvat onder meer het toewerken naar een CO2-neutrale gemeente in 2050 en het halveren van de CO2-uitstoot in 2030, ten opzichte van de CO2-uitstoot in 1990. Verder is tevens nut en noodzaak van een soortenmanagementplan (SMP) onderzocht. Voorbereiding van de aanbesteding is begonnen in 2024, afronding van deze aanbesteding vindt plaats in 2025.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Regionale Energie Strategie (RES)

- Aansluiten bij provinciale trajecten voor de energievisie en het pMIEK om de benodigde energieinfrastructuur voor de ontwikkeling van Valkenburg aan de Geul te waarborgen;

- In RES verband onderzoeken welke mogelijkheden bestaan ten tijde van netcongestie en hoe deze mogelijkheden zich vertalen naar de context van het Heuvelland;
- Nieuwe programmamedewerker Zon op Dak bij de RES geworven met hands on kennis van grootschalige ontwikkeling als off the grid realisaties;
- Betrokken bij de ontwikkeling van het Buurtvoorstel van Enexis, waarmee data uitwisseling tussen Enexis en gemeente transparanter en gemakkelijker wordt.
- Intensievere samenwerking en correspondentie met Enexis en Provincie omtrent de toekomst van het energienet in zowel regionale als lokale context;
- Aangesloten bij Expertisetafels omtrent lokale opslag, lokale opwek voor ondernemers en samenwerking met energiecoöperaties.
- Subsidieregeling voor pilotproject energiecoöperatie geschreven en vastgesteld.
- Intentieovereenkomst met Enexis ondertekend voor de uitbreiding van het energienet in onze gemeente.
- Intentieovereenkomst ondertekend voor het project Opwek Energie op Rijksgronden, betreffende het verkennen van mogelijkheden voor zonne-opwek op de verkeersgronden langs de A79.

Transitie Visie Warmte (TVW)

- Middels de SPUK 'regionale structuur NPLW' is er een warmtecoördinator aangesteld voor de sub-regio Maastricht-Heuvelland;
- De Lokale Aanpak Isolatie is voorbereid en opgestart in samenwerking met uitvoerende partij Woon Wijzer Winkel Limburg; subsidieregeling Valkenburg isolatieKLAAR is vastgesteld; communicatiecampagnes zijn gevoerd incl. informatiebijeenkomsten; de eerste energieadviezen zijn verstrekt en woningen geïsoleerd. De SpUk voor de tweede tranche werd aangevraagd en toegekend.
- In 2024 is Project Verduurzaam je Huis geëvalueerd en is besloten tot voortzetting; de uitvoering is ondergebracht bij Woon Wijzer Winkel Limburg. SVn fungeert nog steeds als leningverstrekker;
- Subsidieregeling Verduurzaam Je MKB opgesteld. Lancering en uitvoering voorbereid en afgestemd met uitvoerende partij Stichting Groene Economie Limburg. Deze partij is tevens gekoppeld aan onze adviseur ondernemers om hen persoonlijk en maximaal te bereiken;
- Het energieloket in een nieuwe (online) vorm ondergebracht bij Woon Wijzer Winkel Limburg om inwoners te voorzien van onafhankelijk advies;
- Nagegaan welk gemeentelijk vastgoed kan bijdragen aan de invulling van alternatieve kraamverblijfplaatsen ten dienste van de compensatieopgave Natuurvriendelijk Isoleren.

Thema Begraafplaatsen

Wat hebben we bereikt?

In 2024 heeft de civieltechnische en bouwkundige oplevering van de begraafplaats Cauberg plaatsgevonden en is de onderhoudstermijn zonder gebreken verlopen. Een volgende stap in de renovatie van de begraafplaats is het opstarten van de voorbereidingen om te komen tot de herinrichting van de vrijgekomen 'Begraafplaats Paters der HH Harten'. Mogelijk dat hier in 2025 een begin mee gemaakt kan worden.

Verder is het vigerende beleid met betrekking tot de begraafplaatsen erop gericht om bestaande voorzieningen zo veel en zo goed mogelijk in stand te houden. Indien er in de toekomst wijzigingen of aanpassingen nodig zijn zullen we dat tijdig melden en/of met een voorstel komen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

We hebben uitvoering gegeven aan de renovatie en onderhoudsplanning van de begraafplaatsen, met aandacht voor actuele knelpunten.

Beleidsindicatoren

Nummer	Indicator	Eenheid	Periode	Valkenburg aan de Geul	Nederland	Bron
7.1	Omvang huishoudelijk restafval	aantal kg per inwoner	2023	72	150	CBS
7.2	Hernieuwbare elektriciteit	% totale elektriciteit	2022	18,4	40,9	RWS Klimaat-monitor

Bron: waarstaatjegemeente.nl.

Wat heeft dat gekost?

Programma Volksgezondheid, Duurzaamheid en Milieu *(bedragen * € 1.000)*

	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Lasten per taakveld			
7.1 Volksgezondheid	1.052	1.048	971
7.2 Riolering	2.093	2.773	2.783
7.3 Afval	2.051	1.987	1.898
7.4 Milieubeheer	861	879	480
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	349	320	317
Totaal lasten	**6.406**	**7.007**	**6.449**
Baten per taakveld			
7.1 Volksgezondheid	101	101	31
7.2 Riolering	2.904	2.918	2.853
7.3 Afval	2.305	2.232	2.303
7.4 Milieubeheer	389	188	0
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	136	138	130
Totaal baten	**5.835**	**5.577**	**5.317**
Saldo per taakveld			
7.1 Volksgezondheid	-951	-947	-940
7.2 Riolering	811	145	70
7.3 Afval	254	245	405
7.4 Milieubeheer	-472	-691	-480
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-213	-182	-187
Saldo van baten en lasten	**-571**	**-1.430**	**-1.132**

De analyse van de belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging is opgenomen in hoofdstuk 5.3 van de jaarverantwoording.

1.8 Programma Bestuur en Ondersteuning

Omschrijving van het programma

In het programma Bestuur en Ondersteuning zijn de financiële consequenties van de taakvelden verwerkt, die niet direct aan de voorgaande programma's zijn toegerekend (of niet mogen worden toegerekend op basis van onze verslaggevingsvoorschriften).

Het programma Bestuur en Ondersteuning bestaat uit de volgende onderdelen:

- Taakveld 0.1 Bestuur
- Taakveld 0.2 Burgerzaken
- Taakveld 0.8 Overige baten en lasten (taakstellende bezuinigingen en stelposten)

Voor de inhoudelijke toelichting op deze onderdelen verwijzen wij u naar de paragraaf Bedrijfsvoering.

De onderdelen Algemene dekkingsmiddelen (diverse taakvelden) en Overhead (taakveld 0.4), Onvoorzien (gedeelte van taakveld 0.8) en Vennootschapsbelasting (taakveld 0.9) zijn als apart onderdeel naast het programma Bestuur en Ondersteuning opgenomen in de twee volgende hoofdstukken.

Beleidsindicatoren

Nummer	Indicator	Eenheid	Periode	Valkenburg aan de Geul	Nederland	Bron
8.1	Formatie	aantal fte per 1.000 inwoners	2024	7,81	-	Eigen gegevens
8.2	Bezetting	aantal fte per 1.000 inwoners	2024	7,79	-	Eigen gegevens
8.3	Apparaatskosten	kosten per inwoner	2024	985,41	-	Eigen gegevens
8.4	Externe inhuur	% kosten van totale loonsom en inhuur externen	2024	13,04	-	Eigen gegevens
8.5	Externe inhuur	totale kosten externe inhuur	2024	€ 1.852.348	-	Eigen gegevens
8.6	Overhead	% van totale lasten	2024	12,66	-	Eigen gegevens

Wat heeft dat gekost?

Programma Bestuur en Ondersteuning *(bedragen * € 1.000)*

	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Lasten per taakveld			
0.1 Bestuur	933	928	942
0.2 Burgerzaken	654	721	842
0.5 Treasury	-122	0	0
0.61 OZB woningen	108	0	0
0.62 OZB niet-woningen	70	0	0
0.64 Belastingen overig	44	0	0
0.7 Algemene (en overige) uitkeringen gemeentefonds	954	0	0
0.8 Overige baten en lasten (exclusief onvoorzien)	1.975	0	0
Totaal lasten	**4.616**	**1.649**	**1.784**
Baten per taakveld			
0.1 Bestuur	0	0	0
0.2 Burgerzaken	297	349	358
0.5 Treasury	192	0	0
0.61 OZB woningen	3.685	0	0
0.62 OZB niet-woningen	2.396	0	0
0.64 Belastingen overig	545	0	0
0.7 Algemene (en overige) uitkeringen gemeentefonds	34.687	0	0
0.8 Overige baten en lasten (exclusief onvoorzien)	0	298	298
Totaal baten	**41.802**	**647**	**656**
Saldo per taakveld			
0.1 Bestuur	-933	-928	-942
0.2 Burgerzaken	-357	-372	-484
0.5 Treasury	314	0	0
0.61 OZB woningen	3.577	0	0
0.62 OZB niet-woningen	2.326	0	0
0.64 Belastingen overig	501	0	0
0.7 Algemene (en overige) uitkeringen gemeentefonds	33.733	0	0
0.8 Overige baten en lasten (exclusief onvoorzien)	-1.975	298	298
Saldo van baten en lasten	**37.186**	**-1.002**	**-1.128**

De analyse van de belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging is opgenomen in hoofdstuk 5.3 van de jaarverantwoording.

1.9 Algemene Dekkingsmiddelen

Toelichting op de Algemene Dekkingsmiddelen

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (het BBV) maken de algemene dekkingsmiddelen geen onderdeel uit van de programma's. Dit onderdeel wordt naast de programma's in de programmabegroting en in het overzicht van baten en lasten opgenomen.

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is, de algemene uitkeringen, de dividenden, het saldo van de financieringsfunctie en de overige algemene dekkingsmiddelen. Per taakveld zullen wij nader ingaan op de verschillende onderdelen.

Voor de inhoudelijke toelichting op deze onderdelen verwijzen wij u naar de paragraaf Lokale Heffingen, de paragraaf Financiering (voor het onderdeel Treasury) en de paragraaf Bedrijfsvoering.

Taakveld 0.5 Treasury
Onder dit taakveld zijn de baten en lasten opgenomen die verband houden met de rente, geldleningen en dividenden.

Taakveld 0.61 OZB woningen
Onder dit taakveld zijn verantwoord de opbrengsten van de eigenarenbelasting en de perceptiekosten van de Onroerende-zaakbelasting van woningen.

Taakveld 0.62 OZB niet-woningen
Onder dit taakveld zijn verantwoord de opbrengsten van zowel de eigenaren- als de gebruikersbelasting en de perceptiekosten van de Onroerende-zaakbelasting van niet-woningen.

Taakveld 0.63 Parkeerbelasting
Onder dit taakveld zijn zowel de opbrengsten van de parkeerbelasting en de gefiscaliseerde parkeerboetes opgenomen als de perceptiekosten van deze belastingen.

Taakveld 0.64 Belastingen overig
Onder dit taakveld zijn de baten en lasten (perceptiekosten) opgenomen die verband houden met de precariobelasting, reclamebelasting en hondenbelasting.

Taakveld 0.7 Algemene (en overige) uitkeringen gemeentefonds
Onder dit taakveld zijn de baten en lasten verantwoord die betrekking hebben op de algemene uitkering van het gemeentefonds.

Taakveld 3.4 Economische promotie
Onder dit taakveld zijn de baten en lasten verantwoord die betrekking hebben op de forensenbelasting, toeristenbelasting en vermakelijkhedenretributie.

Algemene ontwikkelingen gemeentefonds

Met raadsinformatiebrief nr. 24.75 over de Decembercirculaire 2024 is de gemeenteraad geïnformeerd over de algemene ontwikkelingen van het gemeentefonds. In aanvulling op deze RIB en eerdere informatie wijzen wij u op de brief die de Minister van BZK op 7 februari 2025 aan de Tweede Kamer heeft verzonden. Deze brief gaat in op het vervolgtraject verdeelmodel van het gemeentefonds. Het onderzoeksrapport naar Overige Eigen Middelen van gemeenten in het kader van de onderzoeksagenda herijking gemeentefonds, die als bijlage bij de genoemde brief openbaar is geworden, is mede met een actieve bijdrage vanuit onze gemeente tot stand gekomen.

De uitkomsten van dit onderzoek zijn van belang, omdat hierbij de vraag op tafel lag of toeristische gemeenten, waaronder dus onze gemeente, gekort zouden moeten worden op de algemene uitkering van het gemeentefonds vanwege de ontvangen inkomsten uit toeristenbelasting. Op basis van

deze brief en de afstemming die hierover heeft plaatsgevonden met het Ministerie van BZK, verwachten wij geen directe financiële gevolgen.

Beleidsindicatoren

Niet van toepassing.

Wat heeft dat gekost?

Algemene dekkingsmiddelen *(bedragen * € 1.000)*

	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Lasten per taakveld			
0.5 Treasury	0	166	170
0.61 OZB woningen	0	108	103
0.62 OZB niet-woningen	0	70	71
0.63 Parkeerbelasting	0	10	21
0.64 Belastingen overig	0	147	137
0.7 Algemene (en overige) uitkeringen gemeentefonds	0	0	0
3.4 Economische promotie	0	56	66
Totaal lasten	**0**	**557**	**568**
Baten per taakveld			
0.5 Treasury	0	1.530	1.596
0.61 OZB woningen	0	3.843	3.838
0.62 OZB niet-woningen	0	2.584	2.641
0.63 Parkeerbelasting	0	2.527	2.703
0.64 Belastingen overig	0	464	485
0.7 Algemene (en overige) uitkeringen gemeentefonds	0	35.202	35.359
3.4 Economische promotie	0	3.370	3.464
Totaal baten	**0**	**49.520**	**50.086**
Saldo per taakveld			
0.5 Treasury	0	1.364	1.426
0.61 OZB woningen	0	3.735	3.735
0.62 OZB niet-woningen	0	2.514	2.570
0.63 Parkeerbelasting	0	2.517	2.682
0.64 Belastingen overig	0	317	348
0.7 Algemene (en overige) uitkeringen gemeentefonds	0	35.202	35.359
3.4 Economische promotie	0	3.314	3.398
Saldo van baten en lasten	**0**	**48.963**	**49.518**

1.10 Overhead, Onvoorzien en Vennootschapsbelasting

Toelichting op Overhead, Onvoorzien en Vennootschapsbelasting

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (het BBV) maken de overhead, de vennootschapsbelasting en onvoorzien geen onderdeel uit van de programma's. Deze onderdelen worden naast de programma's in de programmabegroting en in het overzicht van baten en lasten opgenomen.

De onderdelen mutaties op reserves en resultaat jaarrekening zijn opgenomen in de jaarrekening.

Taakveld 0.4 Overhead

Onder dit taakveld zijn kosten opgenomen die verband houden met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. In de paragraaf bedrijfsvoering is een inhoudelijke toelichting opgenomen op de gerealiseerde resultaten in 2024.

Onvoorzien (onderdeel van taakveld 0.8)

De onvoorziene lasten hebben deels betrekking op het ophogen van de voorziening dubieuze debiteuren. Daarnaast zijn de afwikkelingsverschillen van voorgaande boekjaren op deze post verwerkt.

Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)

In 2024 zijn er geen lasten voor vennootschapsbelasting gerealiseerd.

Beleidsindicatoren

Niet van toepassing.

Wat heeft dat gekost?

Overhead, Onvoorzien en Vennootschapsbelasting *(bedragen * € 1.000)*

	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Lasten per taakveld			
0.4 Overhead	8.823	9.295	8.681
0.8 Onvoorzien (overige baten en lasten)	100	0	601
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	1	1	0
Totaal lasten	**8.924**	**9.296**	**9.282**
Baten per taakveld			
0.4 Overhead	271	368	370
0.8 Onvoorzien (overige baten en lasten)	-49	36	0
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0
Totaal baten	**222**	**404**	**370**
Saldo per taakveld			
0.4 Overhead	-8.552	-8.927	-8.311
0.8 Onvoorzien (overige baten en lasten)	-149	36	-601
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	-1	-1	0
Saldo van baten en lasten	**-8.702**	**-8.892**	**-8.912**

De analyse van de belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging is opgenomen in hoofdstuk 5.3 van de jaarverantwoording.

Hoofdstuk 2: Paragrafen

In dit hoofdstuk zijn de paragrafen opgenomen die een verplicht onderdeel vormen op basis van de verslaggevingsvoorschriften. Dit betreft de volgende paragrafen:

- Paragraaf Lokale Heffingen;
- Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing;
- Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen;
- Paragraaf Financiering;
- Paragraaf Bedrijfsvoering;
- Paragraaf Openbaarheid;
- Paragraaf Verbonden Partijen;
- Paragraaf Grondbeleid.

2.1 Paragraaf Lokale Heffingen

Bij de lokale heffingen wordt een onderscheid gemaakt tussen heffingen die onder de algemene dekkingsmiddelen vallen, heffingen die aan bepaalde producten zijn gekoppeld en overige heffingen. Onder de eerste categorie vallen de Onroerende-zaakbelastingen, de hondenbelasting, de parkeerbelasting, de toeristenbelasting, de precariobelasting, de vermakelijkhedenretributie en de reclamebelasting. Tot de tweede categorie worden de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de leges gerekend. Onder de derde categorie zijn de begrafenisrechten en de marktgelden gerangschikt.

De BIZ-heffing valt formeel ook onder de lokale heffingen, maar wordt vrijwel volledig doorgestort aan de stichting BIZ-Valkenburg. De kaders waarbinnen de BIZ-heffing wordt bepaald wijkt af van de reguliere lokale heffingen. Om deze reden wordt de BIZ-heffing in deze paragraaf niet nader toegelicht.

In deze paragraaf treft U achtereenvolgens aan:
- Belasting- en heffingenbeleid;
- Kwijtscheldingsbeleid;
- Lokale heffingen zonder gebonden besteding;
- Lokale heffingen met gebonden besteding;
- Overige lokale heffingen;
- Lokale lastendruk.

Belasting- en heffingenbeleid

De gemeenteraad heeft de tarievenbesluiten voor 2024, inclusief de bijbehorende verordeningen, vastgesteld in de raadsvergadering van 11 december 2023. Voor enkele belastingsoorten gelden in 2024 de verordeningen zoals die zijn vastgesteld in eerdere jaren. Kort samengevat is het belastingbeleid in 2024 als volgt vastgesteld:

- De belastingdruk voor de onroerendezaakbelasting (OZB) is met 3% gestegen;
- Voor de rioolheffing en de afvalstoffenheffing is het uitgangspunt van volledige kostendekking gehanteerd, waarbij voor de rioolheffing wordt overgegaan naar een systematiek voor staffels op basis van het waterverbruik;
- De tarieven voor hondenbelasting, de lijkbezorgingsrechten, de marktgelden, de leges en de precariobelasting zijn geïndexeerd met gemiddeld 1,5%, waarbij voor de hondenbelasting het tarief voor de eerste hond op nihil is gesteld;
- Het tarief voor de toeristenbelasting is in 2024 eenmalig verhoogd en wordt vanaf 2024 jaarlijks geïndexeerd;
- De tarieven voor parkeerbelasting (uitgezonderd het tarief voor de naheffingsaanslag), vermakelijkhedenretributie en reclamebelasting zijn gelijk gebleven.

Kwijtscheldingsbeleid

Kwijtschelding wordt verleend ingeval een belastingschuldige niet in staat is om de opgelegde belastingaanslag te voldoen. Er moet dan wel sprake zijn van belastingen, die niet ontweken kunnen worden. Bij de beoordeling van kwijtscheldingsverzoeken wordt de 100%-norm toegepast.

De gemeente kan in bepaalde gevallen kwijtschelding voor ondernemers toepassen, met dien verstande dat het daarbij alleen mag gaan om belastingen die geen relatie hebben met de onderneming, zoals de afvalstoffenheffing. Indien er echter sprake is van een woon- winkelpand (gemengd gebruik), prevaleert het zakelijke karakter en is gehele of gedeeltelijke kwijtschelding alleen mogelijk in het kader van een crediteurenakkoord. In het algemeen kan worden gesteld dat er slechts in beperkte gevallen sprake kan zijn van kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

De uitvoering van het kwijtscheldingsbeleid van onze gemeente is ondergebracht bij de BsGW. De BsGW heeft in 2024 de volgende kwijtscheldingen verleend (afgerond op € 1.000):

Kwijtschelding afvalstoffenheffing	€	69.000
Kwijtschelding rioolheffing	€	54.000

Lokale heffingen zonder gebonden besteding

Onroerende-zaakbelastingen

De Onroerende-zaakbelastingen worden geheven op basis van de gelijknamige verordening, die door de gemeenteraad is vastgesteld op 11 december 2023. Wanneer het een woning betreft, worden alleen zakelijk gerechtigden in de heffing van de Onroerende-zaakbelastingen betrokken. Indien het niet om een woning gaat, blijven zowel de zakelijk gerechtigde als de gebruiker belastingplichtig.

Voor het belastingjaar 2024 geldt als heffingsmaatstaf de getaxeerde waarde in het economische verkeer. De peildatum van de waarde is 1 januari 2023. Bij de bepaling van de tarieven is rekening gehouden met het uitgangspunt van 3% stijging van de opbrengsten (na correctie van de gevolgen van de waardeontwikkeling en exclusief de areaaluitbreiding).

De tarieven, die worden uitgedrukt in een percentage van de economische verkeerswaarde, zijn in 2024 als volgt:

Onroerende zaakbelasting	*Tarieven 2024*
Eigenarenbelasting woningen	0,1404%
Eigenarenbelasting niet-woningen	0,5615%
Gebruikersbelasting niet-woningen	0,4493%

De gerealiseerde baten, afgerond op € 1.000, bedragen in 2024 per onderdeel:

Onroerende zaakbelasting	*Realisatie 2024*
OZB-opbrengsten eigenaren woningen	3.838.000
OZB- opbrengsten eigenaren niet-woningen	1.546.000
OZB- opbrengsten gebruikers niet-woningen	1.095.000
Totaal opbrengsten	**6.479.000**

Hondenbelasting

De onderhavige belasting wordt geheven op grond van de verordening hondenbelasting 2024, vastgesteld bij raadsbesluit van 11 december 2023. De tarieven voor 2024 zijn als volgt:

Voor de 1e hond	€	0,00
Voor de 2e hond	€	93,80
Voor elke volgende hond	€	187,60

De gerealiseerde baten in 2024 bedragen (afgerond) € 15.000.

Parkeerbelasting

De heffing van parkeerbelastingen geschiedt op basis van artikel 225 van de Gemeentewet en op basis van de verordening op de heffing en invordering van parkeerbelastingen 2024, die is vastgesteld bij raadsbesluit van 11 december 2023. Het tarief bedraagt in 2024 € 1,90 per uur (behalve Koningswinkelstraat € 1,40). De gerealiseerde baten in 2024 bedragen (afgerond) € 2.624.000. Dit is inclusief parkeervergunningen en exclusief de parkeeropbrengsten van de parkeergarage.

Naheffingsaanslag parkeerbelasting (gefiscaliseerde parkeerboetes)

Onze gemeente heeft gebruik gemaakt van de wettelijke mogelijkheid tot invoering van het gefiscaliseerd parkeren. De heffing geschiedt op basis van de verordening op de heffing en invordering van parkeerbelastingen 2024, die is vastgesteld bij raadsbesluit van 11 december 2023. De kosten van de naheffingsaanslag bedragen in 2024 € 76,70, te verhogen met een bedrag van één uur parkeertijd. De gerealiseerde baten in 2024 bedragen (afgerond) € 71.000.

Toeristenbelasting

Onder de naam toeristenbelasting wordt een belasting geheven van degene die gelegenheid biedt tot verblijf aan personen, die tegen betaling overnachten en die niet in het bevolkingsregister van onze gemeente staan ingeschreven. De onderhavige belasting wordt geheven op basis van de verordening Toeristenbelasting, die is vastgesteld bij raadsbesluit van 10 juli 2023 (en een technische aanpassing, die is vastgesteld op 11 december 2023).

De tarieven per persoon per overnachting zijn in 2024 als volgt:

In hotels en pensions	€ 2,50
Op campings	€ 1,90

De gerealiseerde opbrengsten in 2024 bedragen (afgerond) € 3.165.000.

Precariobelasting onderdeel terrassen

De precariobelasting onderdeel terrassen wordt geheven op basis van de gelijknamige verordening, vastgesteld bij raadsbesluit van 11 december 2023. Het belastbare feit is het hebben van voorwerpen onder, op of boven de voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. De gerealiseerde baten in 2024 bedragen (afgerond) € 339.000.

Precariobelasting overige onderdelen

De precariobelasting overige onderdelen wordt geheven op basis van de gelijknamige verordening, vastgesteld bij raadsbesluit van 11 december 2023. Het belastbare feit is het hebben van voorwerpen onder, op of boven de voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. De gerealiseerde baten in 2024 bedragen (afgerond) € 10.000.

Vermakelijkhedenretributie

De vermakelijkhedenretributie wordt geheven op basis van de gelijknamige verordening, die is vastgesteld bij raadsbesluit van 11 december 2023. Het tarief voor 2024 bedraagt € 0,20 per persoon, met dien verstande dat in de kerstperiode een tarief van € 0,55 per persoon in rekening wordt ge-

bracht als het aantal bezoekers van de vermakelijkheid in die periode de 50.000 te boven gaat. De gerealiseerde baten in 2024 bedragen (afgerond) € 296.000.

Reclamebelasting

De reclamebelasting wordt geheven op basis van de gelijknamige verordening, die is vastgesteld bij raadsbesluit van 11 december 2023. De gerealiseerde baten in 2024 bedragen (afgerond) € 110.000.

Lokale heffingen met gebonden besteding

Voor de zogeheten besteding gebonden heffingen dienen wij aan te tonen dat de baten, die met deze heffingen gegenereerd worden, de lasten niet overschrijden. Er mag dus maximaal sprake zijn van 100%-kostendekking. Dit percentage wordt getoetst op basis van de begroting, niet op basis van de realisatie. In de tarieven mogen ook overheadkosten verdisconteerd worden. Voorwaarde is wel dat de gehanteerde systematiek bij de bepaling van de hoogte van deze overhead degelijk wordt onderbouwd.

Bij de bepaling van de hoogte van de kosten wordt ook de overhead meegenomen. Zoals uit de hierna volgende berekening blijkt, hebben wij die opslag bepaald op € 60.297 per fte.

Berekening overhead (realisatie 2024)		*(bedragen in hele euro's)*
Taakveld overhead:		8.399.958
Directe kosten die niet doorbelast mogen worden:		
Voormalig personeel	380.675	
Eigen risico WAO/WW	40.637	
Voorziening personeel	61.094	
Voorziening verlofsparen	137	
Overige kosten	14.947	
Griffie	187.079	
		-684.569
Doorbelasting		7.715.389
Aantal fte's bedrijfsvoering	127,96	
Per fte, afgerond	€ 60.297,41	
Aantal productieve uren 2024	1.364,00	
Tarief per uur	€ 44,21	

Afvalstoffenheffing

De onderhavige belasting wordt geheven op basis van de verordening Afvalstoffenheffing, vastgesteld bij raadsbesluit van 11 december 2023. Alle kosten die verband houden met het inzamelen, afvoeren en verwerken van huishoudelijke afvalstoffen worden integraal doorberekend.

Het belastingtarief in 2024 bedraagt € 240,00 per perceel per belastingjaar. De gerealiseerde baten van de afvalstoffenheffing in 2024 bedragen € 1.863.000. In onderstaand overzicht is de berekening voor de kostendekkendheid van deze heffing opgenomen.

Overzicht kostendekkendheid afvalstoffenheffing 2024 *(bedragen in hele euro's)*

Lasten:	
Directe lasten taakveld	1.890.602
Overhead: 1,26 fte * € 60.297	75.974
Kwijtschelding	71.276
B.T.W.	265.194
Lasten per saldo	2.303.046
Baten:	
Directe baten taakveld	434.143
Afvalstoffenheffing	1.868.903
Baten per saldo	2.303.046
Dekkingspercentage	**100,00%**

Voor de volledigheid merken wij hierbij op dat dit dekkingspercentage is bereikt door aan de voorziening afval een bedrag toe te voegen van afgerond € 40.241.

Rioolheffing

Deze heffing is geregeld in de verordening Rioolheffing, die is vastgesteld bij raadsbesluit van 11 december 2023. Bij deze heffing wordt het principe 'de vervuiler betaalt' toegepast, waarbij de heffing per perceel afhankelijk is van het waterverbruik binnen een staffel, met dien verstande dat het te heffen bedrag nimmer minder dan € 183 en nooit meer dan € 76.794 bedraagt. In onderstaand overzicht is de berekening voor de kostendekkendheid van deze heffing opgenomen.

Overzicht kostendekkendheid rioolheffing 2024. *(bedragen in hele euro's)*

Lasten:	
Directe lasten taakveld	2.038.040
Overhead: 1,56 fte * € 60.297	94.063
Kwijtschelding	55.930
B.T.W.	343.329
Administratieve rente (2%-feitelijke rente)	324.219
Lasten per saldo	2.855.581
Baten:	
Rioolheffing	2.635.411
Overige baten	220.170
Baten per saldo	2.855.581
Dekkingspercentage	**100%**

Voor de volledigheid merken wij hierbij op dat dit dekkingspercentage is bereikt door aan de voorziening riolen een bedrag te onttrekken van afgerond € 277.459.

Leges

Leges zijn vergoedingen voor door of vanwege de gemeente verstrekte diensten. Bij de bepaling van de tarieven wordt gestreefd naar maximale kostendekking. Leges worden geheven op basis van de Legesverordening, vastgesteld bij raadsbesluit van 11 december 2023. In onderstaand overzicht is de berekening van de kostendekkendheid van deze heffing opgenomen.

Titel 1: Algemene dienstverlening

Toerekenbare lasten taakveld burgerzaken:	
Aanschaf reisdocumenten en rijbewijzen	140.054
Verklaringen omtrent gedrag	8.654
Kadaster	45.812
Overige lasten	40.177
Directe salariskosten	165.477
Overhead: 2,1610 fte * €60.297,-	130.302
	530.475
Toerekenbare baten taakveld burgerzaken:	
Leges bevolking	43.376
Leges paspoorten	233.480
Leges rijbewijzen	17.520
Leges huwelijken	64.099
Overige baten	14.686
	373.161
Dekkingspercentage	**70,3%**

Titel 2: Fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Toerekenbare lasten taakveld wonen en bouwen:	
Kosten welstands- en monumentencommissie	82.728
Inschakeling externe deskundigen	33.981
Directe salariskosten	428.629
Overhead: 4,7117 fte * € 60.297	284.101
	829.438
Toerekenbare baten taakveld wonen en bouwen:	
Leges omgevingsvergunning	539.830
Terugontvangst lasten welstandstoezicht	109.359
	649.189
Dekkingspercentage	**78,3%**

Titel 3: Europese dienstenrichtlijn

Toerekenbare lasten taakveld openbare orde en veiligheid:	
Directe salariskosten	137.752
Overhead: 1,6535 fte * €60.297	99.701
	237.453
Toerekenbare baten taakveld openbare orde en veiligheid:	
Precariovergunningen	17.384
Leges algemene zaken	21.422
Leges drank en horecawet	12.678
Overige leges	1.949
	53.432
Dekkingspercentage	**22,5%**

Overige lokale heffingen

Begrafenisrechten

Deze heffing is geregeld in de verordening Lijkbezorgingsrechten, die is vastgesteld bij raadsbesluit van 11 december 2023. De gerealiseerde opbrengst in 2024 bedraagt (afgerond) € 128.000.

Marktgelden

Deze gelden worden geheven op basis van de verordening Marktgelden, die is vastgesteld bij raadsbesluit van 11 december 2023. De gerealiseerde opbrengst in 2024 bedraagt (afgerond) € 2.000.

Lokale lastendruk

Elk jaar publiceert de provincie het belastingoverzicht, waarmee de gemeentelijke heffingen (Onroerend-zaakbelastingen, riool- en afvalstoffenheffing) van alle Limburgse gemeenten met elkaar worden vergeleken. Het belastingoverzicht 2024 van de provincie Limburg is gepubliceerd in maart 2024 (en was opgenomen bij de ingekomen stukken in de raadsvergadering van 8 april 2024).

De lasten en het tarief voor OZB-eigenaar woning liggen iets boven het provinciale gemiddelde. Voor deze belastingsoort geldt binnen onze gemeente de afspraak van een jaarlijkse stijging van 3%, waarmee er sprake is van een stabiele belastingdruk.

Met betrekking tot de rioolheffing zit onze gemeente iets boven het provinciale gemiddelde. In 2024 heeft de invoering van de systematiek van staffels dat de belastingdruk voor de rioolheffing voor de meeste huishoudens gelijk was. Het waterprogramma 2024 – 2027, zoals dat door de raad is vastgesteld op 9 oktober 2023, vormt de grondslag voor de ontwikkeling van de lastendruk voor de rioolheffing in de komende jaren.

De afvalstoffenheffing is in 2024 onder het provinciale gemiddelde gebleven. Wel verwachten we voor de komende jaren een kostenstijging op dit taakveld.

2.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

In deze paragraaf wordt een verband gelegd tussen de risico's en de beschikbare weerstandscapaciteit. Dit wordt vervolgens uitgedrukt in het weerstandsvermogen. Gezamenlijk met de in deze paragraaf opgenomen financiële kengetallen kan een goed oordeel worden gevormd over de financiële positie. Achtereenvolgens wordt een samenvattend overzicht verstrekt van de beschikbare reserves en voorzieningen, wordt de wijziging naar aanleiding van de nota reserve- en voorzieningenbeleid 2024 kort toegelicht, wordt ingegaan op het risicoprofiel, worden de (verplichte) financiële kengetallen gepresenteerd en wordt nader ingegaan op de financiële positie van onze gemeente.

Reserves en voorzieningen

De stand van de reserves en voorzieningen aan het begin en aan het einde van 2024 is als volgt:

*(bedragen * € 1.000)*

	1 januari 2024	*31 december 2024*
Algemene reserve	21.603	24.170
Bestemmingsreserves	47.311	52.081
Subtotaal reserves	**68.914**	**76.250**
Voorzieningen	8.073	9.023
Totaal	**76.987**	**85.273**

In de stand van de reserves is het gerealiseerde resultaat niet opgenomen. De stand van de voorzieningen sluit aan op de boekwaarde (niet op de balanswaarde), zoals zichtbaar in de tabel 'verloop van de voorzieningen' in de toelichting op de balans.

In hoofdstuk 5.2 toelichting op de balans is een toelichting opgenomen van iedere individuele reserve en voorziening.

De nota reserve- en voorzieningenbeleid 2024, die door de raad is vastgesteld op 11 december 2023, is het algemene beleidskader voor het weerstandsvermogen in 2024.

Het risicoprofiel

In het kader van risicomanagement is in het risicoprofiel de beschikbare weerstandscapaciteit afgezet tegen de gekwantificeerde risico's. Deze ratio is het weerstandsvermogen. De risico-inventarisatie voor 2024 leidde tot een structureel risico-bedrag van € 2.548.476 en een incidenteel risico-bedrag van € 675.000, in totaliteit een bedrag van € 3.223.476.

(bedragen in hele euro's)

Risico	*Veroorzakende gebeurtenis*	*Maximale schadebedrag*	*I/S (finan-cieel)*	*Risico-score (kans x impact)*	*prioriteit (impact)*	*Weerstands-capaciteits-bedrag*	*Programma / paragraaf*
Extreme weersomstandigheden	Extreem weer in de vorm van regen, sneeuw en/of storm	€ 100.000	I	9	2	€ 12.500	Sport, Cultuur en Recreatie / Verkeer, Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
Bomenkap en bomenonderhoud	Klimaatveranderingen	€ 350.000	I	15	1	€ 175.000	Sport, Cultuur en Recreatie
(Plan)schadeclaims	Aansprakelijkheidsstellingen	€ 500.000	I	15	1	€ 250.000	Verkeer, Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
Croix de Bourgogne	Geen haalbare businesscase	€ 475.000	I	15	1	€ 237.500	Verkeer, Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
Bijdragen GR('s) programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving	Exploitatietekorten	€ 168.694	S	15	1	€ 151.825	Veiligheid, Toezicht en Handhaving
Bijdragen GR('s) programma Onderwijs	Exploitatietekorten	€ 42.871	S	5	2	€ 9.646	Onderwijs
Bijdragen GR('s) programma Sociaal Domein	Exploitatietekorten	€ 329.495	S	25	1	€ 296.546	Sociaal Domein
Bijdragen GR('s) programma Volksgezondheid en Milieu	Exploitatietekorten	€ 259.885	S	15	1	€ 233.897	Volksgezondheid en Milieu
Bijdragen GR('s) programma Bestuur en Ondersteuning	Exploitatietekorten	€ 38.000	S	5	2	€ 8.550	Bestuur en Ondersteuning
Parkeerexploitatie	Minder bezoekers dan verwacht	€ 293.400	S	25	1	€ 264.060	Economie en Toerisme
Toeristische functie	Teruglopend aantal bezoekers door economische crisis, minder evenementen, concurrentie andere toeristische gebieden	€ 299.500	S	25	1	€ 269.550	Economie en Toerisme
Exploitatie kerstmarkt gemeentegrot	Teruglopend aantal bezoekers, aanvullende veiligheidseisen, concurrentie andere toeristische gebieden	€ 130.800	S	15	1	€ 117.720	Economie en Toerisme
Sociaal domein	Toename gebruik voorzieningen, in te vullen taakstelling	€ 590.513	S	15	1	€ 295.257	Sociaal Domein
Algemene uitkering	Verloop accress	€ 1.766.600	S	15	1	€ 883.300	Bestuur en Ondersteuning
Vennootschapsbelasting	Voordelig fiscaal resultaat exploitatie parkeergarage en afvalstromen	€ 25.000	S	5	2	€ 5.625	Vennootschapsbelasting
Wachtgeldverplichtingen / ontslagprocedures	Politieke crisis	€ 100.000	S	9	2	€ 12.500	Overhead
Totalen		**€ 5.469.758**				**€ 3.223.476**	

De beschikbare weerstandscapaciteit

Voor het bepalen van de beschikbare weerstandscapaciteit geldt geen vaste regel. Die capaciteit is net als de risico's onder te verdelen in:

- Incidentele weerstandscapaciteit: de vrij beschikbare en aanwendbare reserves, vermeerderd met het resultaat na bestemming;
- Structurele weerstandscapaciteit: de onbenutte belastingcapaciteit/budgettaire capaciteit.

Op basis van de voorschriften van het BBV wordt alleen de algemene reserve gerekend tot de vrij beschikbare en aanwendbare reserves.

Wanneer wij deze uitgangspunten in cijfers vertalen, ziet de weerstandscapaciteit er als volgt uit:

Vrij beschikbare en aanwendbare reserves	€	24.170.000
Onbenutte belastingcapaciteit	€	586.000
Onbenutte budgettaire capaciteit	€	212.000
Totaal	€	24.968.000

Bij de bepaling van de onbenutte belastingcapaciteit wordt gekeken naar de ruimte die aanwezig is met betrekking tot de eigen gemeentelijke inkomsten: de Onroerende-zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de leges.
De onbenutte belastingcapaciteit bedraagt:

Onroerende zaakbelastingen (1% onder macronorm)	€	65.000
Afvalstoffenheffing (100% kostendekkend)	€	0
Rioolheffing (100% kostendekkend)	€	0
Leges (niet 100% kostendekkend)	€	522.000
Totaal	€	586.000

Bij de bepaling van de onbenutte budgettaire capaciteit wordt gekeken naar het beschikbaar budget voor onvoorziene uitgaven (€ 100.000) en het structurele begrotingsresultaat op termijn (€ 112.000).

Het weerstandsvermogen

Indien de ratio weerstandsvermogen (beschikbare weerstandscapaciteit / benodigde weerstandscapaciteit) groter is dan 1, dan kunnen de financiële gevolgen van de risico's worden opgevangen. Is de uitkomst kleiner dan 1, dan is sprake van onvoldoende dekking voor de beschikbare weerstandscapaciteit.

Een confrontatie van de benodigde en de beschikbare weerstandscapaciteit geeft het volgende beeld te zien:

*(bedragen * € 1.000)*

Weerstandscapaciteit		*Beschikbaar*		*Benodigd*
Structureel	A	798	B	2.548
Incidenteel	C	24.170	D	675
Totaal	**E**	**24.968**	**F**	**3.223**

Weerstandsvermogen		
Structureel	(A/B)	0,31
Incidenteel	(C/D)	35,81
Totaal	**(E/F)**	**7,75**

De incidentele weerstandscapaciteit is ruim voldoende, zo blijkt uit de cijfers. De beschikbare structurele weerstandscapaciteit biedt op dit moment onvoldoende dekking voor het opvangen van structurele risico's. Mocht zich echter een structureel risico voordoen, dan kan dit een flink aantal jaren met de beschikbare incidentele weerstandscapaciteit worden opgevangen.

Kengetallen financiële positie

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is bepaald dat in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing zes financiële kengetallen dienen te worden opgenomen. Deze kengetallen zijn bedoeld om de gemeentelijke financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken en de onderlinge vergelijkbaarheid tussen gemeenten te vergroten. De kengetallen geven alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld van deze positie.

Concreet gaat het om de volgende kengetallen:

De netto schuldquote
Deze quote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en aflossingen op de exploitatie. Hoe lager de quote, des te lager de schulden.

De solvabiliteitsratio
Hieronder wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale vermogen. Hoe hoger de ratio, des te groter de weerbaarheid.

Grondexploitatie
Hierin wordt informatie gegeven over de totale waarde van de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond. Dat bedrag wordt gedeeld door de totale baten uit de begroting of de jaarstukken en uitgedrukt in een percentage. Hoe lager het percentage, hoe minder risicovol.

Structurele exploitatieruimte
De structurele ruimte geeft aan hoe wendbaar een gemeente is. Als de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is een gemeente in staat om structurele tegenvallers op te vangen. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten, uitgedrukt in een percentage. Hoe hoger het percentage, des te groter de ruimte.

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden.
De belastingcapaciteit geeft de potentiële ruimte aan, die een gemeente heeft om haar structurele baten te verhogen om stijgende structurele lasten op te vangen. De Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de zogeheten Atlas voor de lokale lasten. Hoe lager het percentage, des te groter te ruimte.

Financiële kengetallen en de signaleringswaarde

De gezamenlijke provinciale toezichthouders hebben geconstateerd dat het financiële beeld dat uit de kengetallen naar voren komt ook voor de toezichthouder belangrijk is voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente. Er is door de toezichthouders daarom besloten voor het verkrijgen van een goed beeld, aan te sluiten bij de zogeheten ‘signaleringswaarden’ die afkomstig zijn uit onder meer de stresstest voor 100.000+ gemeenten. In de hiernavolgende tabel is een categoriale indeling opgenomen, waarbij categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest risicovol.

Signaleringswaarden financiële kengetallen	*Categorie A*	*Categorie B*	*Categorie C*
netto schuldquote	< 90%	90% - 130%	> 130%
netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	< 90%	90% - 130%	> 130%
solvabiliteitsratio	> 50%	20% - 50%	< 20%
kengetal grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%
structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%

Financiële kengetallen gemeente

In de hiernavolgende tabel zijn de kengetallen voor onze gemeente opgenomen voor de jaren 2023 tot en met 2028.

Verloop financiële kengetallen	*Realisatie 2023*	*Realisatie 2024*	*Begroting 2025*	*Raming 2026*	*Raming 2027*	*Raming 2028*
netto schuldquote	-44,80%	-53,56%	-17,96%	-12,89%	-15,31%	-17,79%
netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-46,53%	-55,39%	-21,24%	-16,67%	-19,04%	-21,44%
solvabiliteitsratio	75,78%	75,69%	76,15%	76,84%	77,42%	77,88%
kengetal grondexploitatie	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
structurele exploitatieruimte	4,30%	10,07%	0,57%	0,02%	-0,09%	0,20%
belastingcapaciteit (t.o.v. landelijk gemiddelde 2024)	94,07%	98,01%	102,31%	105,33%	108,55%	111,77%

Hieruit kunnen wij concluderen dat de eerste 5 financiële kengetallen in categorie A vallen, het minst risicovol. Op termijn valt het laatste financiële kengetal in categorie C, het meest risicovol. Met betrekking tot laatstgenoemde willen wij nadrukkelijk de nuancering plaatsen dat de landelijk gemiddelde belastingcapaciteit niet wordt geïndexeerd en dat onze gemeentelijke belastingen in lijn lopen met het landelijk gemiddelde. De kwalificatie “meest risicovol” dient dan ook met deze nuancering te worden gelezen.

2.3 Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen

De kwaliteit van de financiële huishouding en het onderhoudsniveau van kapitaalgoederen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Artikel 12 van het Besluit Begroting en Verantwoording schrijft dan ook dwingend voor dat aan het onderhoud van de kapitaalgoederen een afzonderlijke paragraaf moet worden gewijd. Het onderhoud van de genoemde kapitaalgoederen gebeurt aan de hand van beheersplannen. De periode, die een beheersplan bestrijkt, is onder meer afhankelijk van de economische en/of technische levensduur van de betreffende kapitaalgoederen. Een beheersplan wordt periodiek herzien.

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de wijze waarop de kapitaalgoederen worden beheerd. Concreet gaat het daarbij om openbaar groen, wegen, rioleringen, gebouwen, openbare verlichting en civieltechnische kunstwerken.

De gemeenteraad heeft op 12 december 2022 de financiële verordening 2023 vastgesteld. Ook voor 2024 geldt dit als formeel kader. In artikel 19 van de financiële verordening is het kader met betrekking tot onderhoud kapitaalgoederen als volgt opgenomen:

1. Bij de begroting en de jaarstukken neemt het college in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen de verplichte onderdelen op conform artikel 12 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.
2. Het college biedt de raad ten minste eens in de 5 jaar een onderhoudsplan openbare ruimte aan. Het plan geeft het kader weer voor het beoogde onderhoudsniveau, de planning van het onderhoud en de kosten van het onderhoud voor het openbaar groen en wegen. De raad stelt het plan vast.
3. Het college biedt de raad ten minste eens in de 5 jaar een rioleringsplan aan. Het plan geeft het kader weer voor het beoogde onderhoudsniveau, de planning van het onderhoud, de uitbreiding van de riolering en de kosten van het onderhoud en de eventuele uitbreidingen. De raad stelt het plan vast.
4. Het college biedt de raad ten minste eens in de 5 jaar een onderhoudsplan gebouwen aan. Het plan bevat voorstellen voor het te plegen onderhoud en de bijbehorende kosten aan de gemeentelijke gebouwen. De raad stelt het plan vast.
5. Het college biedt de raad ten minste eens in de 5 jaar een onderhoudsplan openbare verlichting aan. Het plan bevat voorstellen voor het te plegen onderhoud en de bijbehorende kosten van de openbare verlichting. De raad stelt het plan vast.
6. Het college biedt de raad ten minste eens in de 5 jaar een onderhoudsplan civieltechnische kunstwerken aan. Het plan bevat voorstellen voor het te plegen onderhoud en de bijbehorende kosten van de civieltechnische kunstwerken. De raad stelt het plan vast.

In de onderstaande tabel is per soort kapitaalgoederen weergegeven wat de status is van het onderhoudsplan, ten tijde van het opstellen van de jaarverantwoording 2024.

Onderdeel	Raadsbesluit vaststelling	Looptijd	Toelichting
Openbaar groen	3 april 2023	2023 t/m 2040	Het groenbeleidsplan is op 3 april 2023 vastgesteld. In de kadernota 2023 en de begroting 2024 zijn de structurele middelen (vanuit de exploitatie) beschikbaar gesteld. Er is geen sprake van een reservering in een voorziening.
Wegen	7 oktober 2024	2025 t/m 2029	De gemeenteraad heeft het Meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) 2025-2029 voor het onderhoud van wegen (onderdeel kapitaalgoederen) vastgesteld in oktober 2024.
Riolering	9 oktober 2023	2024 t/m 2027	Het gemeentelijk Waterprogramma Valkenburg aan de Geul 2024-2027 is de nieuwe benaming van het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Het waterprogramma vormt de grondslag voor de voorziening rioolheffing.
Gebouwen	31 maart 2025	2025 t/m 2034	De actualisatie van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor gemeentelijke gebouwen is door de raad vastgesteld in maart 2025. Dit MJOP omvat alle gebouwen in gemeentelijk eigendom, met uitzondering van de Polfermolen en de strategische aankoop (Hanos terrein).
Openbare verlichting	3 juni 2019	2020 t/m 2024	De actualisatie van het beleidskader vanaf 2025 wordt naar verwachting in juni 2025 in de raad geagendeerd.
Civieltechnische kunstwerken	31 maart 2025	2025 t/m 2034	Het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor civieltechnische kunstwerken is door de raad vastgesteld in maart 2025.

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat een aantal meerjarenonderhoudsplannen voor de kapitaalgoederen in 2024 en in het voorjaar van 2025 zijn geactualiseerd.

Onderhoud Wegen

Er is in 2024 uitvoering gegeven aan het voorziene groot onderhoud wegen. Ook is er conform voorstel kadernota 2024 een toezichthouder aangetrokken voor de het toezien en controle op de onderhoudscontracten.

Voor 2024 geeft het CBS momenteel onder de GWW-totaalindex een verwachte indexering af van 25%. Deze prijsstijging wordt verdisconteerd in het meerjarenonderhoudsplan als deze wordt aangeboden in 2024.

De totale netto-lasten van de taak Wegennet en wegbermen, onderdeel van het taakveld Verkeer en vervoer, bedragen in 2024 € 2.337.579 oplopend tot € 2.372.379 in het laatste jaar van deze planperiode. Deze kosten hebben onder meer betrekking op afschrijvingen, rente, directe loonkosten en onderhoud.

Onderhoud Rioleringen

We zijn in 2024 gestart met de uitvoering van het waterprogramma 2024-2027. We hebben het jaarlijkse beheer en onderhoud uitgevoerd. Een deel van de hoofdriolen en kolken hebben in 2024 wederom periodieke reiniging en inspecties ondergaan.

De planning van de onderhoudsmaatregelen vanuit de inspecties opgesteld heeft door noodreparaties de nodige vertraging opgelopen. In 2024 is het relinen afgerond die voortkwamen uit de inspecties van vóór 2023 en dit is een inhaalslag geweest. De reparaties voortkomend uit de inspecties van vóór 2023 moeten nog uitgevoerd worden. In 2024 is prioritering gegeven aan acuut benodigde reparaties.

De werkelijke uitgaven op het product riolering in 2024 bedroegen € 2.856.000. Deze kosten hebben onder meer betrekking op afschrijvingen, rente, kwijtschelding, directe loonkosten, omzetbelasting, onderhoud, inspectie en onderzoek en elektriciteitsverbruik.

Onderhoud Gebouwen

In 2024 is voor alle gemeentelijke gebouwen het onderhoudsplan (MJOP) uitgewerkt. In de actualisatie van het MJOP zijn ook de duurzaamheidsaanpassingen doorgevoerd. Dit resulteert in hogere investeringen. Hiertegenover staat wel dat deze gedeeltelijk terug kunnen worden verdiend in de vorm van een besparing op de energiekosten of een split incentive. Verder speelt bij het uitvoeren van onderhoud aan gebouwen ook de marktsituatie een rol, de stijging van de bouwkosten is meegenomen bij de actualisatie. Het nieuwe meerjarenonderhoudsplan is in maart 2025 vastgesteld door de gemeenteraad.

Gebouwen - de Polfermolen
In juni 2024 is besloten een nieuwe variant voor de Polfermolen te onderzoeken, hierdoor is de verbouwing opgeschort. Er wordt alleen noodzakelijk onderhoud gepleegd. Dit minimaal benodigde onderhoud is opgenomen in het MJOP. Na de afronding van de verbouwing zal een nieuw meerjarenonderhoudsplan opgesteld dienen te worden voor de kosten van het groot onderhoud in de nieuwe situatie.

Gebouwen - de Bosdries
In 2024 is gestart met het voorbereiden van de renovatie van de Bosdries. De realisatie hiervan is voorzien rond de zomerperiode van 2025.

Gebouwen - de ondergrondse parkeergarage (Aan de Kei)
In 2022 heeft de VvE een onderzoek ingesteld naar de lekkages in de garage om zodoende een oplossing te kunnen bewerkstelligen. Dit onderzoek heeft ook plaatsgevonden in 2023 en is nog lopende. In 2023 heeft er klein onderhoud plaatsgevonden onder contract van de garagebeheerder.

Onderhoud Groen

Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte is voor de jaren 2024-2025 op basis van ontzorgingscontracten uitbesteed aan marktpartijen. De werkelijke uitgaven op het product groenvoorziening in 2024 bedroegen € 1.349.000.

Ontzorgingscontract onderhoud gemeentelijke bomen
In 2024 heeft een Europese openbare aanbesteding plaatsgevonden voor het cyclisch onderhouden van onze gemeentelijke bomen. Slechts één (1) partij heeft ingeschreven op deze openbare aanbesteding, maar oversteeg met hun inschrijving dermate de zorgvuldig geraamde waarde en het regulier beschikbare budget, dat bij gunning onaanvaardbare hoge kosten gemaakt zouden worden. Om die reden is de inschrijving onaanvaardbaar verklaard en wordt het Ontzorgingscontract in 2025 opnieuw aanbesteed.

Vijvers Mauritiussingel en Halderpark
In 2024 is met het uitvoeren en afronden van het onderhoud fase 2 aan de vijver Mauritiussingel, het (groot) onderhoud aan de vijvers afgerond.

Natuurlijke begrazing met schapen en geiten
In 2024 is een schapenafrastering gerealiseerd rondom de gemeentelijke hoogstamfruitboomgaard aan de Daalhemerweg (Konijnsgracht), waarna de in 2023 gestarte begrazing met schapen en geiten is voorgezet. Tevens zijn begrazingseenheden gerealiseerd binnen het uitgevoerde (groot) onderhoud aan de mergelsteilwanden, waardoor ook natuurlijke begrazing met schapen en geiten plaatsvind langs de Plenkertstraat en de Cauberg (Kuurpark).

Onderhoud Openbare verlichting

Voor de periode van 2024 t/m 2030 is een nieuw ontzorgingscontract aanbesteed samen met gemeente Heerlen en Landgraaf. In 2025 zal het nieuwe meerjarenonderhoudsplan 2025 – 2028 opgesteld worden. De werkelijke uitgaven aan openbare verlichting in 2024 bedroegen € 380.000.

Onderhoud Civieltechnische kunstwerken

Voor civieltechnische kunstwerken is in 2024 een onderhoudsplanning op basis van nieuwe inspecties opgesteld voor de periode 2025 t/m 2034. Het nieuwe meerjarenonderhoudsplan is in maart 2025 vastgesteld door de gemeenteraad. De werkelijke uitgaven aan bruggen in 2024 bedroegen € 121.000.

2.4 Paragraaf Financiering

Het treasurystatuut bevat de doelstellingen van het treasurybeleid en geeft de kaders aan, waarbinnen de treasuryfunctie zich mag bewegen. De wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) bepaalt dat in de begroting een financieringsparagraaf moet worden opgenomen. De bedoeling daarvan is om de transparantie te vergroten, zodat meer inzicht in de risico's van het geldverkeer ontstaat.

De rentevisie

In het hierna volgende renteschema wordt inzicht gegeven in de rentelasten van de externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

(bedragen in hele euro's)

Rentetoerekening jaarrekening 2024		
Rentelasten langlopende financiering	164.278	
Rentelasten kortlopende financiering	1.561	
Rentebaten(-/-)	-1.405.462	
Saldo van de rentelasten en rentebaten		-1.239.623
Totaal toe te rekenen rente toe		-1.239.623
Werkelijk toegerekende rente (renteomslag)		0
Renteresultaat		**-1.239.623**

Het renteresultaat op het taakveld Treasury bedraagt € 1.240.000 voordelig. Dat bedrag is gelijk aan het verschil tussen de externe rentelasten en de rentebaten.

In de bovenstaande opbrengsten zijn de rentebaten uit de hybride converteerbare aandeelhouderslening aan Enexis niet opgenomen. Bij de behandeling van de kadernota 2020 is bepaald dat deze renteopbrengsten worden gekoppeld aan het thema duurzaamheid en daarom jaarlijks worden gestort in de reserve duurzaamheid.

De liquiditeitsprognose

Voor grote projecten wordt het verloop van de liquiditeiten zo nauwkeurig als mogelijk in beeld gebracht.

Beleidsvoornemens Treasury

Binnen het risicobeheer onderscheiden wij een aantal risico's, te weten het renterisico, het kredietrisico en het interne liquiditeitenrisico. Koers- en valutarisico's blijven buiten beschouwing.

Het renterisico

Het renterisicobeheer is het beheersen van risico's, die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de rentelasten van vreemd vermogen hoger zullen uitvallen dan waarmee in de begroting rekening is gehouden c.q. dat de feitelijke rentebaten achterblijven bij de gecalculeerde bedragen. Voor de beheersing van de renterisico's gelden twee concrete richtlijnen, namelijk de kasgeldlimiet en de renterisiconorm voor de vaste schuld.

De kasgeldlimiet

De gemiddelde netto vlottende schuld, over drie maanden gezien, mag de kasgeldlimiet niet overschrijden. Onder de gemiddelde netto vlottende schuld wordt verstaan het saldo van de opgenomen leningen met een looptijd korter dan één jaar, de schulden en tegoeden in rekening-courant en contante gelden. Per kwartaal wordt de liquiditeitspositie opgemaakt om te beoordelen of aan de kasgeldlimiet is voldaan. De kasgeldlimiet wordt verkregen door het bij ministeriële beschikking

vastgestelde percentage van 8,5% te vermenigvuldigen met het totaalbedrag van de begrote uitgaven, exclusief de stortingen in de reserves. In cijfers:

Totaal van de begrote uitgaven	€	64.871.190
Kasgeldlimiet voor 2024 afgerond	€	5.514.000

Ter vergelijking:

Kasgeldlimiet 2023	€	4.948.000
Kasgeldlimiet 2022	€	4.636.000
Kasgeldlimiet 2021	€	4.536.000

Het beleid is erop gericht om binnen de kasgeldlimiet een schuldpositie aan te houden, omdat de rente op de kortlopende middelen normaliter lager is dan de rente op langlopende leningen. Bij een dreigende overschrijding van de kasgeldlimiet wordt overgegaan tot consolidatie van de vlottende schuld door middel van het aantrekken van een langlopende geldlening. Bij het aantrekken van een dergelijke lening wordt uiteraard rekening gehouden met de financieringsbehoefte voor de korte termijn. Wij baseren ons daarbij op een jaarlijks terugkerend patroon van de financieringsbehoefte, aangevuld met specifieke informatie over grote investeringswerken en/of geldstromen.

De renterisiconorm

Met de renterisiconorm wordt een kader gesteld voor de spreiding van de looptijden van langlopende geldleningen. Doel hiervan is om te komen tot een spreiding van de (mogelijke) fluctuaties in de renterisico's over langlopende geldleningen c.q. de vaste schuld. De renterisiconorm wordt bepaald door het totaal van de begrote uitgaven te vermenigvuldigen met het vastgestelde percentage van 20%. Uit oogpunt van risicomijdend beheer streven wij naar een verlenging van de gemiddelde looptijd van onze portefeuille door het aantrekken van rentevaste geldleningen met een looptijd van 25 jaar.

De berekening van de renterisiconorm is als volgt:

Totaal van de begrote uitgaven (afgerond):	€	64.872.000
Renterisiconorm (20%; afgerond)	€	12.974.400

Het kredietrisico

Met kredietrisico wordt de waardedaling van een vordering bedoeld als gevolg van het niet of niet-tijdig nakomen van de verplichtingen. Het gaat dus om risico's op verstrekte gelden. In het verleden zijn geldleningen verstrekt aan de lokale woningbouwcorporaties, die inmiddels volledig zijn afgelost. Er is een Waarborgfonds Sociale Woningbouw opgericht, waarbij de gemeenten een tertiaire achtervangpositie innemen.

Onder de financiële vaste activa zijn naast de verstrekte kredieten ook de langlopende geldleningen en deelnemingen gerubriceerd, die niet op korte termijn in liquide middelen zijn om te zetten.

Het interne liquiditeitsrisico

Het interne liquiditeitsrisicobeheer is het beheersen van de risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitsprognoses en meerjarige investeringsplannen, als gevolg waarvan de financieringskosten hoger kunnen uitvallen. Het beheersen van die risico's geschiedt langs twee invalshoeken:

a. De ontwikkeling van de financieringsbehoefte wordt trendmatig bepaald aan de hand van ervaringsgegevens, onder toevoeging van specifieke informatie over substantiële mutaties. Zodoende ontstaat een globaal beeld;

b. In de financieringsbehoefte moet flexibel voorzien worden. Daartoe wordt zo nodig optimaal gebruik gemaakt van kortlopende financieringen.

De gemeentefinanciering

De gemeentefinanciering valt uiteen in financiering, verstrekte geldleningen, uitzettingen en relatiebeheer.

Financiering

Stand per 1 januari 2024	€	4.404.435
Reguliere aflossingen	-€	950.318
Stand per 31 december 2024	€	3.454.117

De huidige leningenportefeuille omvat 7 onderhandse geldleningen voor de financiering van de gemeentelijke activiteiten. Alle langlopende geldleningen zijn rentevast en niet-vervroegd aflosbaar. De gemiddelde looptijd is ruim 5 jaar.

Verstrekte geldleningen

In 2024 zijn twee leningen verstrekt in het kader van de regeling startersleningen en twee leningen in het kader van de regeling stimuleringslening verduurzaam je huis.

Uitzetting van gelden

In het kader van de treasuryfunctie heeft onze gemeente geen uitzettingen, dat wil zeggen geen beleggingen.

Relatiebeheer

Voor het beheer van de financiële middelen houdt onze gemeente rekeningen aan bij de lokale Rabobank en de Bank Nederlandse Gemeenten. De BNG fungeert als huisbankier voor onze gemeente.

Overzicht schatkistbankieren

In de onderstaande tabel staan opgenomen het drempelbedrag voor 2024 en het bedrag aan middelen, per kwartaal, bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de Wet financiering decentrale overheden, dat in het kader van het drempelbedrag door de gemeente buiten ’s Rijks schatkist is aangehouden.

*(bedragen * € 1.000)*

Jaar 2024	*Kwartaal 1*	*Kwartaal 2*	*Kwartaal 3*	*Kwartaal 4*
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middele	66	92	74	93
Drempelbedrag	1.297	1.297	1.297	1.297
Ruimte onder drempelbedrag	1.231	1.205	1.223	1.204
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Het saldo- en liquiditeitenbeheer

Het gaat hier om het minimaliseren van rentelasten in verband met de financiering van lopende uitgaven, de voorfinanciering van investeringen en het maximaliseren van de rente over beleggingen van liquiditeitsoverschotten. In dit kader merken wij overigens nog op dat het uitzetten van overtollige middelen inmiddels is gereguleerd via de verplichting tot schatkistbankieren.

Decentrale overheden zijn verplicht om de overtollige middelen in de schatkist van de rijksoverheid aan te houden. Hiertoe is een rekening-courantovereenkomst gesloten tussen de rijksoverheid en de gemeente. Het is toegestaan om een relatief klein bedrag aan overtollige middelen buiten de schatkist te houden. De hoogte van het drempelbedrag is afhankelijk van de begrotingsomvang. Per kwartaal wordt getoetst of de buiten de schatkist aangehouden middelen binnen het drempelbedrag blijven. Wij hebben in 2024 ruimschoots aan deze wettelijke verplichting voldaan.

Met behulp van schatkistbankieren beoogt de wetgever een bijdrage te leveren aan de vereiste daling van het EMU-saldo voor de Nederlandse overheid door de overtollige liquiditeiten van decentrale overheden voortaan zoveel mogelijk te bundelen binnen de overheidssfeer.

Overzicht netto-vlottende schuld

Ingevolge de wet Fido dient in de financieringsparagraaf een overzicht te worden opgenomen van het verloop van de vlottende schuld. Dat overzicht treft U hierna aan:

Eerste kwartaal 2024	-€	31.639.000
Tweede kwartaal 2024	-€	34.989.000
Derde kwartaal 2024	-€	40.307.000
Vierde kwartaal 2024	-€	41.779.000

-teken = Overschot liquide middelen.

2.5 Paragraaf Bedrijfsvoering

In de paragraaf bedrijfsvoering wordt een toelichting gegeven op de wijze waarop de uitvoering van de gemeentelijke taken wordt georganiseerd en ondersteund. Onze bedrijfsvoering en daarmee de wijze waarop onze ambtelijke organisatie is ingericht, blijft volop in ontwikkeling.

In deze paragraaf worden achtereenvolgens een aantal onderwerpen uitgelicht, waaronder personeel en organisatie, dienstverlening, ICT en informatiebeveiliging en privacy. Daarnaast wordt onder meer ingegaan op inkoop en aanbesteding, financiën, rechtmatigheid, facilitair en communicatie.

Personeel en organisatie

Als werkgever streven we naar een werkomgeving waarin medewerkers met intrinsieke motivatie hun werk uitvoeren. Vertrouwen vormt hierbij het fundament, en we verwachten wederzijdse flexibiliteit met oog voor resultaten. Ontwikkeling van zowel medewerkers als de organisatie is een vanzelfsprekend streven, omdat zij de kern vormen van de kwaliteit en kleur van onze dienstverlening.

Versterking integraal management
In 2023 en 2024 hebben we ingezet op de versterking van het integraal management. Afdelingshoofden hebben hun verantwoordelijkheid genomen voor zowel de inhoudelijke als de personele aspecten van hun afdeling. De integrale afstemming tussen afdelingen is verbeterd, waardoor efficiëntere samenwerking en een heldere bedrijfsvoering zijn gerealiseerd.

HRM-beleid als pijler van professionalisering
Het werknemersbeleid is structureel verankerd in het managementoverleg, waardoor een organisatiebrede, op maat gesneden aanpak mogelijk is geworden. De kwaliteiten van afdelingshoofden spelen een cruciale rol in het uitdragen van de gewenste cultuur en het bereiken van organisatiedoelen. De in 2022 ingezette aanpak, waarbij afdelingshoofden door intervisie van elkaar leren, is in 2023 en 2024 voortgezet. Dit heeft bijgedragen aan de doorontwikkeling van het managementteam en de verbetering van individuele leiderschapsvaardigheden.

Prioriteiten HRM-beleid
Op basis van de Organisatiescan (2021) en de HRM-analyses (2022 en 2023) zijn de volgende prioriteiten geformuleerd:

- **Gerichte aandacht voor medewerkers**: Dit is geen sluitpost, maar een startpunt van het managementbeleid;
- **Strategische Personeelsontwikkeling**: In november 2023 is voor de eerste keer de jaarlijkse terugkerende MT sessie georganiseerd, waarbij prestaties, ontwikkelmogelijkheden en carrièreperspectieven zijn geëvalueerd;
- **Beoordelingsgesprekken en ontwikkelgesprekken**: In 2024 zijn we gestart met beoordelingsgesprekken en het "goede gesprek". Daarnaast zijn ontwikkelgesprekken ingevoerd om medewerkers beter te begeleiden in hun groei en loopbaanontwikkeling.

Personele inzet
- **Formatie 31-12-2024**: 121,76 fte excl. bestuur en griffie (was 117,85 fte op 31-12-2023)
- **Aantal medewerkers ambtelijk 13-12-2024**: 144 (was 129 op 31-12-2023)
- **Aantal stagiaires**: 12 (2024), 11 (2023)
- **Aantal trainees**: 2 (2024 en 2023)
- **Aantal werkervaringsplekken**: 3 (2024 en 2023)

Opleidingen
- **Begroot 2024**: € 198.500, **Uitgegeven 2024**: € 209.387
- **Begroot 2023**: € 149.000, **Uitgegeven 2023**: € 173.547
- In 2023 is het grootste deel uitgegeven aan vakinhoudelijke ontwikkeling.
- In 2024 is het grootste deel uitgegeven aan persoonlijke ontwikkeling.

Verzuim

Verzuimcategorie	2024	2023
Tot 7 dagen	0,94%	0,83%
8 - 42 dagen	0,78%	0,44%
43 - 365 dagen	0,56%	0,44%
Langer dan 366 dagen	3,77%	4,91%

Doorstroom en uitstroom

- **Doorstoom 2024**: 13 personen (was 16 in 2023)
- **Uitstroom 2024:** 18 personen (was 19 in 2023)

Externe inhuur

- **Totale uitgaven externe inhuur 2024**: € 1.852.348
- **Totale uitgaven externe inhuur 2023**: € 2.017.651

Conclusie
Het afgelopen jaar stond in het teken van groei, ontwikkeling en professionalisering. De ingezette koers op het gebied van integraal management, medewerkersontwikkeling en digitalisering is in 2024 voortgezet. Door deze aanpak verstevigen we onze positie als een moderne, flexibele en aantrekkelijke werkgever waar medewerkers zich gewaardeerd en gestimuleerd voelen in hun professionele ontwikkeling.

Dienstverlening

In 2024 hebben we belangrijke stappen gezet in het vereenvoudigen van klantprocessen. Door standaardisatie en optimalisatie van onze werkprocessen is het risico op fouten in de backoffice steeds verder verminderd. Dit draagt bij aan een efficiëntere werkwijze en een hogere kwaliteit van onze dienstverlening.

Daarnaast hebben we gewerkt aan het versterken van onze personele basis. Personele uitdagingen hebben ons aangespoord om kritisch te kijken naar de samenstelling van ons team. Door meer te investeren in een sterk kernteam zijn we minder afhankelijk geworden van een flexibele schil, wat bijdraagt aan stabiliteit en continuïteit in de organisatie.

Het Klant Contact Centrum (KCC) heeft in 2024 grote stappen gezet om de focus verder te verleggen naar inhoud en het soepel laten verlopen van processen. De technische werkzaamheden rondom software worden steeds meer uitgevoerd door gespecialiseerde partijen. Zo kan het KCC zich meer richten op het leveren van hoogwaardige dienstverlening en efficiënte klantprocessen. Deze ontwikkeling blijft echter een samenwerking waarin het KCC regie houdt over de functionaliteit en de aansluiting op de praktijk. Komend jaar wordt verder gebouwd op deze basis, met nieuwe stappen om de basisadministratie, klantprocessen en dienstverlening verder te versterken. Hoewel er al veel bereikt is, blijft het team in de huidige hybride vorm kwetsbaar, waardoor het optimaliseren van de basis een belangrijk aandachtspunt blijft.

In het komende jaar ligt de nadruk op het versterken van de verbinding tussen het KCC en de rest van de organisatie. Dienstverlening is een gezamenlijke verantwoordelijkheid die niet alleen het KCC betreft, maar ook andere domeinen zoals de openbare ruimte en vergunningverlening. Het KCC mag niet gezien worden als de enige schakel in onze dienstverlening, maar als onderdeel van een bredere organisatie waarin samenwerking en integrale dienstverlening centraal staan.

In 2025 zullen we de focus leggen op een resultaatgerichte afhandeling en het verder in kaart brengen van klantbehoeften door middel van benchmarks en klankgesprekken. Daarnaast werken we aan het opstellen van duidelijke KPI’s en een gedragen dienstverleningsconcept of visie. Dit omvat het versterken, verankeren en verbeteren van onze dienstverlening, waarbij onze basisadministraties voldoen aan de huidige kwaliteitsvereisten en gegevens van onze inwoners in goede handen zijn. Dit doen we allemaal steeds meer digitaal waardoor gegevens makkelijk voor handen zijn en de privacy geborgd is. Met deze aanpak streven we naar een nog efficiëntere en klantgerichtere organisatie.

ICT

In het voorjaar van 2024 heeft een Europese aanbesteding plaatsgevonden voor de inkoop van ICT hardware en bijkomende software. Na de gunning hiervan is er in de tweede helft van 2024 met de leveranciers een selectietraject gestart voor de herinrichting van de werkplekken. De daadwerkelijke uitrol vindt begin 2025 plaats.

Een belangrijke (Europese) aanbesteding die ook in 2024 heeft plaatsgevonden is die voor onze Microsoft 365 omgeving, inmiddels één van de belangrijkste softwarepakketten in onze organisatie.
In 2025 wordt dit omvangrijke pakket geïmplementeerd.

Informatiebeveiliging en privacy

Ten behoeve van onze ICT/informatiebeveiliging is er in de tweede helft van 2024 – na een marktoriëntatie – geavanceerde beveiligingssoftware in gebruik genomen. Dit moet voorkomen dat kwaadwillenden onze systemen gaan binnendringen met alle gevolgen van dien.

Tevens heeft een grondige marktscan met diverse demonstraties in november 2024 geleid tot de aanschaf van een awareness tool op het gebied van informatiebeveiliging. Een inspiratielunch in oktober gaf al een eerste voorzet. In 2025 wordt organisatiebreed deze tooling uitgerold.

In 2024 is er een nieuwe Functionaris Gegevensbescherming (FG) aangesteld. Dat heeft geleid tot diverse intensieve adviestrajecten voor de afdelingen Concern, SOB en Financiën. Ook is in 2024 gestart met het afnemen van DPIA's, een instrument voor het in kaart brengen van de privacyrisico's binnen onze organisatie.

Informatiemanagement

In 2024 is gestart met het opstellen van een nieuw informatiebeleidsplan. Dit plan moet de (IT-) koers uitzetten voor de komende 3 à 4 jaar. De afronding van het traject zal in het 1e kwartaal van 2025 plaatsvinden.
Ook is in 2024 een start gemaakt met het project Applicatierationalisatie waarbij het applicatielandschap naar diverse thema's (architectuur, rationalisatie, beveiliging, leveranciersmanagement en beheerorganisatie) onder de loep wordt genomen. Ook dit project wordt afgerond in het voorjaar van 2025.

In het belang van uniforme registratie, dossiervorming en archivering wordt het zaakgericht werken met stip weer op de agenda geplaatst en gaat dit onderwerp de komende jaren intern meer prioriteit krijgen. Eind 2024 hebben alle medewerkers van de Gemeente Valkenburg aan de Geul een basiscursus zaakgericht werken in JOIN gevolgd en zullen we in 2025 hier vervolg aan geven door JOIN verder te ontwikkelen zodat JOIN alle afdelingen bij het zaakgericht werken kan ondersteunen.

Inkoop, aanbesteding en contractmanagement

De versterking van inkoop- en aanbesteding, zoals die in 2023 is ingezet, is in 2024 doorontwikkeld. De structurele inbedding van deze functie heeft zich in de praktijk bewezen als een toegevoegde waarde. Zowel de bewustwording als de uitvoering binnen de organisatie zijn aanzienlijk verbeterd.

Voor het onderdeel contractmanagement zijn in 2024 voorbereidingen getroffen om in 2025 het project implementatie contractbeheer op te kunnen starten. In dit project komen zowel de procesmatige als de systeemtechnische aspecten van het contractbeheer aan bod. Dit moet leiden tot een compleet en accuraat overzicht van onze overeenkomsten, looptijden en meerjarige financiële verplichtingen.

Financiën

De doorontwikkeling van de financiële functie van de gemeente is in 2024 geconsolideerd. De P&C producten voor de gemeenteraad hebben een vaste vorm gevonden. Dit geldt voor de begroting, kadernota, najaarsnota en de jaarrekening, maar ook voor bijvoorbeeld de informatie over circulai-

res van het gemeentefonds. Uiteraard blijven wij wel verbeteringen doorzetten, daar waar mogelijk. Openheid en transparantie zijn geborgd als kernwaarden in alle financiële producten, in de advisering en in de verantwoording.

Voor de borging van de Planning & Control cyclus in de interne organisatie hebben we in 2024 stappen gezet, dit traject wordt in 2025 geïntensiveerd. Aandachtspunten daarbij zijn de rol van de individuele afdelingshoofden als budgethouder, de uitvoering van de budgetverantwoordelijkheid door individuele medewerkers en de procesmatige borging van dit geheel. We zoeken daarin een balans tussen de uniforme uitvoering voor de gehele organisatie en de verschillen die er tussen afdelingen zijn.

Met betrekking tot de reservepositie van onze gemeente is in 2024 verder gewerkt aan het transparanter maken van de onderliggende informatie die ten grondslag ligt aan de individuele reserves. Met het vaststellen van de Nota Reserve- en Voorzieningenbeleid 2024 is hiervoor al een goede basis gelegd. Uitgangspunt is om inzichtelijk te maken welke reserveringen in het verleden zijn ontstaan en welke uitgaven in de toekomst nog worden verwacht.

Rechtmatigheidsverantwoording door het college

2024 is het tweede jaar waarin de rechtmatigheidsverantwoording door het college onderdeel is van de jaarverantwoording. De uitgangspunten, zoals die in november 2022 zijn toegelicht aan de raadscommissie AZM, vormen nog altijd de basis. De formele grondslag ligt (naast de wettelijke kaders) in het visiedocument rechtmatigheid dat het college in april 2022 heeft vastgesteld, het interne controleplan 2024 en het Controleprotocol 2024 (raadsbesluit van december 2024). In dit laatste document is het normenkader opgenomen, dat het overzicht bevat van de wet- en regelgeving waaraan onze organisatie dient te voldoen.

Onze organisatie gebruik de rechtmatigheidsverantwoording als instrument om te komen tot procesverbetering. In het interne controleplan zijn een 9 tal kritische bedrijfsprocessen benoemd, waarbij zowel naar de opzet van het proces wordt gekeken als naar de werking in de praktijk. Op basis van feitelijke bevindingen gaan we samen het gesprek aan over mogelijke verbeteringen. De processen waar het om gaat zijn personele lasten; inkoop (inclusief facturatie en betaling); aanbestedingen; subsidieverstrekking; vergunningverlening (leges omgevingswet); parkeeropbrengsten; leges burgerzaken (inclusief het kasgeld van het KCC); verhuuropbrengsten (inclusief erfpacht) en de kas van financiën.

De functie van medewerker Rechtmatigheid en AO/IC is vanaf september 2024 structureel ingevuld. Hiermee is de basis gelegd om de controles periodiek uit te voeren. De principes van openheid en transparantie worden toegepast, met borging van de aspecten die onder de AVG vallen. Hoor- en wederhoor is een basisprincipe voor de uitvoering. De dossiervorming vanuit de IC wordt ook gebruikt door de externe accountant om dubbel werk te voorkomen. Ten slotte passen we de PDCA-cyclus ofwel de Deming cirkel jaarlijks toe op dit proces, waarbij we bijdragen aan de structurele borging van onze basisdienstverlening.

Bevindingen 2024 ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording

De verantwoording van het college over de rechtmatigheid is in de jaarrekening opgenomen bij onderdeel 5.5. Omdat de geconstateerde afwijkingen onder de tolerantiegrens blijven worden deze in de paragraaf bedrijfsvoering opgenomen en niet in de rechtmatigheidsverantwoording.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

*(bedragen * € 1.000)*

Begrotingscriterium	
1a. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door de gemeenteraad vastgesteld autorisatieniveau)	892
1b. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld	0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	*892*
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid	892
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	0
Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	0
M&O criterium	
Geen bevindingen	-

Facilitair

In 2024 vonden de Europese aanbesteding Schoonmaak en de Europese aanbesteding Brandverzekering plaats. Ook zijn in 2024 de projecten “Herinrichting raadzaal” en “Het nieuwe werken” verder opgepakt en is een plan opgesteld om de kantine in het gemeentehuis te voorzien van een nieuwe, eigentijdse look. De uitvoering van de genoemde projecten vindt plaats in 2025. Op archiefgebied zijn aanvullende stappen gezet om alle te bewaren documenten over te brengen naar een externe archiefbewaarplaats, die voldoet aan alle wettelijke eisen. Qua personeel zijn de bodes, door het aantrekken van een extra bode, weer op volle sterkte.

Communicatie

Op het vlak van externe communicatie hebben we in 2024 gewerkt aan een revisie van de Mazjerang. Het huis-aan-huis-blad zien we als een belangrijke bron met voor iedereen toegankelijke informatie, en besteden we daarom veel aandacht, tijd en budget aan. Met betrekking tot toegankelijkheid zijn er daarnaast digitaal een aantal taken in gang gezet en deels al uitgevoerd, zoals een aparte pagina in het kader van de Wet Open Overheid (WOO) en leeshulp Tolkie op de website. Intern hebben we in 2024 gewerkt aan een nieuw intranet met uiteindelijk een succesvolle oplevering in de eerste week van het jaar 2025. Ook zien we dat participatieplatform Doe Mee Valkenburg steeds beter gevonden wordt door onze collega’s en dat het aantal projecten op deze pagina stijgt. Een bijzondere taak voor het team lag afgelopen jaar in de organisatie van de evenementen *Dag van het Water* en de *Limburgse Bestuurdersdag*.

2.6 Paragraaf Openbaarheid

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 inwerking getreden. Het doel van de Woo is een transparante overheid die actief informatie openbaar maakt. Er is een verplichting om 11 informatiecategorieën actief openbaar te maken. De actieve openbaarmaking verplicht ons om gefaseerd 11 informatiecategorieën openbaar te maken.

Vanaf 1 november 2024 zijn er 4 categorieën openbaar:

- Wetten en algemeen verbindende voorschriften (art. 3.3, eerste lid, onderdeel a);
- Overige besluiten van algemene strekking (art. 3.3, eerste lid, onderdeel b);
- Organisatie en werkwijze (art. 3.3, eerste lid, onderdeel d);
- Bereikbaarheidsgegevens

De verwachting is dat we in 2025 minimaal nog vier categorieën actief openbaar moeten maken. De rijksoverheid maakt de termijnen voor de overige categorieën later bekend. Wij volgen deze landelijke fasering.

De categorieën die relatief eenvoudig zijn te realiseren of (deels) gerealiseerd zijn worden op de volgende wijze actief openbaar gemaakt (1 januari t/m 31 december 2024). Wet- en regelgeving: 699 documenten gepubliceerd in het gemeenteblad via officielebekendmakingen.nl:

- Algemeen verbindend voorschrift (verordening) (43)
- Ander besluit van algemene strekking (49)
- Andere beschikking (23)
- Andere melding (24)
- Andere vergunning (88)
- Beleidsregel (10)
- Delegatie- of mandaatbesluit (2)
- Evenementenvergunning (111)
- Evenementmelding (9)
- Exploitatiemelding (1)
- Exploitatievergunning (3)
- Omgevingsmelding (1)
- Omgevingsvergunning (302)
- Overige overheidsinformatie (17)
- Ruimtelijk plan of omgevingsdocument (7)
- Verkeersbesluit of -mededeling (9)

Raads- en commissiestukken: vergaderstukken en verslagen gepubliceerd via de website van Valkenburg aan de Geul Vergaderingen - Gemeente Valkenburg aan de Geul.

Bestuursstukken: Besluitenlijst college B&W gepubliceerd via de website van Valkenburg aan de Geul Besluitenlijsten - Gemeente Valkenburg aan de Geul.

Het omgevingsplan wordt gepubliceerd op omgevingswet.overheid.nl.

Op dit moment voldoen we aan alle gestelde eisen en zijn de openbare stukken opvraagbaar via de verwijsindex. De actieve openbaarmaking vindt plaats via onze eigen Woo pagina op de gemeentelijke website. Voor de toekomst gaan we kijken naar een oplossing waarbij alle stukken via een daarvoor geschikt platform worden gepubliceerd.

In 2024 hebben we 34 Woo-verzoeken ontvangen. Dit is 1 Woo-verzoek minder dan in 2023. Om WOO-verzoeken naar maatstaven van de wetgeving te kunnen behandelen maken wij gebruik van software om de verstrekte documenten te kunnen anonimiseren.

2.7 Paragraaf Verbonden Partijen

Verbonden partijen zijn volgens artikel 1 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) privaat- of publiekrechtelijke organisaties, waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft. Binnen de verbonden partijen kan een onderscheid gemaakt worden tussen deelnemingen en gemeenschappelijke regelingen. De derde optie, publiek-private samenwerkingsverbanden (pps-constructies), is bij onze gemeente niet aan de orde.

Hieronder is een opsomming van de diverse verbonden partijen opgenomen, gerangschikt naar het programma waar deze verbonden partijen (primair) onder vallen.

Programma Vergunningen, Veiligheid, Toezicht en Handhaving:
- Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL)

Programma Sport, Cultuur en Recreatie:
- Exploitatiemaatschappij Polfermolen B.V.

Programma Onderwijs:
- Regionale samenwerking leerplicht en RMC Maastricht en Mergelland
- Regionale samenwerking leerlingenvervoer

Programma Sociaal Domein:
- Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL)
- Omnibuzz
- Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland (SZMH)
- Inkoop Jeugdzorg regio Zuid-Limburg
- Podium24
- Annex

Programma Volksgezondheid, Duurzaamheid en Milieu:
- GR subsidiëring ADV-Limburg (Discriminatie.nl Limburg) te Maastricht
- Geneeskundige Gezondheids Dienst (GGD) Zuid-Limburg
- GR Geul en Maas
- Nazorg Limburg B.V. (Bodemzorg Limburg).
- Omgevingsdienst Zuid-Limburg (ODZL)
- Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)

Programma Bestuur en Ondersteuning:
- Enexis Holding N.V.; met daaraan gerelateerd:
  - Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.
  - CSV Amsterdam B.V.
- BNG Bank N.V.
- Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)

In het vervolg van deze paragraaf wordt per verbonden partij nader ingegaan op de activiteiten, de ontwikkelingen en vooruitzichten, de kengetallen, de vorm van participatie en de belangen (openbaar, bestuurlijk en financieel).

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) te Maastricht

Activiteiten

De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) is op grond van de Wet op de Veiligheidsregio's (Wvr) belast met het integraal behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de veiligheid. Brandweerzorg, Crisisbeheersing en Rampenbestrijding, GHOR en Burgernet maken onderdeel uit van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Vanaf 2024 is er geen aparte jaarrekening voor het Meld- en Coördinatiecentrum (het MCC) meer in dit kader. Het MCC is ingebracht in de organisatie van de Politie.

Kengetallen Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Nettoresultaat VRZL	€ 632.000 in 2024 € 1.940.000 in 2023
Eigen vermogen VRZL	€ 10,0 miljoen per 31 december 2024 € 5,8 miljoen per 31 december 2023
Langlopend vreemd vermogen VRZL	€ 34,3 miljoen per 31 december 2024 € 31,9 miljoen per 31 december 2023

Kengetallen gemeente

Onze gemeentelijke bijdrage in 2023 bedroeg € 1.491.831 voor de regionale brandweer en € 3.594 voor het MCC. Dit is een totale bijdrage van € 1.495.425. Het onderdeel GHOR is daarbij niet opgenomen omdat deze (t/m eind 2024) onderdeel is van de begroting van de GGD Zuid-Limburg.

Vorm participatie

De burgemeester is als portefeuillehouder Veiligheid lid van het Algemeen Bestuur van de VRZL.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Het gezamenlijk met andere gemeenten op bestuurlijk niveau doelmatig uitvoeren van veiligheidszaken.
- Bestuurlijk belang gemeente. Het Algemeen Bestuur is het hoogste orgaan binnen de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Omdat de gemeente lid is van het Algemeen Bestuur is de invloed hier het grootst.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend. De verschuldigde bijdrage is bepaald bij de toetreding tot deze gemeenschappelijke regeling. Het gemeentelijk aandeel is afgerond 3% van de totale bijdrage van de deelnemende gemeenten. Overigens is dit slechts een theoretisch risico, er is immers sprake van een verplichte deelname aan deze GR op grond van de wet veiligheidsregio's.

Exploitatiemaatschappij Polfermolen B.V. te Valkenburg aan de Geul

Activiteiten

Het exploiteren van sport-, recreatie-, cultuur- en welzijnsaccommodaties.

Ontwikkelingen en vooruitzichten

Binnen de Polfermolen B.V. is in 2024 de exploitatie van de Polfermolen, de Bosdries en van de Gemeentegrot uitgevoerd.

Kengetallen Exploitatiemaatschappij Polfermolen B.V.

Nettoresultaat	€ 0 in 2024 € 0 in 2023
Eigen vermogen	€ 45.000 per 31 december 2024 € 45.000 per 31 december 2023
Langlopend vreemd vermogen:	€ 0 per 31 december 2024 € 0 per 31 december 2023

Kengetallen gemeente

Bijdragen realisatie 2024:

Sport- en recreatiecentrum De Polfermolen	€	458.659
Sporthal de Bosdries	€	73.164
Gemeentegrot	€	65.492
De totale exploitatiebijdrage van de gemeente in 2024 bedraagt:	€	597.314

Vorm participatie.

De gemeente is voor 100 % aandeelhouder.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Het bieden van de mogelijkheid aan inwoners, sportinstellingen, culturele instellingen en toeristen tot het gebruik maken van de faciliteiten in het sport- en recreatiecentrum De Polfermolen en de sporthal de Bosdries.
- Bestuurlijk belang gemeente. De gemeente is voor 100% aandeelhouder en heeft dus het volledige zeggenschapsrecht om invloed uit te oefenen op de gang van zaken binnen de Exploitatiemaatschappij Polfermolen B.V.
- Financieel belang c.q. risico. De gemeente staat 100% garant voor het exploitatietekort.

Verbonden partijen programma Onderwijs

Regionale samenwerking leerplicht en RMC Maastricht en Mergelland te Maastricht

Activiteiten

Tot de gemeenschappelijke regeling behoren de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul. Deze gemeenschappelijke regeling is belast met het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet (Lpw) en het melden en bestrijden van voortijdig schoolverlaten in het kader van de Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (Wet RMC).

Kengetallen gemeente

Onze gemeentelijke bijdrage in de regionale samenwerking leerplicht en RMC in 2024 bedraagt € 111.979.

Vorm participatie

In deze gemeenschappelijke regeling treedt de gemeente Maastricht op als centrumgemeente.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Het uitoefenen van bevoegdheden inzake het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet, de Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, de Wet op het voortgezet onderwijs, de Wet basiseducatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra.
- Bestuurlijk belang gemeente. Het bestuur wordt gevormd door het Portefeuillehoudersoverleg Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend.

Regionale samenwerking leerlingenvervoer te Maastricht

Activiteiten

Tot de gemeenschappelijke regeling behoren de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul. Deze gemeenschappelijke regeling is belast met het uitvoeren van de aan de gemeente opgedragen wetten en regelingen op het terrein van leerlingenvervoer.

Kengetallen gemeente

Onze gemeentelijke bijdrage aan de regionale samenwerking leerlingenvervoer in 2024 bedraagt € 304.590 aan vervoerskosten en € 53.463 voor de kosten van de ondersteuning.

Vorm participatie

In deze gemeenschappelijke regeling treedt de gemeente Maastricht op als centrumgemeente.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Het waarborgen van de bereikbaarheid en de toegankelijkheid van het onderwijs;
- Bestuurlijk belang gemeente. De gemeente Maastricht treedt op als centrumgemeente;
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend.

Verbonden partijen programma Sociaal Domein

Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL) te Heerlen

Activiteiten

De GR WOZL voert haar werkzaamheden uit voor de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal. De structurele verbinding met de gemeenschappelijke regeling Werkgeversservicepunt Parkstad (GR WSP Parkstad) speelt hierbij een belangrijke rol. In het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening het verschaffen van werk aan lichamelijk, verstandelijk of psychisch gehandicapte inwoners, die vanwege hun handicap uitsluitend onder aangepaste omstandigheden tot regelmatige arbeid in staat zijn.

Kengetallen Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg

Nettoresultaat	€ 2.776.000 in 2024 € 907.000 in 2023
Eigen vermogen	€ 22.000 per 31 december 2024 € 35.000 per 31 december 2023
Langlopend vreemd vermogen	€ 72.000 per 31 december 2024 € 81.000 per 31 december 2023

Kengetallen gemeente

De gemeentelijke bijdrage aan de WSW in 2024 bedraagt € 1.445.465.
De gemeentelijke bijdrage aan de WOZL/WSP in 2024 bedraagt € 12.153.

Vorm participatie

In deze gemeenschappelijke regeling is de portefeuillehouder arbeidsparticipatie lid van het Algemeen Bestuur.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Het gezamenlijk met andere gemeenten op bestuurlijk niveau doelmatig uitvoeren van gemeenschappelijke taken in het kader van de WSW;
- Bestuurlijk belang gemeente. Het Algemeen Bestuur is het hoogste orgaan binnen het Schap. Daar de gemeente lid is van het Algemeen Bestuur, is de invloed hier het grootst;
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend. Het gemeentelijk aandeel is afgerond 2% van de totale bijdrage van de deelnemende gemeenten.

Omnibuzz te Geleen

Activiteiten

Het voor de burger nastreven van een collectief vervoersysteem met uniforme kenmerken, gebaseerd op landelijke harmonisatieregels, echter rekening houdend met individuele wensen ten aanzien van vervoer voor de burgers.

Kengetallen Omnibuzz

Nettoresultaat	€ 631.104 in 2024 € 2.069.855 in 2023
Eigen vermogen	€ 791.640 per 31 december 2024 € 935.244 per 31 december 2023
Langlopend vreemd vermogen	€ 0 per 31 december 2024 € 0 per 31 december 2023

Kengetallen gemeente

De gemeentelijke bijdrage aan de GR Omnibuzz in 2024 bedraagt € 668.993.

Vorm participatie

In deze Gemeenschappelijke Regeling is de portefeuillehouder sociaal domein lid van het Algemeen Bestuur.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Het gezamenlijk met andere gemeenten voorzien in een Collectief Vraagafhankelijk Vervoersysteem (C.V.V.);
- Bestuurlijk belang gemeente. Het Algemeen Bestuur is het hoogste orgaan binnen Omnibuzz. Daar de gemeente lid is van het Algemeen Bestuur, is de invloed hier het grootst;
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend. Het gemeentelijk aandeel is afgerond 2% van de totale bijdrage van de deelnemende gemeenten.

Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland (SZMH) te Maastricht

Activiteiten

Tot de centrumregeling SZMH behoren de gemeenten Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul. De SZMH is belast met het uitvoeren van de Participatiewet en aanverwante regelingen. De deelnemende gemeenten hebben zelf directe regie en controle op de dienstverlening van de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie.

Kengetallen gemeente

De gemeentelijke bijdrage aan de uitvoeringsorganisatie SZMH (voor het onderdeel uitvoering participatiewet) in 2024 bedraagt € 1.150.610.

Vorm participatie

In deze centrumregeling treedt de gemeente Maastricht op als centrumgemeente.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Het uitvoeren van de werkzaamheden van de sociale diensten.
- Bestuurlijk belang gemeente. Het bestuur wordt gevormd door het Portefeuillehoudersoverleg (PHO) Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden.

Inkoop Jeugdzorg regio Zuid-Limburg te Maastricht

Activiteiten

Tot de centrumregeling Inkoop Jeugdzorg regio Zuid-Limburg behoren de Zuid-Limburgse gemeenten. Deze centrumregeling is belast met het uitvoeren van de taken op het gebied van jeugdzorg, te weten de onderdelen inkoop en backoffice.

Kengetallen gemeente

De gemeentelijke bijdrage voor de inkoop en de backoffice voor jeugdzorg in 2024 bedraagt € 81.601.

Vorm participatie

In deze centrumregeling treedt de gemeente Maastricht op als centrumgemeente.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Het uitvoeren van de regionale jeugdzorgtaken in het kader van de Jeugdwet;
- Bestuurlijk belang gemeente. Het bestuur wordt gevormd door de portefeuillehouders Jeugd van alle deelnemende gemeenten;
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend.

Podium24

Activiteiten
Podium24 is een dienstverlener in arbeidsmarktprojecten, re-integratie, detacheren en uitzenden voor de regio Maastricht-Heuvelland. Podium24 adviseert, verbindt en verzorgt de werving en selectie voor ondernemers, met bijzondere aandacht voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Kengetallen Podium24 (o.b.v. geconsolideerde cijfers)

Nettoresultaat	-/- € 220.731 in 2023
	€ 57.756 in 2022
Eigen vermogen	€ 1.840.962 per 31 december 2023
	€ 2.061.693 per 31 december 2022
Langlopend vreemd vermogen	€ 0 per 31 december 2023
	€ 0 per 31 december 2022

Nb. de cijfers over 2024 zijn nog niet beschikbaar.

Kengetallen gemeente
De financiële bijdrage aan Podium24 is sterk afhankelijk van het aantal ingezette trajecten. De kosten over 2024 bedroegen € 72.014.

Vorm participatie en belangen
De aandelen van Podium24 B.V. zijn in handen van de stichting Podium24. De zes deelnemende gemeenten hebben een bestuurszetel in deze stichting. De gemeente Valkenburg aan de Geul wordt in het bestuur vertegenwoordigd door de portefeuillehouder arbeidsparticipatie.

Annex

Activiteiten
Annex BV is het re-integratiebedrijf van de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul. Annex levert haar diensten voornamelijk in opdracht van Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland.

Annex werkt met deelnemers aan het vergroten van hun mogelijkheden op werk door het ontdekken van hun talenten, het schetsen van een reëel arbeidsmarktperspectief, de ontwikkeling van relevante competenties en de realisatie van persoonlijke doelen.

Kengetallen (Annex BV)

Nettoresultaat	€ 481.726 in 2023
	€ 341.262 in 2022
Eigen vermogen (incl. resultaat boekjaar)	€ 844.379 per 31 december 2023
	€ 703.915 per 31 december 2022
Langlopend vreemd vermogen	€ 0 per 31 december 2023
	€ 0 per 31 december 2022

Nb. de cijfers over 2024 zijn nog niet beschikbaar.

Kengetallen gemeente
De financiële bijdrage aan Annex BV is sterk afhankelijk van het aantal ingezette trajecten. De kosten over 2024 bedroegen € 88.976

Vorm participatie en belangen
De aandelen van Annex BV zijn in handen van de stichting Re-integratie inbesteding Maastricht en Mergelland (SRMM). De zes deelnemende gemeenten hebben een bestuurszetel in deze stichting. De gemeente Valkenburg aan de Geul wordt in het bestuur vertegenwoordigd door de portefeuillehouder arbeidsparticipatie.

GR subsidiëring ADV-Limburg (Discriminatie.nl Limburg) te Maastricht

Activiteiten

Tot de gemeenschappelijke regeling behoren 28 Limburgse gemeenten. Namens deze gemeenten worden de taken uit de Wet Gemeentelijke Antidiscriminatievoorzieningen (Wga) uitgevoerd. De gemeenschappelijke regeling subsidiering Antidiscriminatievoorziening Limburg (ADV Limburg) subsidieert namens de gemeenten de zelfstandige Stichting Antidiscriminatievoorziening Limburg. Deze stichting opereert onder de naam Discriminatie.nl Limburg. ADV-Limburg draagt bij aan het voorkomen van discriminatie en ongelijke behandeling door onder meer voorlichtings- en preventieactiviteiten. Dit wordt gedaan voor en vooral met gemeenten, politie, scholen, bedrijven en instanties in Limburg. Op deze manier wordt een bijdrage geleverd aan een veilige, leefbare en aangename Limburgse samenleving, in al haar diversiteit. De uitvoering van de subsidiering loopt via de centrumgemeenten Maastricht (namens de gemeenten in Zuid-Limburg) en Roermond (namens de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg).

Kengetallen ADV-Limburg

Nettoresultaat	€ 13.218 in 2023 -/- € 697 in 2022
Eigen vermogen	€ 234.500 per 31 december 2023 € 221.332 per 31 december 2022
Vreemd vermogen*	€ 103.310 per 31 december 2023 € 101.560 per 31 december 2022

**Dit zijn kortlopende schulden, de ADV heeft geen langlopende schulden op de balans.*

Nb. De jaarcijfers over 2024 zijn nog niet bekend.

Kengetallen gemeente

De gemeentelijke bijdrage aan ADV-Limburg in 2024 bedraagt € 10.310

Vorm participatie

In deze gemeenschappelijke regeling treden de centrumgemeenten, Maastricht en Roermond, op als de bestuurlijke partners voor de ADV-Limburg.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. De uitvoering van de taken op grond van de Wga.
- Bestuurlijk belang gemeente. De gemeente Maastricht (namens de gemeenten in Zuid-Limburg) en de gemeente Roermond (namens de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg) treden op als centrumgemeenten naar de ADV Limburg.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend.

Geneeskundige Gezondheids Dienst (GGD) Zuid-Limburg te Geleen

Activiteiten

De GGD Zuid-Limburg is de geneeskundige gezondheidsdienst, die werkzaam is ten behoeve van de 16 gemeenten in Zuid-Limburg. De dienst is uitvoerder van collectieve preventie, uitvoerder van acute zorg en is de gemeentelijke adviesdienst en het expertisecentrum in het kader van de openbare gezondheidszorg. Met betrekking tot voorgenoemde taken zijn strategische doelen opgesteld die duidelijkheid verschaffen in hetgeen de GGD Zuid-Limburg wil bereiken.

Ontwikkelingen en vooruitzichten

De vragen welke ambities centraal moeten staan en wat de consequenties zijn voor het werk van de GGD worden steeds belangrijker. Deze inhoudelijke discussie kan echter niet los gezien worden van de economische omstandigheden. Gemeenten worden geconfronteerd met bezuinigingen welke uiteraard ook hun weerslag hebben op de GGD. Daarnaast zijn er forse verschuivingen in demografie waarneembaar. Zuid-Limburg heeft de komende jaren te maken met een afname van het aantal inwoners, een terugloop van het aantal jongeren (ontgroening) en een toename van de oudere bevolking (vergrijzing). De GGD staat nu samen met de gemeenten voor de uitdaging om een toekomstgericht gezondheidsbeleid te ontwikkelen onder sterk afnemende (financiële) middelen.

Kengetallen GGD Zuid-Limburg

Nettoresultaat	€ 1.479.127 in 2024 € 1.097.887 in 2023
Eigen vermogen	€ 1.107.330 per 31 december 2024 € 9.443 per 31 december 2023
Langlopend vreemd vermogen	€ 14,52 miljoen per 31 december 2024 € 16,10 miljoen per 31 december 2023

Kengetallen gemeente

De gemeentelijke bijdrage aan de GGD ZL in 2024 bedraagt € 295.845 voor het onderdeel algemene gezondheidszorg, € 547.268 voor het onderdeel jeugdgezondheidszorg, € 190.036 voor het onderdeel Veilig Thuis en € 34.166 voor de GHOR. Daarnaast verricht de GGD werkzaamheden in het kader van de opvang Oekraïense ontheemden voor € 9.328. Het totaal van deze onderdelen bedraagt € 1.076.643.

Vorm participatie

In deze gemeenschappelijke regeling is de portefeuillehouder sociaal domein lid van het Algemeen Bestuur.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. De gezondheidszorg in het geheel.
- Bestuurlijk belang gemeente. Het Algemeen Bestuur is het hoogste orgaan binnen de GGD. Daar de gemeente lid is van het Algemeen Bestuur, is de invloed hier het grootst.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend. De verschuldigde bijdrage is gebaseerd op het inwonersaantal. Het gemeentelijk aandeel is afgerond 3% van de totale bijdrage van de deelnemende gemeenten.

GR Geul en Maas te Maastricht

Activiteiten

Binnen de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas worden gezamenlijk door de gemeenten Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul de afvalinzameling georganiseerd en worden milieuparken geëxploiteerd.

Kengetallen Milieuparken Geul en Maas

Nettoresultaat	€ 502.466 in 2024 € 780.727 in 2023
Eigen vermogen	€ 0 per 31 december 2024 € 0 per 31 december 2023
Langlopend vreemd vermogen	€ 0 per 31 december 2024 € 0 per 31 december 2023

Kengetallen gemeente

De gemeentelijke bijdrage aan de GR Geul en Maas in 2024 bedraagt € 340.785.

Vorm participatie

In deze gemeenschappelijke regeling is de gemeente lid van het Algemeen Bestuur.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Het inzamelen van huishoudelijke afvalcomponenten.
- Bestuurlijk belang gemeente. Het Algemeen Bestuur is het hoogste orgaan binnen de GR. Daar de gemeente lid is van het Algemeen Bestuur, is de invloed hier het grootst.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend. De verschuldigde bijdrage is gebaseerd op het inwonersaantal. Het gemeentelijk aandeel is afgerond 10% van de totale bijdrage van de deelnemende gemeenten.

Nazorg Limburg B.V. (Bodemzorg Limburg) te Maastricht Airport

Activiteiten

Nazorg Limburg B.V. (Bodemzorg Limburg) is een zelfstandige vennootschap. De kerntaak van Bodemzorg Limburg is het beheren van grotere complexe voormalige stortplaatsen. De B.V. draagt zorg voor het in stand houden van de voorzieningen die zijn aangebracht ter voorkoming van verspreiding van aanwezige verontreinigingen naar de omgeving.

Kengetallen Nazorg Limburg B.V. (Bodemzorg Limburg)

Nettoresultaat	-/- € 2.578.328 in 2023 -/- € 2.363.724 in 2022
Eigen vermogen	€ 8,96 miljoen per 31 december 2023 € 6,38 miljoen per 31 december 2022
Langlopend vreemd vermogen	€ 3,07 miljoen per 31 december 2023 € 3,35 miljoen per 31 december 2022

Nb. De jaarcijfers over 2024 zijn nog niet bekend.

Kengetallen gemeente

De gemeentelijke bijdrage in 2024 bedraagt € 0.

Vorm participatie

De gemeente is aandeelhouder.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Het vinden van duurzame oplossingen voor gesloten stortplaatsen en andere verontreinigde locaties die passen binnen het landelijke duurzaamheidsbeleid.
- Bestuurlijk belang gemeente. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders fungeert als hoogste besluitvormingsorgaan. Deze vergadering keurt de jaarrekening goed, inclusief de bestemming van het resultaat, en verleent al dan niet décharge van het beleid en het toezicht daarop. Besluiten van de Algemene Vergadering worden, behoudens in de statuten genoemde besluiten, genomen met een gewone meerderheid van stemmen, waarbij één aandeel recht geeft op één stem.
- Financieel belang c.q. risico. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap.

Omgevingsdienst Zuid-Limburg te Maastricht

Activiteiten

Voor de uitvoering van omgevingstaken in Zuid-Limburg hebben de gemeenten de krachten gebundeld in de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Limburg (voorheen RUD Zuid-Limburg). Het betreft de taken die op grond van de Wet verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving (Wet VTH) zijn ondergebracht, naast de specialistische milieutaken. De uitvoering van deze taken is vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst met elke deelnemer afzonderlijk.

Ontwikkelingen en vooruitzichten

De doorontwikkeling van de organisatie wordt concreet ingevuld aan de hand van vijf strategische doelen: het versterken van integraal werken, het actief invulling geven aan procesuitvoering en procesverantwoording, het vinden van een goede balans tussen maatwerk en uniformiteit, het zorgdragen voor een solide bedrijfsvoering met een duurzame, transparante financiering van de organisatie en de doorontwikkeling van de organisatie van opdrachtnemer naar dienstverlener.

Kengetallen Omgevingsdienst Zuid-Limburg

Nettoresultaat	€ 1.307.384 in 2024 € 785.606 in 2023
Eigen vermogen	€ 1.772.263 per 31 december 2024 € 1.024.598 per 31 december 2023
Langlopend Vreemd vermogen	€ 0 per 31 december 2024 € 0 per 31 december 2023

Kengetallen gemeente

De gemeentelijke bijdrage aan de ODZL in 2024 bedroeg € 63.853.

Vorm participatie

In deze gemeenschappelijke regeling is de portefeuillehouder Ruimtelijke Ordening lid van het Algemeen Bestuur.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. De uitvoering van omgevingstaken op grond van de Wet VTH.
- Bestuurlijk belang gemeente. Het Algemeen Bestuur is het hoogste orgaan binnen de GR. Daar de gemeente lid is van het Algemeen Bestuur, is de invloed hier het grootst.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend.

Waterleiding Maatschappij Limburg (WML) te Maastricht

Activiteiten

WML voorziet in de behoefte aan drinkwater in de provincie Limburg en aangrenzende gebieden. WML bereikt dit door het winnen, zuiveren, opslaan, inkopen, transporteren, distribueren en het leveren van drinkwater.

Ontwikkelingen en vooruitzichten

Het streven van WML is en blijft om voor de komende planjaren en daarna een acceptabele en consistente tariefstructuur te bewerkstelligen, gebaseerd op een gezonde financiële huishouding met beheersbare kapitaallasten.

Kengetallen Waterleiding Maatschappij Limburg

Maatschappelijk kapitaal	€ 2,269 miljoen (500 aandelen à € 4.538)
Volgestort kapitaal	€ 2,269 miljoen
Dividenduitkering per aandeel	geen dividenduitkering
Nettoresultaat	€ 4,7 miljoen in 2023 € 6,4 miljoen in 2022
Eigen vermogen*	€ 200 miljoen per 31 december 2023 € 194 miljoen per 31 december 2022
Langlopend vreemd vermogen:	€ 305 miljoen per 31 december 2023 € 312 miljoen per 31 december 2022

**Eigen vermogen exclusief winst lopend boekjaar.*

Nb. de cijfers over 2024 zijn nog niet bekend.

Kengetallen gemeente

Aantal aansluitingen	7.953
Aantal aandelen gemeente	6 à € 4.538

Vorm participatie

De gemeente is aandeelhouder.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Invloed uitoefenen op het beleid met betrekking tot de watervoorziening.
- Bestuurlijk belang gemeente. Via de Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft de gemeente invloed op het beleid binnen de WML.
- Financieel belang c.q. risico. Op dit moment wordt er geen dividend uitgekeerd. De gemeente heeft als aandeelhouder een financieel belang van 1,2%.

Enexis Holding N.V. te 's-Hertogenbosch

Activiteiten

Enexis Holding N.V. ("Enexis Groep") beheert het energienetwerk voor elektriciteit en aardgas in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,3 miljoen klanten (huishoudens, bedrijven en overheden) voor gas en € 2,9 miljoen klanten voor elektriciteit. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.

Ontwikkelingen en vooruitzichten

Enexis Holding N.V. opereert in een gereguleerde markt onder toezicht van de Autoriteit Consument en Markt (ACM). Elke drie jaar stelt de ACM de maximale tarieven vast. De vennootschap heeft ten doel het realiseren van een duurzame energievoorziening door state of the art dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen. Dit om de energietransitie te versnellen en excellent netbeheer uit te voeren.

Kengetallen Enexis Holding N.V.

Nominaal aandelenkapitaal	€ 149,7 miljoen
Dividenduitkering per aandeel	€ 0,85 over 2024 (uitkering in 2025) € 0,24 over 2023 (uitkering in 2024)
Uitkeringspercentage dividend	50% van de nettowinst uit gewone bedrijfsvoering
Financieel resultaat	€ 254 miljoen in 2024 € 72 miljoen in 2023
Eigen vermogen (incl. resultaat boekjaar)	€ 5.538 miljoen per 31 december 2024 € 5.320 miljoen per 31 december 2023
Vreemd vermogen	€ 5.300 miljoen per 31 december 2024 € 4.679 miljoen per 31 december 2023

Kengetallen gemeente

Aantal aandelen gemeente	311.850 à € 1,00

Vorm participatie

De gemeente is aandeelhouder.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Het uitoefenen van invloed op het beleid met betrekking tot de infrastructuur voor energie, hetgeen een vitaal onderdeel is voor de economie en de samenleving.
- Bestuurlijk belang gemeente. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders fungeert als hoogste besluitvormingsorgaan. Deze vergadering keurt de jaarrekening goed, inclusief de bestemming van het resultaat, en verleent al dan niet décharge van het beleid en het toezicht daarop. Besluiten van de Algemene Vergadering worden, behoudens in de statuten genoemde besluiten, genomen met een gewone meerderheid van stemmen, waarbij één aandeel recht geeft op één stem.
- Financieel belang c.q. risico. Het risico voor de aandeelhouders beperkt zich tot het nominale aandelenkapitaal en het achterblijven van de geraamde dividendopbrengst. De gemeente heeft 0,21% van de aandelen in bezit.

Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. te 's-Hertogenbosch

Activiteiten

De rechter heeft bepaald dat Essent haar 50% belang (in economische zin) in N.V. Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), welke vennootschap onder meer eigenaar is van de kerncentrale te Borssele, niet mocht mee verkopen aan RWE. Dit houdt in dat de verkopende aandeelhouders zowel het juridische als het economische eigendom van het 50%-belang in EPZ hebben verkregen en daarmee de rechten om de publieke belangen te borgen. De uitkomsten van de juridische trajecten zijn tot nu toe negatief geweest voor de voormalige aandeelhouders van Essent. Om uit deze impasse te geraken, is een schikking getroffen tussen betrokken partijen waarvan de transactiedocumenten op 1 juli 2011 zijn ondertekend.

Ontwikkelingen

De besloten vennootschap Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. is in 2024 geliquideerd. 2024 is derhalve het laatste jaar waarin deze onderneming staat opgenomen onder de verbonden partijen van de jaarverantwoording.

Onze gemeente heeft in 2024 een bedrag ontvangen van € 2.140 voor de vereffening van de kapitaalstorting. Op het totale kapitaal van PBE is een kapitaalstorting van € 400.000 naar CSV Amsterdam B.V. verwerkt, die op de vereffening in mindering is gebracht. In de financiële vaste activa was deze deelneming opgenomen voor € 3.333. Dit bedrag is als vermindering verwerkt op de balans.

CSV Amsterdam B.V. te 's-Hertogenbosch

Activiteiten

De organisatie CSV Amsterdam B.V. vervult op basis van de statuten de volgende drie doelstellingen:
- namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON;
- namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim-procedures voeren tegen Recycleco B.V. (waterland);
- het geven van instructies aan de escrow-agent voor wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. de verkoop van Attero is gestort.

Ontwikkelingen en vooruitzichten

In februari 2008 zijn Essent N.V. en Essent Nederland B.V., met toestemming van de publieke aandeelhouders, een procedure begonnen tegen de Staat der Nederlanden waarin zij een verklaring voor recht vragen dat bepaalde bepalingen van de splitsingswetgeving onverbindend zijn. De Hoge Raad heeft op 26 juni 2015 uitspraak gedaan en besloten dat de splitsingswet niet in strijd is met het recht van de Europese Unie. Met deze uitspraak zijn de vorderingen van Essent op de Staat definitief afgewezen en is de procedure daarmee geëindigd. Conform de verkoopovereenkomst zal de escrow-rekening tot vijf jaar na de verkooptransactie blijven staan (mei 2019). Deze rekening wordt aangehouden bij de notaris en kent een saldo van € 8,0 miljoen en maakt geen onderdeel uit van de balans van CSV Amsterdam B.V. Na afwikkeling van de bezwaar- en/of beroepsprocedure inzake de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting zal de vennootschap kunnen worden opgeheven en kunnen de resterende liquide middelen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang. Deze liquidatie zal plaatsvinden met balansdatum 9 maart 2025.

Kengetallen Claim Staat Vennootschap B.V.

Nominaal aandelenkapitaal	€ 20.000
Financieel resultaat	€ 8.095.853 in 2024 -/- € 125.730 in 2023
Eigen vermogen	€ 8.080.202 per 31 december 2024 € 84.349 per 31 december 2023
Langlopend vreemd vermogen	€ 0 per 31 december 2024 € 0 per 31 december 2023

Kengetallen gemeente

Aantal aandelen gemeente	4.167 à € 0,01

Vorm participatie

De gemeente is aandeelhouder.

Belangen
- Bestuurlijk belang gemeente. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders fungeert als hoogste besluitvormingsorgaan. Deze vergadering keurt de jaarrekening goed, inclusief de bestemming van het resultaat, en verleent al dan niet décharge van het beleid en het toezicht daarop. Besluiten van de Algemene Vergadering worden, behoudens in de statuten genoemde besluiten, genomen met een gewone meerderheid van stemmen, waarbij één aandeel recht geeft op één stem.
- Financieel belang c.q. risico. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het bedrag van € 8,0 miljoen dat wordt aangehouden op de escrow-rekening en tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap. De gemeente heeft 0,21% van de aandelen in bezit.

BNG Bank N.V. te Den Haag

Activiteiten

De BNG biedt financiële diensten aan, zoals kredietverlening, betalingsverkeer, advisering, elektronisch bankieren en beleggen. Klanten van de BNG zijn overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en openbaar nut.

Ontwikkelingen en vooruitzichten

De strategische doelstellingen van de BNG zijn het behouden van substantiële marktaandelen in de financiering van zowel de Nederlandse publieke sector als het semipublieke domein en een redelijk rendement behalen voor de aandeelhouders.

Kengetallen BNG Bank N.V.

Maatschappelijk kapitaal	€ 250 miljoen (100 miljoen aandelen à € 2,50)
Volgestort kapitaal	€ 139 miljoen afgerond
Dividenduitkering per aandeel	€ 2,51 over 2024 (uitkering in 2025) € 2,16 over 2023 (uitkering in 2024)
Uitkeringspercentage dividend	50% van de nettowinst over het boekjaar
Nettoresultaat	€ 294 miljoen in 2024 € 254 miljoen in 2023
Eigen vermogen	€ 4.777 miljoen per 31 december 2024 € 4.721 miljoen per 31 december 2023
Vreemd vermogen	€ 123 miljoen per 31 december 2024 € 110 miljoen per 31 december 2023

Kengetallen gemeente

Aantal aandelen gemeente	21.060 à € 2,50
Dividenduitkering over 2023 (uitbetaling 2024)	€ 45.490

Vorm participatie

De gemeente is aandeelhouder.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. De kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger tot een minimum beperken met behulp van de gespecialiseerde financiële dienstverlening van de BNG.
- Bestuurlijk belang gemeente. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) is het forum waarin de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen verslag doen van en verantwoording afleggen over de wijze waarop zij hun taken hebben vervuld. Bij de BNG is sprake van evenredigheid tussen kapitaalinbreng en zeggenschap in de AvA. In de AvA wordt aandacht besteed aan het strategisch beleid van de bank, het risicoprofiel en de financiële gang van zaken. Ook statutenwijzigingen en dividendbeleid dienen ter besluitvorming aan de AvA te worden voorgelegd.
- Financieel belang c.q. risico. De gemeente heeft als aandeelhouder een financieel belang van 0,04%.

GR Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) te Roermond

Activiteiten

BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende gemeenten en waterschappen de zorg voor het volledig, tijdig, rechtmatig, juist en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen en werkt daarbij tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatieverhouding gekoppeld aan een optimaal niveau van dienstverlening.

Ontwikkelingen en vooruitzichten

Tot de Gemeenschappelijke Regeling BsGW behoren het Waterschap Limburg en 29 (van de 31) Limburgse gemeenten.

Kengetallen Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen

Nettoresultaat	€ 3.723.000 in 2024 -/- € 1.293.000 in 2023
Eigen vermogen	€ 1.501.000 per 31 december 2024 -/- € 1.542.000 per 31 december 2023
Langlopend vreemd vermogen	€ 3.206.000 per 31 december 2024 € 3.592.000 per 31 december 2023
Kortlopend vreemd vermogen	€ 8.355.000 per 31 december 2024 € 8.224.000 per 31 december 2023

Kengetallen gemeente

De gemeentelijke bijdrage aan de GR BsGW in 2024 bedraagt € 347.349.

Vorm participatie

De portefeuillehouder financiën is lid van het Algemeen Bestuur van de BsGW.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Het gezamenlijk met andere gemeenten op bestuurlijk niveau doelmatig uitvoeren van taken in het kader van de heffing en inning van gemeentelijke belastingen.
- Bestuurlijk belang gemeente. Het Algemeen Bestuur is het hoogste orgaan binnen de GR. Daar de gemeente lid is van het Algemeen Bestuur, is de invloed hier het grootst.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend. Het gemeentelijk aandeel is afgerond 1% van de totale bijdrage van de deelnemende gemeenten en het waterschap.

2.8 Paragraaf Grondbeleid

Op grond van artikel 16 van het Besluit Begroting en Verantwoording dient een paragraaf aan het grondbeleid te worden gewijd. Ingevolge dat artikel moet aandacht worden geschonken aan de visie ten aanzien van het grondbeleid, een actuele prognose van de te verwachten resultaten, een onderbouwing van de geraamde winstneming en de beleidsuitgangspunten met betrekking tot de gevormde reserves binnen het grondbedrijf in relatie tot de risico's. Transparantie van grondbeleid is voor de raad om twee redenen van belang. In de eerste plaats vanwege het financiële belang en de risico's en in de tweede plaats vanwege de relatie met de doelstellingen, zoals deze in de diverse programma's zijn neergelegd.

De gemeente voert tot op heden en bij afwezigheid van een vigerend grondbeleid een vorm van passief/faciliterend grondbeleid, waarbij de ontwikkeling van gronden grotendeels wordt overgelaten aan de marktpartijen. De gemeente vervult een faciliterende rol, waarbij zij randvoorwaarden schept en ruimte biedt aan marktpartijen om gronden in ontwikkeling te brengen. Hoewel deze vorm van grondbeleid een keuze voor eenvoud is, ziet de gemeente het belang van het hebben van de regie en het bewaken en waarborgen van de kwaliteit van de ontwikkelingen. Gebiedsontwikkeling of grondbeleid gaat tegenwoordig verder dan enkel de ruimtelijke opgaves. Deze ontwikkelingen zien op de versterking van de (maatschappelijke) waarden in de gemeente of de respectievelijke kernen.
Door de toepassing van een vorm van grondbeleid zorgt de gemeente ervoor dat de gemeentelijke ambities en maatschappelijke belangen worden behartigd. Door het nemen van de regie kan de betrokkenheid van marktpartijen worden bevorderd en daarmee kan ook gekomen worden tot efficiëntere en innovatievere ontwikkelingen.
De eenvoud, onder meer en in het bijzonder het niet lopen van financiële risico's, weegt niet (langer) op tegen de voordelen van een andere meer actieve vorm van grondbeleid. De wens voor een meer actieve rol is bestuurlijk én ambtelijk uitgesproken, doch de gemeente kent hiervoor op dit moment geen kaders of mogelijkheden.

In 2024 is gestart met het opstellen van actueel grondbeleid, inclusief uitvoeringsprogramma, grondprijzenbrief en een Nota Kosten Verhaal.

De ambities / doelstellingen van de gemeente, zoals weergegeven in onder andere Omgevingsvisie, Woonvisie, Mobiliteitsvisie en Groenbeleidsplan, welke de afgelopen periode zijn vastgesteld, vormen de basis van de rol die gemeente inneemt in het voeren van enige vorm van grondbeleid. Met het instrument grondbeleid wil de gemeente de ambities / doelstellingen realiseren en concretiseren, anders dan op de wijze waarop tot heden is geacteerd.

De jaarrekening

Hoofdstuk 3: De balans

*(bedragen * € 1.000)*

ACTIVA	31 december 2024	31 december 2023
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio		
- Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief		
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	351	493
	351	**493**
Materiële vaste activa		
- Investeringen met een economisch nut	20.069	18.076
- Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	16.304	16.211
- Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	11.463	10.939
- In erfpacht uitgegeven gronden	14	14
	47.850	**45.240**
Financiële vaste activa		
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
- Deelnemingen	216	219
- Gemeenschappelijke regelingen		
- Overige verbonden partijen		
- Leningen aan:		
- Openbare lichamen		
- Woningbouwcoöperaties		
- Deelnemingen	1.042	1.042
- Overige verbonden partijen		
- Overige langlopende leningen	311	261
- Uitzettingen schatkist met een looptijd >1 jaar		
- Uitzettingen schuldpapier met een looptijd >1 jaar		
- Overige uitzettingen met een looptijd >1 jaar		
	1.569	**1.522**
Totaal vaste activa	**49.770**	**47.255**
Vlottende activa		
Voorraden		
- Grond en hulpstoffen	0	0
- Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	31	460
- Gereed product en handelsgoederen		
- Vooruitbetalingen		
	31	**460**
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar		
- Vorderingen op openbare lichamen	8.480	7.046
- Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen		
- Overige verstrekte kasgeldleningen		
- Uitzettingen schatkist met een looptijd < 1 jaar	40.910	32.732
- Rekening courantverhoudingen met het Rijk		
- Rekening courantverhoudingen met niet financiële instellingen	738	528
- Uitzettingen schuldpapier met een looptijd < 1 jaar		
- Overige vorderingen	2.068	3.821
- Overige uitzettingen		
	52.196	**44.128**
Liquide middelen		
- Kassaldi	105	134
- Banksaldi	421	243
	526	**377**
Overlopende activa		
- Nog te ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel van:		
- Europese overheidslichamen		
- Het Rijk	0	0
- Overige Nederlandse overheidslichamen	575	1.952
- Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	3.334	2.865
	3.909	**4.817**
Totaal vlottende activa	**56.662**	**49.781**
TOTAAL ACTIVA	**106.432**	**97.036**

Te verrekenen verlies vennootschapsbelasting **1.289**

*(bedragen * € 1.000)*

PASSIVA	31 december 2024	31 december 2023
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
- Algemene reserves	24.170	21.603
- Bestemmingsreserves	52.081	47.311
- Nog te bestemmen resultaat	4.313	4.621
	80.563	**73.535**
Voorzieningen		
- Voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.120	2.099
- Ter egalisering van kosten	373	382
- Voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen		
- Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	5.934	5.273
	8.427	**7.754**
Vaste schulden met een looptijd > 1 jaar		
- Obligatieleningen		
- Onderhandse leningen van:		
Binnenlandse:		
- Pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen		
- Banken en overige financiële instellingen	3.294	4.404
- Bedrijven		
- Openbare lichamen		
- Overige sectoren		
Buitenlandse instellingen		
- Door derden belegde gelden		
- Waarborgsommen	4	4
	3.299	**4.409**
Totaal vaste passiva	**92.288**	**85.698**
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een looptijd < 1 jaar		
- Kasgeldleningen openbare lichamen		
- Overige kasgeldleningen		
- Banksaldi	2	1
- Overige schulden	2.856	3.152
	2.858	**3.153**
Overlopende passiva		
- Ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel van:		
- Europese overheidslichamen		
- Het Rijk	3.560	2.557
- Overige Nederlandse overheidslichamen	602	588
- Overige vooruitontvangen bedragen en nog te betalen bedragen	7.124	5.042
	11.286	**8.186**
Totaal vlottende passiva	**14.144**	**11.339**
TOTAAL PASSIVA	**106.432**	**97.036**
Riscico gewaarborgde geldleningen	**83.753**	**74.816**

Hoofdstuk 4: Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

*(bedragen * € 1.000)*

	Primaire begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)			
Lasten programma's			
Programma Vergunningen, Veiligheid, Toezicht en Handhaving	3.524	3.936	3.673
Programma Economie en Toerisme	4.285	5.248	5.155
Programma Mobiliteit, Volkshuisvesting en Fysieke Leefomgeving	6.435	9.523	7.181
Programma Sport, Cultuur en Recreatie	5.506	6.142	6.024
Programma Onderwijs	1.724	2.036	2.062
Programma Sociaal Domein	23.452	24.253	24.372
Programma Volksgezondheid, Duurzaamheid en Milieu	6.406	7.007	6.449
Programma Bestuur en Ondersteuning	4.616	1.649	1.784
Subtotaal lasten programma's	**55.948**	**59.794**	**56.700**
Overige lasten			
Algemene dekkingsmiddelen	0	557	568
Overhead	8.823	9.295	8.681
Onvoorzien	100	0	601
Vennootschapsbelasting	1	1	0
Subtotaal overige lasten	**8.924**	**9.853**	**9.850**
Totaal lasten	**64.872**	**69.647**	**66.550**
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)			
Baten programma's			
Programma Vergunningen, Veiligheid, Toezicht en Handhaving	169	334	172
Programma Economie en Toerisme	7.558	2.861	3.021
Programma Mobiliteit, Volkshuisvesting en Fysieke Leefomgeving	824	2.052	2.204
Programma Sport, Cultuur en Recreatie	1.678	1.887	2.129
Programma Onderwijs	109	417	502
Programma Sociaal domein	7.533	9.235	9.121
Programma Volksgezondheid, Duurzaamheid en Milieu	5.835	5.577	5.317
Programma Bestuur en Ondersteuning	41.802	647	656
Subtotaal baten programma's	**65.508**	**23.010**	**23.122**
Overige baten			
Algemene dekkingsmiddelen	0	49.520	50.086
Overhead	271	368	370
Onvoorzien	-49	36	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Subtotaal overige baten	**222**	**49.924**	**50.456**
Totaal baten	**65.730**	**72.934**	**73.578**
Saldo (excl. mutatie reserves)			
Programma Vergunningen, Veiligheid, Toezicht en Handhaving	-3.355	-3.602	-3.501
Programma Economie en Toerisme	3.273	-2.387	-2.134
Programma Mobiliteit, Volkshuisvesting en Fysieke Leefomgeving	-5.611	-7.471	-4.977
Programma Sport, Cultuur en Recreatie	-3.828	-4.255	-3.895
Programma Onderwijs	-1.615	-1.619	-1.560
Programma Sociaal domein	-15.919	-15.018	-15.251
Programma Volksgezondheid, Duurzaamheid en Milieu	-571	-1.430	-1.132
Programma Bestuur en Ondersteuning	37.186	-1.002	-1.128
Algemene dekkingsmiddelen	0	48.963	49.518
Overhead	-8.552	-8.927	-8.311
Onvoorzien	-149	36	-601
Vennootschapsbelasting	-1	-1	0
Saldo van baten en lasten	**858**	**3.287**	**7.028 V**
Mutaties reserves			
Toevoegingen reserves	816	15.420	16.238
Onttrekkingen reserves	1.405	12.961	13.523
Saldo mutaties reserves	**589**	**-2.459**	**-2.715 N**
Resultaat begrotingsjaar 2024	**1.447**	**828**	**4.313 V**

Hoofdstuk 5: Toelichting op de balans en het overzicht van baten en lasten

5.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet (de financiële verordening), waarin door de gemeenteraad op 12 december 2022 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten, waaronder ook begrepen de heffing van de vennootschapsbelasting, worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar dat uitbetaling plaats vindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt dan ook geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen.

De algemene uitkering is opgenomen conform de best mogelijke schatting gebaseerd op basis van de laatst beschikbare informatie. Ten aanzien van de component aangaande de accresmededeling wordt deze opgenomen conform de in verslagjaar t laatst gepubliceerde accresmededeling. Doorgaans is deze accresmededeling opgenomen in de septembercirculaire. De gevolgen van het bijgestelde accres zoals opgenomen in de meicirculaire van het verslagjaar t+1 worden verantwoord in de jaarrekening van het op het verslagjaar volgend boekjaar.

Dividenden zijn verantwoord in het jaar waarin het besluit tot toekenning van het dividend door de Algemene vergadering van de vennootschap is genomen.

De waarderingsgrondslagen per balansonderdeel worden in het vervolg van deze jaarrekening toegelicht.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
    - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 16 december 2024 door de raad is vastgesteld;
    - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële

verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
    - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
    - Een verantwoordingsgrens van 3 % (zijnde € 2.484.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
    - Een rapporteringstolerantie van € 100.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Balans: vaste activa

Immateriële vaste activa

Algemeen
De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings-c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag. Hierbij wordt de verkregen bijdrage als bate verantwoord.

Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio
Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief
De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden lineair in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden
De bijdragen aan activa in eigendom van derden zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden lineair in 30 jaar afgeschreven.

Materiële vaste activa

Algemeen
De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings-of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak die aan de vervaardiging van het actief worden toegerekend.

Investeringen met economisch nut
Deze materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings-of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. De investeringen worden lineair afgeschreven in maximaal de verwachte levensduur van het actief:

a. 40 jaar: voor riolering en nieuwbouw schoolgebouwen;
b. 25 jaar: voor woonruimten, kantoren en bedrijfsgebouwen;
c. 15 jaar: voor renovatie, restauratie en aankoop van schoolgebouwen, woonruimten, kantoren en bedrijfsgebouwen en technische installaties gebouwen;
d. 10 jaar: voor veiligheidsvoorzieningen gebouwen, telefooninstallaties, kantoormeubilair, schoolmeubilair en tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen;
e. 5 jaar: voor transportmiddelen, aanhangwagens, parkeerapparatuur en personenauto's;
f. 3 jaar: voor investeringen op het gebied van ICT.

Het college heeft de bevoegdheid om, gemotiveerd, af te wijken van deze termijnen.

Op gronden en terreinen vindt geen afschrijving plaats.

Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
Investeringen op het gebied van riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere, alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, worden op de balans separaat opgenomen: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Voor de rioleringsinvesteringen wordt een lineaire afschrijvingstermijn gehanteerd van 40 jaar.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings-of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. De investeringen worden lineair afgeschreven in maximaal de verwachte levensduur van het actief:

a. 25 jaar: voor parken, sportvelden, groenvoorzieningen, wegen, pleinen, rotondes, tunnels, viaducten, bruggen, geluidswallen, waterkeringen, pompen en gemalen;
b. 20 jaar: voor openbare verlichting;
c. 10 jaar: voor straatmeubilair en renovatie gemalen.

In erfpacht uitgegeven gronden
Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Eventuele afkoopsommen voor voortdurende contracten zijn verwerkt onder de langlopende schulden en vervallen naar rato van afkoopperiode vrij ten gunste van het resultaat.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen en (overige) uitzettingen zijn, tenzij hierna anders is vermeld, opgenomen tegen nominale waarde. Indien noodzakelijk, dan wordt een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Afwaardering zal plaatsvinden indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs.

Balans: vlottende activa

Voorraden

Grond en hulpstoffen
Grond- en hulpstoffen zijn opgenomen tegen verkrijgings-of vervaardigingsprijs. Wanneer de marktwaarde lager is dan de verkrijgings-of vervaardigingsprijs, wordt afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde.

Onderhanden werk, gronden in exploitatie
De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken) alsmede de rentekosten berekend zoals voorgeschreven in het BBV en de administratie-en beheerskosten. Indien er geen sprake is van winstneming, worden de verkregen verkoopopbrengsten op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Gereed product
Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statistisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Overlopende activa

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Verliescompensatie

Conform artikel 40b van het BBV is buiten de balanstelling het bedrag opgenomen waarvan het recht bestaat op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969.

Balans: vaste passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening. Het resultaat dient hierbij afzonderlijk te worden opgenomen als onderdeel van het eigen vermogen.

In de balans worden de reserves onderscheiden naar de algemene reserve en de bestemmingsreserves. Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarbij rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Balans: vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende passiva

De overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantiestellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans is nadere informatie opgenomen.

5.2 Toelichting op de balans per 31 december 2024

De verschillende posten uit de balans worden hieronder toegelicht.

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

*(bedragen * € 1.000)*

	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2023
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	0	0
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald a	0	0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	351	493
Totaal	**351**	**493**

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2024:

*(bedragen * € 1.000)*

	Boekwaarde per 31-12-2023	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Herrubricering	Boekwaarde per 31-12-2024
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	493	0	0	109	0	0	-33	351
Totaal	**493**	**0**	**0**	**109**	**0**	**0**	**-33**	**351**

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

*(bedragen * € 1.000)*

	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2023
Investeringen met een economisch nut	20.069	18.076
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	16.304	16.211
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschap	11.463	10.939
In erfpacht uitgegeven gronden	14	14
Totaal	**47.850**	**45.240**

De investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

*(bedragen * € 1.000)*

	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2023
Gronden en terreinen	2.450	838
Woonruimten	576	189
Bedrijfsgebouwen	12.999	2.959
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	1.894	9.560
Vervoersmiddelen	54	107
Machines, apparaten en installaties	1.211	1.169
Overige materiële vaste activa	887	3.253
Totaal	**20.069**	**18.076**

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut weer:

*(bedragen * € 1.000)*

	Boekwaarde per 31-12-2023	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Herrubricering	Boekwaarde per 31-12-2024
Gronden en terreinen	838	1.612	0	0	0	0	0	2.450
Woonruimten	189	0	0	65	0	0	452	576
Bedrijfsgebouwen	2.959	1.963	0	1.170	5	0	9.253	12.999
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	9.560	169	0	223	0	0	-7.612	1.894
Vervoersmiddelen	107	0	0	53	0	0	0	54
Machines, apparaten en installaties	1.169	56	0	223	4	0	212	1.211
Overige materiële vaste activa	3.253	183	0	240	0	0	-2.309	887
Totaal	**18.076**	**3.982**	**0**	**1.974**	**9**	**0**	**-5**	**20.069**

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder afwaardering staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardevermindering.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

*(bedragen * € 1.000)*

	Beschikbaar krediet	Bestedingen in 2024	Cumulatieve bestedingen
Aankoop Beekstraat 13-15 deel grond	2.600	2.600	2.600
Uitbreiding gebouw OBS Broekhem	868	793	816
Renovatie begraafplaats Cauberg	1.426	146	1.319
Totaal	**4.894**	**3.539**	**4.736**

De investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, hebben betrekking op investeringen in de gemeentelijke riolering. In de indeling van de materiele vaste activa vallen deze onder de grond, weg- en waterbouwkundige werken.

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van deze investeringen in de gemeentelijke riolering weer:

*(bedragen * € 1.000)*

	Boekwaarde per 31-12-2023	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde per 31-12-2024
Rioleringsinvesteringen	16.211	850	0	756	0	0	16.304
Totaal	**16.211**	**850**	**0**	**756**	**0**	**0**	**16.304**

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

*(bedragen * € 1.000)*

	Beschikbaar krediet	Bestedingen in 2024	Cumulatieve bestedingen
Rioolrelining	700	524	535
Totaal	**700**	**524**	**535**

De investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

*(bedragen * € 1.000)*

	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2023
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	10.202	9.774
Overige materiële vaste activa	1.261	1.165
Totaal	**11.463**	**10.939**

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut weer:

*(bedragen * € 1.000)*

	Boekwaarde per 31-12-2023	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Herrubricering	Boekwaarde per 31-12-2024
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	9.774	999	0	699	-149	0	-22	10.202
Overige materiële vaste activa	1.165	132	0	96	0	0	60	1.261
Totaal	**10.939**	**1.131**	**0**	**795**	**-149**	**0**	**38**	**11.463**

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan het betrokken actief. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld die het gevolg zijn van duurzame waardeverminderingen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

*(bedragen * € 1.000)*

	Beschikbaar krediet	Bestedingen in 2024	Cumulatieve bestedingen
Herinrichting Koningswinkelstraat	3.241	283	3.346
Reconstructie Vroenhof-Strabeek	5.180	113	222
Vervangingsinvestering Lindenstraat	600	425	425
Totaal	**9.021**	**821**	**3.993**

Het verloop van de in erfpacht uitgegeven gronden is als volgt:

*(bedragen * € 1.000)*

	Boekwaarde per 31-12-2023	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde per 31-12-2024
In erfpacht uitgegeven gronden	14	0	0	0	0	0	14
Totaal	**14**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**14**

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden onderscheiden in:

*(bedragen * € 1.000)*

	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2023
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- Deelnemingen	216	219
- Gemeenschappelijke regelingen	0	0
- Overige verbonden partijen	0	0
Leningen aan:		
- Openbare lichamen	0	0
- Woningbouwcoöperaties	0	0
- Deelnemingen	1.042	1.042
- Overige verbonden partijen	0	0
Overige langlopende leningen	311	261
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd > 1 jaar	0	0
Uitzettingen in Nederlandse schuldpapier met een looptijd > 1 jaar	0	0
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	0	0
Totaal	**1.569**	**1.522**

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2024 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

*(bedragen * € 1.000)*

	Boekwaarde per 31-12-2023	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen/ aflossingen	Afwaarderingen	Boekwaarde per 31-12-2024
Kapitaalverstrekkingen aan:						
- Deelnemingen	219	0	0	0	3	216
Leningen aan:						
- Deelnemingen	1.042	0	0	0	0	1.042
Overige langlopende leningen	261	59	0	8	0	311
Totaal	**1.522**	**59**	**0**	**8**	**3**	**1.569**

De afwaardering van de kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen is het gevolg van de liquidatie van de deelneming Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. in 2024, zoals toegelicht in de paragraaf Verbonden Partijen.

Vlottende activa

Voorraden

*(bedragen * € 1.000)*

	Balanswaarde per 31-12-2024	Balanswaarde per 31-12-2023
Grond- en hulpstoffen	0	0
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	31	460
Gereed product en handelsgoederen	0	0
Vooruitbetalingen	0	0
Totaal	**31**	**460**

Het verloop van het onderhanden werk, waaronder de bouwgronden in exploitatie in 2024 is als volgt:

*(bedragen * € 1.000)*

	Boekwaarde per 31-12-2023	Vermeer-deringen	Winstneming	Vermin-deringen	Afschrijvingen	Gerealiseerde opbrengsten	Boekwaarde per 31-12-2024	Nog te maken kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Geraamd eindresultaat
Centrumplan	460	0	0	0	-15	475	0	0	0	0
Oude school locaties	0	31	0	0	0	0	31	0	0	0
Totaal	**460**	**31**	**0**	**0**	**-15**	**475**	**31**	**0**	**0**	**0**

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar kunnen als volgt worden gespecificeerd:

*(bedragen * € 1.000)*

	Balanswaarde per 31-12-2024	Balanswaarde per 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	8.480	7.046
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	0	0
Overige verstrekte kasgeldleningen	0	0
Uitzettingen schatkist met een looptijd < 1 jaar	40.910	32.732
Rekening courantverhoudingen met het Rijk	0	0
Rekening courantverhoudingen met niet financiële instellingen	738	528
Uitzettingen schuldpapier met een looptijd < 1 jaar	0	0
Overige vorderingen	2.068	3.821
Overige uitzettingen	0	0
Totaal	**52.196**	**44.128**

Het verloop van de uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder in 2024 is als volgt:

*(bedragen * € 1.000)*

	Boekwaarde per 31-12-2023	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2024	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde per 31-12-2024
Vorderingen op openbare lichamen	7.046	0	7.046	8.480	0	8.480
Uitzettingen schatkist met een looptijd < 1 jaar	32.732	0	32.732	40.910	0	40.910
Rekening courantverhoudingen met niet financiële instellingen	528	0	528	738	0	738
Overige vorderingen	3.821	320	3.502	2.664	596	2.068
Totaal	**44.128**	**320**	**43.808**	**52.792**	**596**	**52.196**

Overzicht schatkistbankieren

In de onderstaande tabel staan opgenomen het drempelbedrag voor 2024 en het bedrag aan middelen, per kwartaal, bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de Wet financiering decentrale overheden, dat in het kader van het drempelbedrag door de gemeente buiten ’s Rijks schatkist is aangehouden.

*(bedragen * € 1.000)*

Jaar 2024	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	66	92	74	93
Drempelbedrag	1.297	1.297	1.297	1.297
Ruimte onder drempelbedrag	1.231	1.205	1.223	1.204
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

*(bedragen * € 1.000)*

	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2023
Kassaldi	105	134
Banksaldi	421	243
Totaal	**526**	**377**

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

*(bedragen * € 1.000)*

	Boekwaarde per 31-12-2024	*Boekwaarde per 31-12-2023*
De van de Europese en Nederlanse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	575	1.952
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	3.334	2.865
Totaal	**3.909**	**4.817**

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

*(bedragen * € 1.000)*

	Saldo per 31-12-2023	*Toevoegingen*	*Ontvangen*	*Saldo per 31-12-2024*
Nog te ontvangen van Europese overheidslichamen	0	0	0	0
Nog te ontvangen van het Rijk	0	0	0	0
Nog te ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen:				
- afrekening jeugd 2017 t/m 2022	101	0	101	0
- afrekening GR Geul en Maas 2023	157	0	157	0
- wmo 2023	204	0	204	0
- afrekening participatiewet 2023	1.068	0	1.068	0
- overigen t/m 2023, per saldo	421	0	421	0
- oude jaren wmo t/m 2023	0	38	0	38
- afrekening participatiewet 2024	0	348	0	348
- afrekening GR Geul en Maas 2024	0	55	0	55
- wmo 2024	0	40	0	40
- afrekening omnibuzz 2024	0	32	0	32
- afrekening wozl/wsp 2024	0	51	0	51
- overigen t/m 2024, per saldo	0	11	0	11
Totaal	**1.952**	**575**	**1.952**	**575**

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

*(bedragen * € 1.000)*

	Boekwaarde per 31-12-2024	*Boekwaarde per 31-12-2023*
Algemene reserves	24.170	21.603
Bestemmingsreserves	52.081	47.311
	76.250	**68.914**
Gerealiseerd resultaat	4.313	4.621
Totaal	**80.563**	**73.535**

Het verloop in 2024 wordt in het hierna opgenomen overzicht per reserve weergegeven:

*(bedragen * € 1.000)*

	Boekwaarde per 31-12-2023	*Toevoegingen*	*Onttrekkingen*	*Bestemming resultaat vorig boekjaar*	*Vermindering ter dekking van afschrijvingen*	*Boekwaarde per 31-12-2024*
Algemene reserve	21.603	2.715	2.774	2.624		24.170
Algemene dekkingsreserve	5.560	256	1.693	0		4.123
Investeringsreserve huisvesting onderwijs	1.274	2.673	48	0		3.899
Investeringsreserve instandhouding monumenten	139	0	110	0		29
Bestemmingsreserve onderhoud sportcentrum Polfermolen	576	0	13	0		563
Bestemmingsreserve projectgelden	1.731	1.297	885	0		2.144
Investeringsreserve infra e.d. kop Cauberg	1.176	0	150	0		1.026
Egalisatiereserve parkeerexploitatie	3.245	204	422	0		3.027
Egalisatiereserve sociaal domein	7.700	490	1.097	0		7.093
Investeringsreserve strategische projecten	3.259	438	0	0		3.697
Bestemmingsreserve onderhoud wegen	514	182	345	0		350
Reserve evenementen en toeristische visie	1.475	608	313	0		1.770
Reserve duurzaamheid, klimaatadaptatie en energietransitie	501	115	28	0		588
Bestemmingsreserve dekking kapitaallasten	9.036	4.179	0	0	807	12.409
Bestemmingsreserve omgevingswet	500	185	185	0		500
Bestemmingsreserve opvang ontheemden	4.026	1.066	155	0		4.938
Bestemmingsreserve watersnoodramp	4.499	0	4.499	0		0
Bestemmingsreserve grondbeleid en realisatie woningbouwprojec	2.100	1.507	0	0		3.607
Bestemmingsreserve onderhoud gemeentelijke gebouwen	0	164	0	1.305		1.469
Bestemmingsreserve onderhoud ondergrondse parkeergarage	0	157	0	692		849
Totaal	**68.914**	**16.238**	**12.716**	**4.621**	**807**	**76.250**

Onder ‘bestemming resultaat’ staat de toevoeging vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaande boekjaar. Onder de afschrijvingen staan de verminderingen vermeld in verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd.

De aard en de reden van iedere reserve wordt hieronder toegelicht.

Algemene reserve
Deze reserve versterkt het weerstandsvermogen en vervult zodoende een bufferfunctie. Eventuele overschotten uit de gemeentelijke jaarrekening worden, voor zover hier bij de resultaatbestemming geen specifieke bestemming aan wordt gegeven, gestort in de algemene reserve. Voor de bestemming van het resultaat over 2023 ging dit in 2024 om een bedrag van € 2.624.000. Daarnaast is een bedrag van € 1.474.000 toegevoegd naar aanleiding van het opheffen van de bestemmingsreserve watersnoodramp en een bedrag van € 1.042.000 naar aanleiding van het vervallen van de aparte labelling (binnen de reserves) van de verstrekte lening aan Enexis. De onttrekkingen in 2024 zijn te relateren aan de aankoop van het pand Beekstraat 13-15 in Valkenburg, de renovatie van de raadszaal, de reconstructie van twee wegen en de renovatie van voetpaden.

Algemene dekkingsreserve
De algemene dekkingsreserve wordt gebruikt voor de reservering van middelen waaraan een specifieke besteding is gekoppeld en waarvoor geen separate bestemmingsreserve is gevormd. Indien de specifieke besteding vervalt wordt het betreffende bedrag onttrokken uit de algemene dekkingsreserve, ten gunste van de algemene reserve.

De toevoeging in 2024 heeft met name betrekking op de reservering van de voetgangersverbinding tussen twee pleinen in Schin op Geul en de reservering van het budget Wet Open Overheid. De onttrekkingen hebben betrekking op de vrijval labelling lening aan Enexis, het project opknappen raadszaal, inzet verkeersveiligheid o.b.v. mobiliteitsplan en het centrumplan.

Investeringsreserve huisvesting onderwijs
Deze reserve wordt ingezet voor de dekking van kapitaallasten van huisvestingsvoorzieningen voor het primair, speciaal en het voortgezet onderwijs. De gemeente heeft de wettelijke zorgplicht voor deze huisvesting. Om die taak binnen objectieve kaders te kunnen uitvoeren, is een verordening vastgesteld, waarin onder meer is bepaald dat de gemeente en de onderwijsbesturen naar consensus moeten streven. Eén van de gemaakte afspraken is dat de gemeente jaarlijks een vast budget voor onderwijsdoeleinden beschikbaar stelt. Ingeval er minder wordt uitgegeven dan begroot, wordt die vrijval van middelen in het verlengde van deze afspraak aan de onderhavige reserve toegevoegd. In de omgekeerde situatie worden middelen aan de reserve onttrokken. De reserve kan ook worden ingezet voor huisvesting die direct aan de onderwijshuisvesting is te relateren.

De toevoeging aan deze reserve in 2024 heeft met name betrekking op de financiële afwikkeling van de watersnood van 2021, specifiek voor de locatie van Adelante in Houthem.

Investeringsreserve instandhouding monumenten
De onderhavige reserve wordt ingezet voor de dekking van investeringslasten of voor het incidenteel afdekken van subsidies op het gebied van restauratie van monumenten. De onttrekking in 2024 heeft betrekking op het opstellen van het beleid voor cultureel erfgoed en het bijbehorende uitvoeringsprogramma.

Bestemmingsreserve onderhoud sportcentrum Polfermolen
Het doel van deze reserve is het egaliseren van de kosten van het onderhoud van het sportcentrum.

Bestemmingsreserve projectgelden

De bestemmingsreserve projectgelden is bedoeld voor de overheveling van incidentele projectgelden tussen begrotingsjaren.

De onttrekking van € 885.000 betreft de overheveling van projectgelden van 2023 naar 2024. Dit is als volgt te specificeren:

Omschrijving	Bedrag
Nafase projectleider civiel	14.535
Nafase toezichthouder openbare ruimte	14.669
Inzet beheer BOR-BGT t.b.v. wegen	20.000
Monitoring door derden	382
Fietsenstallingen en E-laadpunten fiets 2023	22.492
Onderzoek tunnel Hekerbeek	2.663
Begeleiding coördinatiegroep Water	14.850
Nafase watersnoodramp deelname wateroverleggen	17.570
Nafase projectbegeleiding en ondersteuning	136.110
Kantplanken kunstgrasvelden	35.519
Opstellen gemeentelijk erfgoedbeleid	14.162
Bronpomp gemeentelager	22.258
Restantbudget vijver Mauritiussingel	21.574
Hondenlosloopgebied Broekhem	6.000
Projectplan opstellen visie VTE	25.795
Regionaal project wandelroutes	23.720
Onderhoudsbudget mergelsteilwanden	13.539
Opstellen nieuw beleid gemeenschapshuizen	24.030
Onderzoek solarparking	865
Project verduurzaming maatschappelijk vastgoed	4.542
Ovh budget project duurzame denktank	5.000
Restant project Verduurzaam je Huis	1.365
Reservering budget MKB verduurzaming najaarsnota	115.500
Restantbudget lokale woonvisie	3.501
Restantbudget onderzoek Valkenburg Oost	243.220
Restantbudget onderzoek Valkenburg West	80.692
Totaal overheveling van 2023 naar 2024	**884.553**

De toevoeging van € 1.297.000 betreft de overheveling van projectgelden van 2024 naar 2025. Dit is als volgt te specificeren:

Omschrijving	Bedrag
Reservering informatiehuishouding- en beveiliging	80.000
Reservering onderzoek formatie en toekomst buitendienst	10.391
Reservering incidenteel budget ontwikkeling dienstverlening	30.000
Reservering opleidingsbudget griffie	25.000
Reservering opstellen beleidsplan VVTH	15.000
Reservering gelden versterking omgevingsveiligheid 2024	3.000
Reservering huur fiets- en voetgangersbrug Polfermolen	10.512
Reservering verduurzaming waarschuwingsborden en wegwijzers	35.000
Reservering monitoring intensiteit verkeer 2024	4.400
Reservering monitoring parkeerdata 2024	10.000
Reservering stimulering duurzaam reisgedrag 2024	3.000
Reservering campagnes verkeersgedrag 2024	2.000
Reservering onderzoek ontvlechten fietsers en wandelaars 2024	25.000
Reservering onderzoek kwaliteit trottoirs en wandelvoorzieningen 20	10.000
Reservering onderzoek optimalisatie VRI's centrum 2024	30.000
Reservering verbetering verkeersveiligheid fietsers 2024	30.000
Reservering verbetering verkeersveiligheid fietsers 2024	15.000
Reservering maatregelen verkeersveiligheid invalswegen 2024	120.000
Reservering inhuur extern personeel parkeerbeleidsplan 2024	44.086
Reservering kosten uitvoeringsprogramma parkeerbeleidsplan 2024	102.590
Overheveling opstellen raamcontract parkeergarage naar 2025	25.000
Reservering onderzoek huisvesting Mgr. Hanssen	15.480
Reservering inhuur kunst- en cultuurbeleid	11.685
Reservering opstellen cultuurbeleidsplan	43.411
Reservering opstellen beleid cultureel erfgoed 2024	100.000
Reservering bouwhistorisch onderzoek Grotestraat Centrum 31	30.000
Reservering budget kerkenvisie	12.500
Reservering onderhoud en renovatie voetpaden	62.193
Reservering kosten opstellen evenementenbeleid	34.104
Reservering onderzoek verhoging inkomensgrenzen minimaregelinge	20.000
Reservering project ongehinderd	8.062
Reservering projectleider vastgoed opvanglocaties	50.000
Reservering uitvoeringsprogramma woonzorgvisie 2024	74.866
Reservering t.b.v. onderzoek Valkenburg-West	150.000
Reservering t.b.v. inhuur gebouwenvisie	14.869
Reservering projectbudget Wet Betaalbare Huur	40.000
Totaal overheveling van 2024 naar 2025	**1.297.149**

Naast de onttrekkingen en toevoegingen in 2024 is er sprake van bedragen in het saldo waar geen of een lagere mutatie heeft plaatsgevonden. Dit zijn dus projecten die ultimo 2023 op de balans stonden als over te hevelen incidenteel projectgeld en worden doorgeschoven naar 2025.

Bestemmingsreserve dekking kapitaallasten

Deze reserve wordt ingezet ter dekking van de afschrijvingslasten van investeringen. In 2024 is een bedrag van ruim € 4,2 miljoen toegevoegd aan deze reserve (opgebouwd uit 8 verschillende activa) en is een bedrag van € 807.000 onttrokken aan deze reserve ter dekking van de afschrijvingslasten van investeringen.

Investeringsreserve infra e.d. kop Cauberg

Deze reserve wordt ingezet voor de gehele of gedeeltelijke dekking van de (kapitaallasten) van investeringen in de infrastructuur op de kop Cauberg (parkeerplaatsen, toegangswegen e.d.). De onttrekking van € 150.000 in 2024 heeft betrekking op Valkenburg-West.

Egalisatiereserve parkeerexploitatie

Deze reserve wordt ingezet om de voor- en nadelen van de parkeerexploitatie te egaliseren. Indien de feitelijke parkeerexploitatie in positieve zin van de voorcalculatie afwijkt, dan komt dat voor-

deel ten gunste van deze bestemmingsreserve. Een afwijking in negatieve zin komt ten laste van deze reserve. Per saldo is in 2024 een bedrag van € 217.000 onttrokken uit deze reserve. Dit is opgebouwd uit het positieve exploitatieresultaat op parkeren van € 204.000 en enkele onttrekkingen m.b.t. het parkeerbeleidsplan en de overloopparkeerplaats Nieuweweg.

Egalisatiereserve sociaal domein
Bij de behandeling van de financiën rondom de drie decentralisaties heeft de raad besloten om de budgetten, die het rijk voor de uitvoering van die extra taken beschikbaar stelt, te oormerken. Zodoende is er een reserve sociaal domein ingesteld, die een egaliserend karakter heeft. Voordelige verschillen worden aan die reserve toegevoegd, budgetoverschrijdingen komen ten laste van deze reserve. Op basis van het exploitatiesaldo van het sociaal domein is in 2024 per saldo een bedrag van € 607.000 onttrokken uit deze reserve.

Investeringsreserve strategische projecten
Wanneer zich projecten aandienen, die naar het oordeel van de raad strategisch en economisch van belang zijn voor onze gemeente en een haalbare businesscase zou kunnen ontstaan door een eenmalige gemeentelijke investeringsbijdrage, dan kan deze reserve daarvoor worden ingezet. De storting van € 438.000 sluit aan op de besluitvorming van de kadernota 2024.

Bestemmingsreserve onderhoud wegen
Het doel van deze reserve is het egaliseren van de kosten van de onderhoudsplanning wegen. In 2024 hebben twee toevoegingen plaatsgevonden. Dit betreft een bijdrage aan het parkeerfonds voor € 37.500 en een reservering voor kabels en leidingen van € 144.000. De onttrekking van € 345.000 sluit aan op de besluitvorming bij de kadernota 2024, waarbij het bedrag aansluit bij de gerealiseerde kosten.

Reserve evenementen
De reserve evenementen is een egalisatiereserve, waaruit de kosten van grote evenementen, eventuele inhuur ten behoeve van het opstellen van visies en storytelling en lobbykosten kunnen worden betaald. Extra opbrengsten die direct te relateren zijn aan evenementen worden gestort in de reserve. Overschrijdingen die het gevolg zijn van (bijdragen aan) evenementen komen ten laste van deze reserve. Hiermee wordt een revolverend fonds beoogd.

De portefeuillehouder Toerisme en Economie is gemandateerd, met uitzondering van politiek gevoelige evenementen, tot het doen van uitgaven ten laste van deze reserve tot een maximumbedrag van € 10.000 per evenement. Dit mandaat is in 2024 vier keer toegepast, voor een totaalbedrag van € 40.000. Daarnaast zijn de kosten van de Tour de Frances Femmes voor € 242.000 ten laste van deze reserve verwerkt. Het nadelig exploitatiesaldo bedroeg € 31.000, ten laste van de reserve.

De stortingen hebben betrekking op de reservering uitvoeringsbudget visie VTE (jaarschijf 2024) voor € 275.000 en kerststad Valkenburg 2024 voor een bedrag van € 333.000.

Reserve duurzaamheid, klimaatadaptatie en energietransitie
Deze reserve wordt ingezet ter dekking van de kosten van werkzaamheden in het kader van duurzaamheid, klimaatadaptatie en energietransitie. Per saldo is een bedrag van € 88.000 gestort in deze reserve. Dit heeft met name betrekking op een voordeel op personele lasten i.v.m. financiering uit Spuk-gelden van de rijksoverheid.

Bestemmingsreserve omgevingswet
Deze reserve wordt ingezet om de voor- en nadelen van de budgetten die betrekking hebben op de omgevingswet te egaliseren. Indien het feitelijke exploitatieresultaat in positieve zin van de voorcalculatie afwijkt, dan komt dat voordeel ten gunste van deze bestemmingsreserve. Een afwijking in negatieve zin komt ten laste van deze reserve. De onderuitputting van ruim € 185.000 van deze taak is toegevoegd aan deze reserve. Als gevolg van het ingestelde maximum van € 500.000 is een bedrag van € 185.000 onttrokken uit deze reserve en vervolgens toegevoegd aan de algemene reserve.

Bestemmingsreserve opvang ontheemden
De vergoeding voor de opvang van ontheemden is hoger dan de gemaakte kosten. Gelet op de onzekere situatie rondom deze opvang en andere opvangopgaven zijn deze betreffende middelen vastgehouden in deze reserve. Het exploitatiesaldo van € 1,07 miljoen is gestort in deze reserve. De onttrekking heeft betrekking op (incidentele) personele lasten.

Bestemmingsreserve watersnoodramp
Deze reserve was ingesteld om de financiële gevolgen van de watersnoodramp van juli 2021 (voor de gemeentelijke financiële huishouding) zo duidelijk en transparant mogelijk in beeld te brengen. De mutaties in 2024 zijn gebaseerd op het raadsbesluit van 1 juli 2024 betreffende de afwikkeling en het opheffen van de reserve watersnoodramp.

Bestemmingsreserve grondbeleid en realisatie woningbouwprojecten
Deze reserve wordt ingezet voor de aankoop van gronden en panden alsmede voor de realisatie van woningbouwprojecten. De storting van € 1.507.000 heeft betrekking op de verkoopopbrengst van Kasteel Oost voor € 945.000 en de storting van renteopbrengsten cf. de kadernota 2024 voor een bedrag van € 562.000.

Bestemmingsreserve onderhoud gemeentelijke gebouwen
Deze bestemmingsreserve is in 2024 ingesteld op basis van het raadsbesluit over de resultaatverdeling van de jaarverantwoording 2023.

Bestemmingsreserve onderhoud ondergrondse parkeergarage
Deze bestemmingsreserve is in 2024 ingesteld op basis van het raadsbesluit over de resultaatverdeling van de jaarverantwoording 2023.

Voorzieningen

De voorzieningen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

*(bedragen * € 1.000)*

	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2023
Voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.120	2.099
Ter egalisering van kosten	373	382
Voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen	0	0
Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	5.934	5.273
Totaal	**8.427**	**7.754**

Het verloop van de voorzieningen in 2024 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

*(bedragen * € 1.000)*

	Boekwaarde per 31-12-2023	In mindering op activa	Balanswaarde per 31-12-2023	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde per 31-12-2024	In mindering op activa	Balanswaarde per 31-12-2024
Voorziening dubieuze debiteuren	221	221	0	219	0	18	423	423	0
Voorziening afvalstoffenheffing	610	0	610	40	0	0	650	0	650
Voorziening rioolheffing	4.663	0	4.663	898	0	277	5.284	0	5.284
Voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken	98	98	0	75	0	0	173	173	0
Voorziening fonds ruimtelijke ontwikkeling	101	0	101	0	0	101	0	0	0
Voorziening pensioenen wethouders	1.519	0	1.519	355	0	125	1.750	0	1.750
Voorziening personeel	191	0	191	61	0	169	83	0	83
Voorziening kleine woningbouwinitiatieven	84	0	84	0	0	0	84	0	84
Voorziening onderhoud civieltechnische kunstwerken	382	0	382	60	0	69	373	0	373
Voorziening verlofsparen	203	0	203	0	0	0	203	0	203
Totaal	**8.073**	**320**	**7.754**	**1.709**	**0**	**759**	**9.023**	**596**	**8.427**

Alle aanwendingen van de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

De aard en de reden van iedere voorziening wordt hieronder toegelicht.

Voorziening dubieuze debiteuren

Deze voorziening wordt ingezet voor het afboeken van oninbare vorderingen. Een bedrag van ruim € 201.000 is toegevoegd aan deze voorziening.

Voorziening afvalstoffenheffing

Deze voorziening wordt ingezet om het taakveld ‘Afval’ budgettair neutraal te laten verlopen. Met behulp van deze voorziening wordt invulling gegeven aan het principe van 100% kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing. Per saldo is een bedrag van ruim € 40.000 toegevoegd aan deze voorziening.

Voorziening rioolheffing

Deze voorziening wordt ingezet om het taakveld ‘Riolering’ budgettair neutraal te laten verlopen. Met behulp van deze voorziening wordt invulling gegeven aan het principe van 100% kostendekkendheid van de rioolheffing. Per saldo is een bedrag van afgerond € 621.000 gestort in deze voorziening.

Voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken

Deze voorziening wordt ingezet voor het afboeken van oninbare vorderingen. Een bedrag van ruim € 75.000 is toegevoegd aan deze voorziening.

Voorziening fonds ruimtelijke ontwikkeling

Deze voorziening wordt ingezet voor de verbetering van de kwaliteit van het buitengebied en wordt gevoed door bijdragen van initiatiefnemers van nieuwe ontwikkelingen waarbij fysieke compensatie van kwaliteitsverbeterende maatregelen (deels) niet mogelijk of gewenst is. Deze voorziening wordt aangehaald als Kwaliteitsfonds. Aan deze voorziening is in 2024 een bedrag van € 101.000 ontrokken.

Voorziening pensioenen wethouders

Deze voorziening moet ingevolge de begrotingsvoorschriften worden gevormd voor het opvangen van de pensioenafspraken van voormalige wethouders. Per saldo is een bedrag van ruim € 230.000 toegevoegd aan deze voorziening.

Voorziening personeel
Deze voorziening wordt ingezet voor toekomstige verplichtingen inzake voormalig personeel. In 2024 is per saldo een bedrag van afgerond € 108.000 onttrokken.

Voorziening kleine woningbouwinitiatieven
Deze voorziening wordt ingezet voor de beleidsregel financiële compensatie bij kleine woningbouw-initiatieven. Er zijn in 2024 geen mutaties geweest.

Voorziening onderhoud civieltechnische kunstwerken
De jaarlijkse onderhoudskosten fluctueren sterk. Om te voorkomen dat de meerjarenbegroting hierdoor een sterk wisselend beeld te zien geeft, is op basis van een meerjarige onderhoudsplanning berekend welk (gelijkblijvend) bedrag jaarlijks aan de voorziening gedoteerd moet worden. De onderhoudskosten worden vervolgens direct op de voorziening in mindering gebracht. Per saldo is een bedrag van ruim € 9.000 onttrokken aan deze voorziening.

Voorziening verlofsparen
Deze voorziening moet ingevolge de Begrotingsvoorschriften worden gevormd voor het opvangen van personele verplichtingen die niet het karakter hebben van arbeid gerelateerde verplichtingen met een jaarlijks gelijkblijvend volume. Er zijn in 2024 geen mutaties geweest.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan een jaar

De in de balans opgenomen vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar kunnen als volgt worden gespecificeerd:

*(bedragen * € 1.000)*

	Boekwaarde per 31-12-2024	*Boekwaarde per 31-12-2023*
Obligatieleningen	0	0
Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0	0
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	3.294	4.404
- Binnenlandse bedrijven	0	0
- Openbare lichamen	0	0
- Overige binnenlandse sectoren	0	0
- Buitenlandse instellingen	0	0
Door derden belegde gelden	0	0
Waarborgsommen	4	4
Totaal	**3.299**	**4.409**

Het verloop van de vaste schulden met een rentetypische looptijd van langer dan één jaar in 2024 is als volgt:

*(bedragen * € 1.000)*

	Saldo per 31-12-2023	*Vermeerderingen*	*Aflossingen*	*Saldo per 31-12-2024*
Obligatieleningen	0	0	0	0
Onderhandse leningen	4.404	0	1.110	3.294
Door derden belegde gelden	0	0	0	0
Waarborgsommen	4	0	0	5
Totaal	**4.409**	**0**	**1.110**	**3.299**

De totale rentelast voor het jaar 2024 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd van langer dan één jaar bedraagt € 164.278.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

*(bedragen * € 1.000)*

	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2023
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.858	3.153
Overlopende passiva	11.286	8.186
Totaal	**14.144**	**11.339**

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar

De in de balans opgenomen netto vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar kunnen als volgt worden gespecificeerd:

*(bedragen * € 1.000)*

	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2023
Kasgeldleningen openbare lichamen	0	0
Overige kasgeldleningen	0	0
Banksaldi	2	1
Overige schulden	2.856	3.152
Totaal	**2.858**	**3.153**

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

*(bedragen * € 1.000)*

	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2023
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen (met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume)	0	0
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	4.162	3.144
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	7.124	5.042
Totaal	**11.286**	**8.186**

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

*(bedragen * € 1.000)*

	Saldo per 31-12-2023	*Toevoegingen*	*Ontvangen bedragen*	*Saldo per 31-12-2024*
Ontvangen van Europese overheidslichamen	0	0	0	0
Ontvangen van het Rijk:				
- uitkering toeslagenproblematiek	22	0	22	43
- regeling stimuleringsverkeersveiligheid	100	38	0	62
- spuk-bijdrage	46	46	35	35
- aanpak energiearmoede	332	184	0	147
- wkr	25	25	37	37
- lokale preventieagenda	22	0	0	22
- inhalen covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	116	86	0	30
- onderwijsroute	15	15	15	15
- wet inburgering	123	39	249	333
- afrekening tozo	235	235	170	170
- spuk iza bijdrage	27	27	119	119
- spuk start bouwimpuls	254	150	0	104
- spuk aanpak lokale aanpak isolatie	533	0	1.081	1.615
- spuk klimaat en energibeleid	297	218	446	525
- gemeentefonds	246	246	0	0
- brede spuk regeling	123	0	149	272
- bbz regeling	40	16	4	27
- overigen, per saldo	0	0	3	3
Ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen:				
- btw subsidie de leeuw 2017	73	73	0	0
- subsidie de leeuw noorderlijk deel 2017	135	0	0	135
- brim-subsidie halderpark	9	9	0	0
- sim-subsidie kasteel schaloen	27	27	9	9
- brim subsidie berkelstraat	20	20	0	0
- brim subsidie streekmuseum	35	35	0	0
- aanpak ondermijning	87	0	0	87
- krimpgelden	144	0	0	144
- subsidie lokale aanpak isolatie	58	12	0	46
- subsidie Risk Factory	0	0	173	173
- subsidie watermolen schaloen	0	0	6	6
- subsidie parkaanleg schaloen	0	0	2	2
- overigen, per saldo	0	0	1	1
Totaal	**3.144**	**1.503**	**2.521**	**4.162**

Waarborgen en garanties

Het buiten de balans opgenomen bedrag voor gewaarborgde geldleningen kan als volgt worden gespecificeerd:

*(bedragen * € 1.000)*

	Borgstelling per 31-12-2024	*Borgstelling per 31-12-2023*
Particuliere woningbouw	0	16
Stichting Sevagram	3.067	3.373
Stichting Wonen Zuid	60.729	54.786
Woningstichting Berg en Terblijt	18.232	15.241
Woonpunt	1.725	1.400
Servatius Wonen & Vastgoed	0	0
Totaal	**83.753**	**74.816**

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. Het betreft hier onder andere huurovereenkomsten, operationele leasecontracten, lopende werken etc.

De gemeente Valkenburg aan de Geul heeft geen volledig inzicht in de langlopende financiële verplichtingen uit deze overeenkomsten. Wel is in 2024 een project rondom contractmanagement en contractbeheer in voorbereiding. Een van de beoogde resultaten van dit project is het inzicht in de langlopende financiële verplichtingen per balansdatum.

5.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging worden hieronder toegelicht. De baten en lasten zijn opgenomen per programma en worden nader verklaard.

De bedragen in de tabellen zijn weergegeven in hele euro's. De bedragen in de verklaringen van de verschillen zijn afgerond op € 1.000.

In de analyse van de verschillen maken wij vanaf 2024 een onderscheid tussen verschillen die samenhangen met reservemutaties (bijvoorbeeld overheveling van projectbudgetten) en verschillen die een resultaateffect hebben in 2024.

5.3.1 Programma Vergunningen, Veiligheid, Toezicht en Handhaving

Programma Vergunningen, Veiligheid, Toezicht en Handhaving *(bedragen * € 1.000)*

	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024	Verschil begroting realisatie
Lasten per taakveld			
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.732	1.761	-29
1.2 Openbare orde en veiligheid	2.204	1.912	292
Totaal lasten	**3.936**	**3.673**	**263**
Baten per taakveld			
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	86	88	-2
1.2 Openbare orde en veiligheid	248	84	164
Totaal baten	**334**	**172**	**162**
Saldo per taakveld			
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-1.646	-1.673	27
1.2 Openbare orde en veiligheid	-1.956	-1.828	-128
Saldo van baten en lasten	**-3.602**	**-3.501**	**-101**

Het nadelige saldo op crisisbeheersing en brandweer wordt verklaard door een nadelige correctie op de administratieve doorbelasting van de loonkosten van € 22.000 en overige verschillen van € 5.000 negatief.

Het voordelige saldo op openbare orde en veiligheid wordt verklaard door een voordelige correctie op de administratieve doorbelasting van de loonkosten van € 44.000, een voordeel op verkeers- en veiligheidsmaatregelen Kerststad van € 22.000, een voordeel op de bijdrage veiligheidshuis Maastricht van € 20.000 (in het kader van het sociaal domein is dit budgettair neutraal verwerkt), hogere legesopbrengsten van € 23.000 en overige verschillen van € 19.000 positief.

Per saldo sluit het programma Vergunningen, Veiligheid, Toezicht en Handhaving € 101.000 positief ten opzichte van de begroting na wijziging.

5.3.2. Programma Economie en Toerisme

Programma Economie en Toerisme *(bedragen * € 1.000)*

	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024	Verschil begroting realisatie
Lasten per taakveld			
2.2 Parkeren	1.225	1.214	11
3.1 Economische ontwikkeling	787	598	189
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	3.236	3.343	-107
Totaal lasten	**5.248**	**5.155**	**93**
Baten per taakveld			
2.2 Parkeren	608	691	-83
3.1 Economische ontwikkeling	1	1	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	2.252	2.329	-77
Totaal baten	**2.861**	**3.021**	**-160**
Saldo per taakveld			
2.2 Parkeren	-617	-523	-94
3.1 Economische ontwikkeling	-786	-597	-189
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-984	-1.014	30
Saldo van baten en lasten	**-2.387**	**-2.134**	**-253**

Het taakveld 2.2 sluit met een positief saldo van € 94.000. De opbrengsten van de parkeergarage zijn € 83.000 hoger dan begroot en de exploitatiekosten parkeergarage zijn € 45.000 hoger dan begroot. Het voordeel is aan de Egalisatiereserve parkeerexploitatie toegevoegd. Tenslotte is er een voordeel op de administratieve doorbelasting van de loonkosten van € 60.000 en zijn er overige negatieve verschillen van € 4.000.

Bij het taakveld 3.1 Economische ontwikkeling is een voordeel van € 189.000. Deze afwijking wordt veroorzaakt door een voordeel op de projecten economie en toerisme (€ 66.000). Het voordeel is aan de bestemmingsreserve projectgelden toegevoegd. Daarnaast is er ook een voordeel op de uitvoeringskosten visie VTE (€ 30.000). Dit voordeel is aan de reserve evenementen en toeristische visie toegevoegd. Tenslotte is er een voordeel op de administratieve doorbelasting van de loonkosten van € 80.000 en zin er overige positieve verschillen van € 13.000.

Het taakveld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen sluit met een negatief saldo van € 30.000. Het product kerstmarkt sluit met een positief exploitatiesaldo van € 189.000. Dit saldo is aan de reserve evenementen en toeristische visie toegevoegd. Het product evenementen sluit met een negatief exploitatiesaldo van € 29.000. Dit saldo is aan de reserve evenementen en toeristische visie onttrokken. Tenslotte is er een nadeel op de administratieve doorbelasting van de loonkosten van € 179.000 en zijn er overige negatieve verschillen van € 11.000.

Het programma Economie en Toerisme sluit per saldo op een voordelig saldo van € 257.000.

5.3.3 Programma Mobiliteit, Volkshuisvesting en Fysieke Leefomgeving

Programma Mobiliteit, Volkshuisvesting en Fysieke Leefomgeving *(bedragen * € 1.000)*

	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024	Verschil begroting realisatie
Lasten per taakveld			
2.1 Verkeer en Vervoer	4.426	4.332	94
8.1 Ruimtelijke ordening	988	867	121
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	2.352	342	2.010
8.3 Wonen en bouwen	1.757	1.640	117
Totaal lasten	**9.523**	**7.181**	**2.342**
Baten per taakveld			
2.1 Verkeer en Vervoer	190	320	-130
8.1 Ruimtelijke ordening	35	30	5
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	0	0	0
8.3 Wonen en bouwen	1.827	1.854	-27
Totaal baten	**2.052**	**2.204**	**-152**
Saldo per taakveld			
2.1 Verkeer en Vervoer	-4.236	-4.012	-224
8.1 Ruimtelijke ordening	-953	-837	-116
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-2.352	-342	-2.010
8.3 Wonen en bouwen	70	214	-144
Saldo van baten en lasten	**-7.471**	**-4.977**	**-2.494**

Het voordeel op taakveld 2.1 Verkeer en vervoer van € 224.000 wordt veroorzaakt door een voordeel op het onderhoud en de vervanging openbare verlichting (€ 71.000), een voordeel op de energiekosten openbare verlichting (€ 26.000), een voordeel op de exploitatiekosten waarschuwingsborden en wegwijzers (€ 50.000), een voordeel op het budget verkeersveiligheidsprojecten (€ 102.000), dat is toegevoegd aan de algemene dekkingsreserve, een nadeel op de onderhoudsplanning wegen (€ 63.000), dat is onttrokken aan de reserve onderhoud wegen en een nadeel op de administratieve doorbelasting van de interne loonkosten (€ 35.000). Tenslotte zijn er overige verschillen van € 73.000 positief.

Het taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening sluit per saldo € 116.000 positief. De onderzoekskosten van Valkenburg West zijn € 20.000 lager dan begroot. Dit bedrag is aan de projectreserve toegevoegd. Daarnaast is de administratieve doorbelasting van de loonkosten lager (€ 68.000) en zijn er overige verschillen van € 28.000 positief.

Ten behoeve van de afwikkeling centrumplan is in de najaarsnota rekening gehouden met een last van € 2.000.000. De rechtbank heeft het beroep ongegrond verklaard, dit resulteert in een voordeel van € 2.000.000 op het taakveld 8.2 Grondexploitatie. Daarnaast zijn er overige verschillen van € 10.000 positief.

Het voordeel op taakveld 8.3 Wonen en bouwen wordt voornamelijk veroorzaakt door een voordelige correctie op de administratieve doorbelasting van de loonkosten van € 125.000 en een voordeel op de onderhoudskosten woonwagen van €60.000. Dit voordeel is aan de reserve onderhoud gebouwen toegevoegd. Tenslotte zijn er overige verschillen van € 41.000 negatief.

Per saldo sluit het programma Mobiliteit, Volkshuisvesting en Fysieke Leefomgeving Verkeer, Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening € 2.494.000 positief ten opzichte van de begroting na wijziging.

5.3.4 Programma Sport, Cultuur en Recreatie

Programma Sport, Cultuur en Recreatie *(bedragen * € 1.000)*

	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024	Verschil begroting realisatie
Lasten per taakveld			
5.1 Sportbeleid en activering	103	116	-13
5.2 Sportaccommodaties	1.747	1.640	107
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en cultuurparticipatie	439	399	40
5.4 Musea	93	95	-2
5.5 Cultureel erfgoed	528	522	6
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.232	3.252	-20
Totaal lasten	**6.142**	**6.024**	**118**
Baten per taakveld			
5.1 Sportbeleid en activering	0	0	0
5.2 Sportaccommodaties	291	378	-87
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en cultuurparticipatie	0	0	0
5.4 Musea	52	52	0
5.5 Cultureel erfgoed	87	234	-147
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.457	1.465	-8
Totaal baten	**1.887**	**2.129**	**-242**
Saldo per taakveld			
5.1 Sportbeleid en activering	-103	-116	13
5.2 Sportaccommodaties	-1.456	-1.262	-194
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en cultuurparticipatie	-439	-399	-40
5.4 Musea	-41	-43	2
5.5 Cultureel erfgoed	-441	-288	-153
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1.775	-1.787	12
Saldo van baten en lasten	**-4.255**	**-3.895**	**-360**

Bij taakveld 5.2 Sportaccommodaties is sprake van een voordeel van € 194.000. Onder dit taakveld zijn onder andere de kosten van de Polfermolen opgenomen. Het voordeel op het product Polfermolen wordt veroorzaakt door een hogere SPUK uitkering Stimulering Sport dan waar rekening mee is gehouden (€ 60.000), een voordeel op de administratieve doorbelasting van de loonkosten (€35.000), een nadeel op de inhuur van personeel (€ 25.000) en een lagere exploitatiebijdrage aan de Polfermolen (€ 46.000). Uw raad wordt nader geïnformeerd over het exploitatieresultaat door middel van de jaarrekening 2024 van de Polfermolen B.V.
Onder dit taakveld vallen ook de producten Sporthal de Bosdries en sportterreinen. Op het product Sporthal de Bosdries heeft een nadelige administratieve correctie van de loonkosten plaatsgevonden (€ 39.000) en is een voordeel op de exploitatiebijdrage van de Bosdries (€64.000). Tenslotte zijn op het taakveld 5.2 nog overige verschillen van € 53.000 positief.

Op taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie is sprake van een voordeel van € 40.000. Dit wordt veroorzaakt door een nadelige correctie op de administratieve doorbelasting van de loonkosten (€ 26.000), een voordeel op subsidies muziekonderwijs (€ 23.000) en een voordeel op de projecten kunst- en cultuurbeleid (€ 30.000). Dit voordeel is toegevoegd aan de projectreserve. Tenslotte zijn er overige positieve verschillen van € 13.000.

Bij taakveld 5.5 Cultureel erfgoed is sprake van een voordeel van € 153.000. Het voordeel wordt met name veroorzaakt doordat Brimsubsidies zijn afgewikkeld. Dit voordeel is toegevoegd aan de reserve onderhoud gebouwen. Daarnaast zijn de opbrengsten op het product overige groeve € 45.000 hoger dan begroot. Tenslotte zijn er overige negatieve verschillen van € 3.000.

Het nadeel op taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie bedraagt € 12.000. Dit nadeel wordt veroorzaakt doordat de periodieke onderhoudskosten op het product kademuren, sluizen en andere waterwerken € 22.000 hoger zijn dan begroot. De exploitatiebijdrage aan de gemeentegrot is € 65.000 hoger dan begroot en de onderhoudskosten van het openluchttheater zijn € 22.000 hoger dan begroot. Daarnaast is er een voordeel op de uitvoeringskosten groenbeleidsplan (€ 76.000), en de kosten wijkteams groenvoorziening (€ 31.000). Tenslotte zijn er overige negatieve verschillen van € 10.000.

Het programma Sport, Cultuur en Recreatie sluit per saldo op een voordelig saldo van € 360.000.

5.3.5 Programma Onderwijs

Programma Onderwijs *(bedragen * € 1.000)*

	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024	Verschil begroting realisatie
Lasten per taakveld			
4.1 Openbaar basisonderwijs	61	53	8
4.2 Onderwijshuisvesting	568	554	14
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.051	1.038	13
5.6 Media	356	417	-61
Totaal lasten	**2.036**	**2.062**	**-26**
Baten per taakveld			
4.1 Openbaar basisonderwijs	0	0	0
4.2 Onderwijshuisvesting	3	4	-1
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	398	482	-84
5.6 Media	16	16	0
Totaal baten	**417**	**502**	**-85**
Saldo per taakveld			
4.1 Openbaar basisonderwijs	-61	-53	-8
4.2 Onderwijshuisvesting	-565	-550	-15
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-653	-556	-97
5.6 Media	-340	-401	61
Saldo van baten en lasten	**-1.619**	**-1.560**	**-59**

Bij taakveld 4.3 is er sprake van een voordeel van € 97.000. Het voordelige saldo wordt veroorzaakt door een voordeel op het onderwijs achterstandenbeleid (€ 132.000). Dit voordeel is aan de reserve sociaal domein toegevoegd. De overige verschillen bedragen € 35.000 negatief.

Het taakveld 5.6 sluit met een negatief saldo van € 61.000. Door een administratieve correctie is hier een nadeel van € 48.000 ontstaan op de kwartiermaker bibliotheek. Daarnaast zijn er overige negatieve verschillen van € 13.000.

Per saldo sluit het programma Onderwijs met een positief saldo van € 59.000.

5.3.6 Programma Sociaal Domein

Programma Sociaal Domein *(bedragen * € 1.000)*

	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024	Verschil begroting realisatie
Lasten per taakveld			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4.382	4.201	181
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.989	3.115	-126
6.3 Inkomensregelingen	5.576	5.561	15
6.4 WSW en beschutwerk	1.626	1.542	84
6.5 Arbeidsparticipatie	239	270	-31
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	1.106	1.070	36
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0
6.71a Huishoudelijke hulp (Wmo)	2.360	2.409	-49
6.71b Begeleiding (Wmo)	944	937	7
6.71c Dagbesteding (Wmo)	429	435	-6
6.71d Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	39	44	-5
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0
6.72a Jeugdhulp begeleiding	546	615	-69
6.72b Jeugdhulp behandeling	1.768	2.014	-246
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	174	176	-2
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	70	73	-3
6.73a Pleegzorg jeugd	185	110	75
6.73b Gezinsgericht jeugd	567	497	70
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	496	571	-75
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	4	0	4
6.74b Jeugdhulp crisis, LTA, GGZ-verblijf	368	329	39
6.74c Gesloten plaatsing jeugd	4	0	4
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
6.81a Beschermd wonen (Wmo)	27	6	21
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
6.82a Jeugdbescherming	323	361	-38
6.82b Jeugdreclassering	31	36	-5
Totaal lasten	**24.253**	**24.372**	**-119**

Baten per taakveld

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.801	3.786	15
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	5.220	5.109	111
6.4 WSW en beschutwerk	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	0	0	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	214	226	-12
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0
6.71a Huishoudelijke hulp (Wmo)	0	0	0
6.71b Begeleiding (Wmo)	0	0	0
6.71c Dagbesteding (Wmo)	0	0	0
6.71d Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	0	0	0
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0
6.72a Jeugdhulp begeleiding	0	0	0
6.72b Jeugdhulp behandeling	0	0	0
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	0	0	0
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0	0
6.73a Pleegzorg jeugd	0	0	0
6.73b Gezinsgericht jeugd	0	0	0
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0
6.74b Jeugdhulp crisis, LTA, GGZ-verblijf	0	0	0
6.74c Gesloten plaatsing jeugd	0	0	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
6.81a Beschermd wonen (Wmo)	0	0	0
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
6.82a Jeugdbescherming	0	0	0
6.82b Jeugdreclassering	0	0	0
Totaal baten	**9.235**	**9.121**	**114**

Saldo per taakveld

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-581	-415	-166
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-2.989	-3.115	126
6.3 Inkomensregelingen	-356	-452	96
6.4 WSW en beschutwerk	-1.626	-1.542	-84
6.5 Arbeidsparticipatie	-239	-270	31
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	-892	-844	-48
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0
6.71a Huishoudelijke hulp (Wmo)	-2.360	-2.409	49
6.71b Begeleiding (Wmo)	-944	-937	-7
6.71c Dagbesteding (Wmo)	-429	-435	6
6.71d Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	-39	-44	5
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0
6.72a Jeugdhulp begeleiding	-546	-615	69
6.72b Jeugdhulp behandeling	-1.768	-2.014	246
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	-174	-176	2
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	-70	-73	3
6.73a Pleegzorg jeugd	-185	-110	-75
6.73b Gezinsgericht jeugd	-567	-497	-70
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	-496	-571	75
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	-4	0	-4
6.74b Jeugdhulp crisis, LTA, GGZ-verblijf	-368	-329	-39
6.74c Gesloten plaatsing jeugd	-4	0	-4
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
6.81a Beschermd wonen (Wmo)	-27	-6	-21
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
6.82a Jeugdbescherming	-323	-361	38
6.82b Jeugdreclassering	-31	-36	5
Saldo van baten en lasten	**-15.018**	**-15.251**	**233**

Het programma Sociaal Domein sluit ten opzichte van de begroting na wijziging met een negatief saldo van € 233.000.

De grootste afwijkingen doen zich voor bij Samenkracht en burgerparticipatie (taakveld 6.1), Toegang en eerstelijnsvoorzieningen (taakveld 6.2), Inkomensregelingen (taakveld 6.3), WSW en beschutwerk (taakveld 6.4), Jeugdhulp behandeling (taakveld 6.72b), Pleegzorg jeugd (taakveld 6.73a) en Jeugdhulp met verblijf overig (taakveld 6.73c).

Taakveld 6.1 sluit met een positief saldo van € 166.000. Dit wordt veroorzaakt door een voordeel op het product kernoverleggen (€ 21.000). Dit voordeel is aan de reserve sociaal domein toegevoegd. Daarnaast is er een voordeel op het product opvang Oekraïense vluchtelingen (€ 114.000), dit voordeel is aan de reserve opvang ontheemden toegevoegd. Tenslotte heeft er een voordelige administratieve correctie plaatsgevonden op de doorbelasting van de loonkosten (€ 34.000) en bedragen de overige verschillen € 3.000 negatief.

Bij de Toegang en eerstelijnsvoorzieningen (taakveld 6.2) is sprake van een nadeel van € 126.000. Dit wordt veroorzaakt door een nadeel op de uitvoeringskosten WMO (€ 41.000), dit nadeel is onttrokken aan de reserve sociaal domein. Tenslotte heeft er een nadelige correctie plaatsgevonden op de administratieve doorbelasting van de loonkosten (€103.000) en zijn er overige positieve verschillen van € 18.000.

Bij de inkomensregelingen (taakveld 6.3) is er sprake van een nadeel van € 96.000. De uitkeringen inkomensdeel zijn € 113.000 hoger dan begroot. De kosten bijzondere bijstand zijn € 49.000 lager dan begroot. Beide bedragen zijn verrekend met de reserve sociaal domein. Tenslotte zijn de administratieve correctie van de loonkosten € 49.000 hoger dan begroot en zijn de overige verschillen € 17.000 positief.

Op taakveld 6.4 WSW en beschut werk is een voordeel van € 84.000. De kosten op het product sociale werkvoorziening zijn lager dan begroot (€ 84.000), dit voordeel is toegevoegd aan de reserve sociaal domein.

Op taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO) is een voordeel van € 48.000. Dit voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door een positief resultaat van de GR Omnibuzz (€ 32.000). De overige verschillen zijn € 16.000 positief. Het voordeel van € 48.000 is toegevoegd aa de reserve sociaal domein.

Taakveld 6.71a huishoudelijke hulp sluit op een negatief saldo van € 49.000. Er is een nadeel op de kosten voor huishoudelijke verzorging (€ 55.000) en overige positieve verschillen van € 6.000. Het nadeel van € 49.000 is onttrokken aan de reserve sociaal domein.

Op taakveld 6.72a Jeugdhulp begeleiding is een nadeel van € 69.000. Dit nadeel heeft betrekking op het arrangement jeugdhulp begeleiding. Het nadeel is onttrokken aan de reserve sociaal domein.

Op taakveld 6.72b Jeugdhulp behandeling is een nadeel van € 246.000. € 250.000 heeft betrekking op het arrangement jeugdhulp behandeling en er zijn overige positieve verschillen van € 4.000. Het nadeel is onttrokken aan de reserve sociaal domein.

Het taakvelden 6.73a (pleegzorg jeugd) sluit op een positief saldo van € 75.000. Het arrangement pleegzorg is € 71.000 lager dan begroot en er zijn overige verschillen van € 4.000 positief. Het positieve saldo is toegevoegd aan de reserve sociaal domein.

Het taakveld 6.73b (gezingsgericht jeugd) sluit op een positief saldo van € 70.000. Dit wordt veroorzaakt door een voordeel op het arrangement verblijf (€ 45.000) en een voordeel op het arrangement logeren (€ 22.000). Daarnaast zijn er overige positieve verschillen van € 3.000. Het voordeel is toegevoegd aan de reserve sociaal domein.

Het taakveld 6.73c (jeugdhulp met verblijf overig) sluit op een negatief saldo van € 75.000. Dit wordt veroorzaakt door een nadeel op het arrangement verblijf overig (€ 78.000) en er overige positieve verschillen van € 3.000. Het nadeel is onttrokken aan de reserve sociaal domein.

Taakveld 6.74b Jeugdhulp crisis, LTA, GGZ-verblijf sluit € 39.000 positief. Dit wordt vooral veroorzaakt door een voordeel op crisishulp jeugd (€ 32.000). De overige verschillen bedragen € 7.000 positief. Het voordeel is toegevoegd aan de reserve sociaal domein.

Tenslotte sluit het taakveld 6.82A (jeugdbescherming) op een nadeel van € 38.000. De kosten voor dit arrangement zijn € 39.000 hoger dan begroot. Daarnaast zijn er overige positieve verschillen van € 1.000. Het nadeel is onttrokken aan de reserve sociaal domein.

Per saldo sluit het programma Sociaal Domein € 233.000 nadelig ten opzichte van de begroting na wijziging.

5.3.7 Programma Volksgezondheid, Duurzaamheid en Milieu

Programma Volksgezondheid, Duurzaamheid en Milieu *(bedragen * € 1.000)*

	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024	Verschil begroting realisatie
Lasten per taakveld			
7.1 Volksgezondheid	1.048	971	77
7.2 Riolering	2.773	2.783	-10
7.3 Afval	1.987	1.898	89
7.4 Milieubeheer	879	480	399
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	320	317	3
Totaal lasten	**7.007**	**6.449**	**558**
Baten per taakveld			
7.1 Volksgezondheid	101	31	70
7.2 Riolering	2.918	2.853	65
7.3 Afval	2.232	2.303	-71
7.4 Milieubeheer	188	0	188
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	138	130	8
Totaal baten	**5.577**	**5.317**	**260**
Saldo per taakveld			
7.1 Volksgezondheid	-947	-940	-7
7.2 Riolering	145	70	75
7.3 Afval	245	405	-160
7.4 Milieubeheer	-691	-480	-211
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-182	-187	5
Saldo van baten en lasten	**-1.430**	**-1.132**	**-298**

Programma Volksgezondheid, Duurzaamheid en Milieu *(bedragen * € 1.000)*

	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024	Verschil begroting realisatie
Lasten per taakveld			
7.1 Volksgezondheid	1.048	971	77
7.2 Riolering	2.773	2.783	-10
7.3 Afval	1.987	1.912	75
7.4 Milieubeheer	879	480	399
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	320	317	3
Totaal lasten	**7.007**	**6.463**	**544**
Baten per taakveld			
7.1 Volksgezondheid	101	31	70
7.2 Riolering	2.918	2.853	65
7.3 Afval	2.232	2.317	-85
7.4 Milieubeheer	188	0	188
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	138	130	8
Totaal baten	**5.577**	**5.331**	**246**
Saldo per taakveld			
7.1 Volksgezondheid	-947	-940	-7
7.2 Riolering	145	70	75
7.3 Afval	245	405	-160
7.4 Milieubeheer	-691	-480	-211
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-182	-187	5
Saldo van baten en lasten	**-1.430**	**-1.132**	**-298**

Op het taakveld 7.2 Riolering is er per saldo sprake van een nadeel van € 75.000. De onttrekking aan de voorziening rioolheffing is € 55.000 lager dan begroot. Daarnaast is er een voordeel op de doorbelasting van de directe loonkosten van € 61.000 en een hogere doorbelasting van de gerealiseerde perceptie kosten € 36.000. Tenslotte zijn er overige negatieve verschillen van € 5.000.

Op het taakveld Afval (7.3) is er sprake van een voordeel van € 160.000. Dit voordeel wordt veroorzaakt door een voordeel op de gemeentelijke afval taken (€ 145.000), een voordeel op de administratieve doorbelasting loonkosten van € 33.000 en overige negatieve verschillen van € 18.000. Het voordeel is toegevoegd aan de voorziening afvalstoffenheffing.

Het voordelige saldo van € 211.000 op het taakveld 7.4 Milieubeheer wordt voornamelijk veroorzaakt door een voordelige administratieve correctie doorbelasting loonkosten van € 211.000.

Het programma Volksgezondheid, Duurzaamheid en Milieu sluit daarmee per saldo op een voordeel van € 298.000.

5.3.8 Programma Bestuur en Ondersteuning

Programma Bestuur en Ondersteuning			*(bedragen * € 1.000)*
	Begroting 2024 na wijziging	**Realisatie 2024**	**Verschil begroting realisatie**
Lasten per taakveld			
0.1 Bestuur	928	942	-14
0.2 Burgerzaken	721	842	-121
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0
Totaal lasten	**1.649**	**1.784**	**-135**
Baten per taakveld			
0.1 Bestuur	0	0	0
0.2 Burgerzaken	349	358	-9
0.8 Overige baten en lasten	298	298	0
Totaal baten	**647**	**656**	**-9**
Saldo per taakveld			
0.1 Bestuur	-928	-942	14
0.2 Burgerzaken	-372	-484	112
0.8 Overige baten en lasten	298	298	0
Saldo van baten en lasten	**-1.002**	**-1.128**	**126**

Het programma Bestuur en Ondersteuning sluit per saldo op nadeel van € 115.000.

Op taakveld 0.2 Burgerzaken zijn de doorbelaste loonkosten € 162.000 hoger dan begroot. De kosten ontwikkeling dienstverlening zijn € 45.000 lager dan begroot, dit voordeel is aan de projectreserve toegevoegd. Tenslotte zijn er overige verschillen van € 5.000.

5.3.9 Algemene Dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen *(bedragen * € 1.000)*

	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024	Verschil begroting realisatie
Lasten per taakveld			
0.5 Treasury	166	170	-4
0.61 OZB woningen	108	103	5
0.62 OZB niet-woningen	70	71	-1
0.63 Parkeerbelasting	10	21	-11
0.64 Belastingen overig	147	137	10
0.7 Algemene (en overige) uitkeringen gemeentefond:	0	0	0
3.4 Economische promotie	56	66	-10
Totaal lasten	**557**	**568**	**-11**
Baten per taakveld			
0.5 Treasury	1.530	1.596	-66
0.61 OZB woningen	3.843	3.838	5
0.62 OZB niet-woningen	2.584	2.641	-57
0.63 Parkeerbelasting	2.527	2.703	-176
0.64 Belastingen overig	464	485	-21
0.7 Algemene (en overige) uitkeringen gemeentefond:	35.202	35.359	-157
3.4 Economische promotie	3.370	3.464	-94
Totaal baten	**49.520**	**50.086**	**-566**
Saldo per taakveld			
0.5 Treasury	1.364	1.426	-62
0.61 OZB woningen	3.735	3.735	0
0.62 OZB niet-woningen	2.514	2.570	-56
0.63 Parkeerbelasting	2.517	2.682	-165
0.64 Belastingen overig	317	348	-31
0.7 Algemene (en overige) uitkeringen gemeentefond:	35.202	35.359	-157
3.4 Economische promotie	3.314	3.398	-84
Saldo van baten en lasten	**48.963**	**49.518**	**-555**

De algemene dekkingsmiddelen sluiten ten opzichte van de begroting na wijziging met een positief saldo van € 555.000.

Het taakveld 0.5 Treasury sluit € 62.000 positief. De renteopbrengsten schatkistbankieren zijn € 65.000 hoger dan begroot. Daarnaast zijn er overige verschillen van € 3.000 negatief.

Het taakveld 0.62 OZB niet-woningen sluit € 56.000 positief. Dit voordeel wordt veroorzaakt doordat de belastingopbrengsten ozb gebruikers niet-woningen € 51.000 hoger zijn dan begroot en overige positieve verschillen van € 5.000.

Op het taakveld 0.63 parkeerbelasting is een voordeel van € 165.000. De opbrengst betaald parkeren (€ 150.000) en de opbrengst fiscalisering parkeerboetes (€ 26.000) zijn hoger dan begroot. Daarnaast zijn er overige negatieve verschillen van € 11.000. Het voordeel is aan de egalisatiereserve parkeerexploitatie toegevoegd.

Het taakveld 0.64 belastingen overig sluit € 31.000 positief. Dit voordeel wordt veroorzaakt een voordeel op de oninbare belastingen (€ 75.000) en een nadeel op de opbrengst precariobelasting (€ 53.000). Daarnaast zijn er overige positieve verschillen van € 9.000.

Het taakveld 0.7 algemene (en overige) uitkeringen gemeentefonds sluit met een positief saldo van € 157.000. Dit voordeel wordt voornamelijk verklaard door een hogere uitkering van het gemeentefonds dan begroot (€ 156.000).

Tenslotte het taakveld 3.4 economische promotie. Dit taakveld sluit met een positief saldo van € 84.000. Dit voordeel wordt veroorzaakt door een hogere opbrengst toeristenbelasting (€ 43.000) en een hogere opbrengst vermakelijkhedenretributie (€ 51.000). Daarnaast zijn er overige negatieve verschillen van € 10.000.

5.3.10 Overhead, onvoorziene uitgaven en inkomsten en vennootschapsbelasting

Overhead, Onvoorzien en Vennootschapsbelasting *(bedragen * € 1.000)*

	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024	Verschil begroting realisatie
Lasten per taakveld			
0.4 Overhead	9.295	8.681	614
0.8 Onvoorzien (overige baten en lasten)	0	601	-601
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	1	0	1
Totaal lasten	**9.296**	**9.282**	**14**
Baten per taakveld			
0.4 Overhead	368	370	-2
0.8 Onvoorzien (overige baten en lasten)	36	0	36
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0
Totaal baten	**404**	**370**	**34**
Saldo per taakveld			
0.4 Overhead	-8.927	-8.311	-616
0.8 Onvoorzien (overige baten en lasten)	36	-601	637
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	-1	0	-1
Saldo van baten en lasten	**-8.892**	**-8.912**	**20**

Het taakveld 0.4 overhead sluit per saldo op een voordeel van € 616.000.

Het grootste voordeel doet zich voor op de salariskosten. De salarissen (na interne doorbelasting) sluiten per saldo € 296.000 voordelig. Dit wordt onder andere veroorzaakt door een hogere doorbelasting van de loonkosten (€ 71.000), een onderuitputting van het begrote saldo eigen personeel (€ 285.000), een voordeel op de kosten voormalig personeel (€ 65.000) en een voordeel op de kosten eigen risico WAO/WW (€ 114.000) Daarnaast zijn de kosten voor het inhuren van personeel (€ 145.000) lager dan begroot. De stortingen in de voorzieningen zijn € 402.000 hoger dan begroot. De overige verschillen bedragen € 18.000 positief.

De kosten voor huisvesting bestuurscentrum sluiten per saldo € 33.000 voordelig. Dit komt voornamelijk door lagere energiekosten (€ 28.000) en overige positieve verschillen van € 5.000.

De kosten voor ICT en automatisering sluiten per saldo € 152.000 voordelig. Dit komt voornamelijk doordat de kosten voor informatiehuishouding en beveiliging (€ 25.000) lager zijn dan begroot. Dit voordeel is aan de projectreserve toegevoegd. Op het product beheer BOR-BGT is teven sprake van een voordeel (€ 38.000). Ook dit voordeel is aan de projectreserve toegevoegd. Tenslotte zijn de overige ICT en telefoniekosten € 89.000 lager dan begroot.

De overige personeelskosten sluiten met een voordeel van € 54.000. Dit komt voornamelijk door een positief verschil op de uitvoering van het cafetariamodel. Er is in 2024 meer verlof gekocht dan begroot was.

De kosten voor juridische ondersteuning sluiten met een nadeel van € 27.000.

Tenslotte sluiten de tractiekosten met een voordeel van € 85.000. Dit komt voornamelijk door een lagere doorbelasting afschrijvingskosten (€ 76.000), doordat de vervanging van een aantal auto's nog moet plaatsvinden. De overige exploitatiekosten zijn 9.000 lager dan begroot.

Op de overige posten van de overhead is er geen sprake van significante verschillen ten opzichte van de begroting, waarmee het totale verschil ad € 616.000 voordelig is verklaard.

Op het taakveld 0.8 onvoorziene uitgaven en onvoorziene inkomsten is er per saldo sprake van een nadeel van € 637.000. In de bijgestelde begroting is een post van € 36.000 opgenomen voor afwikkelingsverschillen uit voorgaande jaren. De werkelijk uitgaven bedragen € 381.000.Waarvan € 272.000 betrekking heeft op het sociaal domein. Een nadelig verschil van € 418.000. Daarnaast heeft ook een dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren plaatsgevonden van € 219.000.

Bij het taakveld 0.9 vennootschapsbelasting is er geen sprake van een (significante) afwijking tussen de begroting en de realisatie. Dit onderdeel is daarom niet opgenomen in de toelichting op de afwijkingen.

5.3.11 Het overzicht van incidentele baten en lasten per programma

*(bedragen * € 1.000)*

Overzicht incidentele baten en lasten per programma (> € 25.000).	lasten 2024	baten 2024	Toelichting
Economie en Toerisme			
6.560.030 Projectplan opstellen visie VTE	26		incidenteel projectgeld
6.560.038 Etappe Tour de femmes	620	377	incidenteel projectgeld
Mobiliteit, Volkshuisvesting en Fysieke Leefomgeving			
6.210.010 Kosten schade wateroverlast mei 2024	106		incidenteel projectgeld
6.210.010 Externe inhuur personeel nafase watersnoodramp	29		
6.210.070 Spuk verkeersveiligheid	38	38	incidenteel rijksbijdrage
6.214.012 Externe inhuur personeel parkeerbeleidsplan	81		incidenteel projectgeld
6.214.012 Uitvoeringsprogramma parkeerbeleidsplan	42		incidenteel projectgeld
6.210.070 Verkeersveiligheidsprojecten	202		
6.810.010 Onderzoek Valkenburg Oost	298		incidenteel projectgeld
6.810.010 Onderzoek Valkenburg West	41		incidenteel projectgeld
6.820.030 Verkoop gronden en panden	56	981	incidenteel van aard bij verkoop
6.830.010 Nadeelcompensatie	210		incidenteel van aard
Sport, Cultuur en Recreatie			
6.221.020 Externe inhuur personeel nafase watersnoodramp	169		
6.531.010 Kantplanken kunstgrasvelden	36		
6.541.020 Brim subsidie		111	incidentele bijdrage
6.541.020 Gemeentelijk erfgoedbeleid	37		incidenteel projectgeld
Onderwijs			
6.510.010 Kwartiermaker Bibliotheek	35		incidenteel projectgeld
6.650.010 Spuk bijdrage Onderwijsachterstandenbeleid	291	291	incidentele rijksbijdrage
6.650.010 Spuk bijdrage inhalen onderwijsvertragingen	86	86	incidentele rijksbijdrage
6.650.010 Spuk bijdrage kinderopvangtoeslag affaire	55	55	incidentele rijksbijdrage
Sociaal domein			
6.614.010 Energietoelage lage inkomens	128		incidenteel projectgeld
6.621.010 SPUK-bijdrage Wet Inburgering	122	122	incidentele rijksbijdrage
6.621.030 SPUK-bijdrage opvang ontheemden Oekraïne	2.347	3.414	
6.670.010 Brede spuk uitkering	118	118	incidentele rijksbijdrage
6.670.012 Brede spuk uitkering	28	28	incidentele rijksbijdrage
Volksgezondheid, Duurzaamheid en Milieu			
6.722.010 Kosten aanpakken hotspots	60		incidenteel projectgeld
Bestuur en Ondersteuning			
5.400.050 Kosten organisatiescan	51		incidenteel projectgeld
6.002.030 Limburgse bestuurdersdag	69	29	incidenteel van aard
6.922.050 Verzekeringsuitkering watersnoodramp		298	incidentele bijdrage
Overhead, Onvoorzien en vennootschapsbelasting			
6.922.110 Onvoorziene baten en lasten	601		baten en lasten incidenteel van aard
Mutaties reserves			
6.980.010 Mutaties reserves	16.238	13.523	mutaties in principe incidenteel van aard
6.980.010 Correctie structurele reservemutaties	-461	-807	
Totaal incidentele baten en lasten	**21.759**	**18.664**	

5.3.12 Het overzicht van structurele baten en lasten per programma

*(bedragen * € 1.000)*

Overzicht structurele mutaties reserves	lasten 2024	baten 2024
Reserve duurzaamheid		
Storting renteopbengsten hybride converteerbare geldlening Enexis *(Structureel, storting is voor onbepaalde tijd)*	23	
Investeringsreserve strategische projecten		
Storting t.b.v. strategische projecten *(Structureel, storting is voor onbepaalde tijd)*	438	
Bestemmingsreserve dekking kapitaallasten		
Onttrekking t.b.v. dekking kapitaallasten activa *(Structureel, omvang reserve is gelijk aan af te schrijven boekwaarde)*		807
Totaal structurele mutaties reserves	**461**	**807**

5.4 De Wnt-verantwoording 2024 gemeente Valkenburg aan de Geul

De WNT is van toepassing op de gemeente Valkenburg aan de Geul. Het voor de gemeente Valkenburg aan de Geul toepasselijke bezoldigingsmaximum in 2024 is € 233.000. Het betreft hier het algemene bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Functiegegevens	Secretaris G.S. Reehuis	Griffier J.W.L. Pluijmen
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 113.768	€ 96.721
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.120	€ 15.679
Subtotaal	*€ 132.888*	*€ 112.400*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 233.000	€ 233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0	€ 0
Totale bezoldiging	€ 132.888	€ 112.400
Bedrag en reden waarom de overschrijding al dan niet is toegest	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2023

Functiegegevens	Secretaris G.S. Reehuis	Griffier J.W.L. Pluijmen
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 109.299	€ 89.782
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.280	€ 14.367
Subtotaal	*€ 127.579*	*€ 104.149*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 223.000	€ 223.000
Totale bezoldiging	€ 127.579	€ 104.149

5.5 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 16 december 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.484.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

5.6 SiSa-verantwoording

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/03*	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	
			2	6	Ja	Ja	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/06*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*
			€37.690	€ 44.297			€0	€0

			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*
			€0	€8.740	€7.138	€21.010	€3.694	€10.874
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/24*	
			€12.348	€24.348	€0	€ 0	€60.870	
BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/02*				
			€ 0	Nee				
BZK	**C92**	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C92/01*	Bedrag doorgeschoven naar t+1 *Aard controle R* *Indicator: C92/02*	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/03*	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/04*	Aantal gebruikte leermiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/05*	
			€ 16.219	€ 0	1	98	10	
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05* *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/05*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D8/06*
			€ 174.316	€ 158.376	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		1	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/09*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/10*		

OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*			
			€ 65.000	€ 0	€ 21.080			
			Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/05*	Opgebouwde reserve (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D14/06*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/07*		
			€ 0	€ 116.423	€ 30.343	Nee		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/09*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/10*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/11*		
		1						
		2						
		10						
IenW	**E27B**	**Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)** **Provinciale beschikking en/of verordening** Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/01*	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen *Aard controle R* *Indicator: E27B/02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E27B/03*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen *Aard controle R* *Indicator: E27B/04*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen *Aard controle R* *Indicator: E27B/05*	
		1	2017/21382	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/06*	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/07*	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/08*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/09*	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/10*	
		1	2017/21382	€ 86.349	€ 86.349		Nee	

IenW	**E44B**	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/01*	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/02*	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle R* *Indicator: E44B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/04*	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E44B/05*	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/06*	
		1	060935 Gemeente Maastricht	IENW/BSK-2024/83903	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/07*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/08*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/09*				
		1	060935 Gemeente Maastricht	IENW/BSK-2024/83903	Nee				
			Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/10*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/11*	Naam/nummer maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/12*	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/13*			
		1	060935 Gemeente Maastricht	IENW/BSK-2024/83903	Waterbergingscapaciteit vergroten en vergroten afvoercapaciteit van het watersysteem	Nee			
IenW	**E84**	**Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/02*	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/04*			
			€ 38.381	€ 49.223	€ 49.223	Nee			
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/08*			
		1	340 Saneren van langsparkeren of parkeerstroken langs de rijbaan|aantal in Stuks	Ja	10	Saneren van langsparkeren of parkeerstroken langs de rijbaan (stuks van 6 m)			
		2	361 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwverkeer)|aantal in Stuks	Ja	2	Aanleg van drempels en markeringen			

SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
		€ 4.047.077	€ 86.859	€ 136.610	€ 3.312	€ 20.322	€ 0		
		Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
		€ 30.854	€ 4.340	€ 0	€ 221.297	€ 0	€ 0		
		Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*						
		€ 0	Nee						
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
		€ 0	€ 7.982	€ 3.620	€ 0	€ 0	€ 0		
		BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*		
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee			

SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 766	€ 136.665	€ 3.520
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 17.421	€ 482
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 53	€ 0	€ 452	€ 10.402	€ 254
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 79	€ 9
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6	Totaal	€ 53	€ 0	€ 1.218	€ 164.567	€ 4.265
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee		
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee		
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee		
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee		
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee		
			6	Totaal	0	0	N.v.t.		
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/12*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/16*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/19*		
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0		

SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*				
			€ 86.495	€ 0	Nee				
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*				
			€ 6.607	€ 0	Nee				
SZW	**G13**	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05		
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende uitkering *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*					
			€ 145.529	€ 110.605					
			Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende uitkering per project (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) **Onroerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) **Roerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) **Dienstverlening door derden** *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*	
		1	SPUKSPRT24220	€ 110.605	€ 59.810	€ 27.311	€ 23.484		
VWS	**H12**	**Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/02*	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/03*				
			€ 0	€ 9.365	Ja				

VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026		Naam onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/01*	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/02*	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel *Aard controle R* *Indicator: H30/03*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/04*	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/05*	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/06*
			1	Lokaal Sportakkoord	€ 13.983	€ 13.259	€ 26.681	Ja	Ja
			2	Brede regeling combinatiefuncties	€ 95.725	€ 95.725	€ 188.134	Ja	Ja
			3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 21.512	€ 3.292	€ 23.942	Ja	Nee
			4	Kansrijke Start	€ 17.209	€ 16.759	€ 32.246	Ja	Nee
			5	Mentale Gezondheid	€ 5.378	€ 1.457	€ 1.457	Ja	Nee
			6	Aanpak overgewicht en obesitas	€ 18.823	€ 272	€ 4.315	Ja	Nee
			7	Valpreventie	€ 51.089	€ 963	€ 12.963	Ja	Nee
			8	Leefomgeving	€ 10.756	€ 183	€ 183	Ja	Nee
			9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 2.689	€ 506	€ 1.537	Ja	Nee
			10	Versterken sociale basis	€ 38.720	€ 25.104	€ 40.184	Ja	Nee
			11	Mantelzorg	€ 10.756	€ 0	€ 0	N.v.t.	N.v.t.
			12	Eén tegen eenzaamheid	€ 10.756	€ 7.729	€ 15.715	Ja	Nee
			13	Welzijn op recept	€ 10.217	€ 1.235	€ 1.861	Ja	Nee
			14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 2.689	€ 2.581	€ 5.162	Ja	Nee
			15	Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 7.849	€ 0	€ 666	Ja	Nee
				Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/07*					
				Nee					

VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)		Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35B/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H35B/02*
			1	061883 Gemeente Sittard-Geleen	€ 8.955

VRO	**J55**	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/06*
			91	€ 39.341	€ 193.225	22	€ 115.048	€ 151.850
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/09*			
			113	€ 30.045	€ 84.356			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/15*
			240	291	79	0	79	79
VRO	**J94**	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/01*	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst *Aard controle R* *Indicator: J94/02*	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a *Aard controle D1* *Indicator: J94/03*	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300 *Aard controle D1* *Indicator: J94/04*	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2). *Aard controle R* *Indicator: J94/05*	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a *Aard controle R* *Indicator: J94/06*
		1	*LAI23-03523417*	€ 0	0	0	0	€ 0
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/07*	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/08*	Eindverantwoording (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/09*			
		1	€ 0	€ 0	Nee			

VRO	**J97**	**Regeling huisvesting grote gezinnen vergunninghouders 2023**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J97/01*	Besteding per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: J97/02*	Cumulatieve besteding per project (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle n.v.t* *Indicator: J97/03*	Project is volgens aanvraag, artikel 2, lid 1 uitgevoerd (Ja/Nee) Indicator 05 verplicht als hier 'Nee' wordt ingevuld *Aard controle D1* *Indicator: J97/04*	Eventuele toelichting op niet volgens aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht als bij indicator 04 'Nee' is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J97/05*	Plaatsingeenheidsnummer van het grote gezin dat in het object is gehuisvest *Aard controle D2* *Indicator: J97/06*
			1 HGGV24-03723900	€ 35.000	€ 35.000	Ja		200378220
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J97/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J97/08*				
			1 *HGGV24-03723900*	Ja				
VRO	**J105**	**Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls**	Projectnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/01*	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/02*	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht *Aard controle D1* *Indicator: J105/03*	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/04*	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht *Aard controle D1* *Indicator: J105/05*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: J105/06*
			1 *Bij Jongen: J1900097*	22	Ja	0	N.v.t.	€ 150.000
			Kopie projectnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/07*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/08*	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/09*	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/10*	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/11*	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: J105/12*
			1 *Bij Jongen: J1900097*	€ 150.000	Ja		11	Ja
			Kopie projectnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/13*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/14*				
			1 *Bij Jongen: J1900097*	Nee				
KGG	**K28**	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/01*	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/02*	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten *Aard controle R* *Indicator: K28/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/04*	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle R* *Indicator: K28/05*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/06*
			€ 107.867	€ 0	€ 33.261	€ 197.992	€ 77.180	€ 99.055
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/07*					
			Nee					

AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) Gemeenten *Aard controle R* *Indicator: M16/01*	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: M16/02*	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten *Aard controle R* *Indicator: M16/04*	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie *Aard controle R* *Indicator: M16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO) *Aard controle R* *Indicator: M16/06*
			€ 3.348.900	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 65.029
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/07*	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/08*	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/09*	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/10*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/11*	
			€ 0	€ 6.440	€ 20.791	€ 3.399.578	€ 12.135.276	

5.7 Het overzicht van baten en lasten op taakveldniveau

1. Programma Vergunningen, Veiligheid, Toezicht en Handhaving *(bedragen * € 1.000)*

		Primaire begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024	Verschil begroting realisatie
Lasten per taakveld					
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.577	1.732	1.761	-29
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.947	2.204	1.912	292
Totaal lasten		**3.524**	**3.936**	**3.673**	**263**
Baten per taakveld					
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	78	86	88	-2
1.2	Openbare orde en veiligheid	91	248	84	164
Totaal baten		**169**	**334**	**172**	**162**
Saldo per taakveld					
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-1.499	-1.646	-1.673	27
1.2	Openbare orde en veiligheid	-1.856	-1.956	-1.828	-128
Saldo van baten en lasten		**-3.355**	**-3.602**	**-3.501**	**-101**

2. Programma Economie en Toerisme *(bedragen * € 1.000)*

		Primaire begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024	Verschil begroting realisatie
Lasten per taakveld					
0.63	Parkeerbelasting	10	0	0	0
2.2	Parkeren	1.283	1.225	1.214	11
3.1	Economische ontwikkeling	0	787	598	189
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	184	3.236	3.343	-107
3.4	Economische promotie	2.808	0	0	0
Totaal lasten		**4.285**	**5.248**	**5.155**	**93**
Baten per taakveld					
0.63	Parkeerbelasting	2.371	0	0	0
2.2	Parkeren	567	608	691	-83
3.1	Economische ontwikkeling	0	1	1	0
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	153	2.252	2.329	-77
3.4	Economische promotie	4.467	0	0	0
Totaal baten		**7.558**	**2.861**	**3.021**	**-160**
Saldo per taakveld					
0.63	Parkeerbelasting	2.361	0	0	0
2.2	Parkeren	-716	-617	-523	-94
3.1	Economische ontwikkeling	0	-786	-597	-189
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-31	-984	-1.014	30
3.4	Economische promotie	1.659	0	0	0
Saldo van baten en lasten		**3.273**	**-2.387**	**-2.134**	**-253**

3. Programma Mobiliteit, Volkshuisvesting en Fysieke Leefomgeving *(bedragen * € 1.000)*

		Primaire begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024	Verschil begroting realisatie
Lasten per taakveld					
2.1	Verkeer en vervoer	3.691	4.426	4.332	94
8.1	Ruimtelijke ordening	711	988	867	121
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	158	2.352	342	2.010
8.3	Wonen en bouwen	1.875	1.757	1.640	117
Totaal lasten		**6.435**	**9.523**	**7.181**	**2.342**
Baten per taakveld					
2.1	Verkeer en vervoer	8	190	320	-130
8.1	Ruimtelijke ordening	35	35	30	5
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	0	0	0	0
8.3	Wonen en bouwen	781	1.827	1.854	-27
Totaal baten		**824**	**2.052**	**2.204**	**-152**
Saldo per taakveld					
2.1	Verkeer en vervoer	-3.683	-4.236	-4.012	-224
8.1	Ruimtelijke ordening	-676	-953	-837	-116
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-158	-2.352	-342	-2.010
8.3	Wonen en bouwen	-1.094	70	214	-144
Saldo van baten en lasten		**-5.611**	**-7.471**	**-4.977**	**-2.494**

4. Programma Sport, cultuur en recreatie

*(bedragen * € 1.000)*

		Primaire begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024	Verschil begroting realisatie
Lasten per taakveld					
5.1	Sportbeleid en activering	103	103	116	-13
5.2	Sportaccommodaties	1.545	1.747	1.640	107
5.3	Cultuurpresentatie, -product en cultuurparticipatie	381	439	399	40
5.4	Musea	70	93	95	-2
5.5	Cultureel erfgoed	612	528	522	6
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.795	3.232	3.252	-20
Totaal lasten		**5.506**	**6.142**	**6.024**	**118**
Baten per taakveld					
5.1	Sportbeleid en activering	0	0	0	0
5.2	Sportaccommodaties	133	291	378	-87
5.3	Cultuurpresentatie, -product en cultuurparticipatie	8	0	0	0
5.4	Musea	51	52	52	0
5.5	Cultureel erfgoed	76	87	234	-147
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.410	1.457	1.465	-8
Totaal baten		**1.678**	**1.887**	**2.129**	**-242**
Saldo per taakveld					
5.1	Sportbeleid en activering	-103	-103	-116	13
5.2	Sportaccommodaties	-1.412	-1.456	-1.262	-194
5.3	Cultuurpresentatie, -product en cultuurparticipatie	-373	-439	-399	-40
5.4	Musea	-19	-41	-43	2
5.5	Cultureel erfgoed	-536	-441	-288	-153
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1.385	-1.775	-1.787	12
Saldo van baten en lasten		**-3.828**	**-4.255**	**-3.895**	**-360**

5. Programma Onderwijs

*(bedragen * € 1.000)*

		Primaire begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024	Verschil begroting realisatie
Lasten per taakveld					
4.1	Openbaar basisonderwijs	59	61	53	8
4.2	Onderwijshuisvesting	595	568	554	14
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	717	1.051	1.038	13
5.6	Media	353	356	417	-61
Totaal lasten		**1.724**	**2.036**	**2.062**	**-26**
Baten per taakveld					
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0
4.2	Onderwijshuisvesting	3	3	4	-1
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	106	398	482	-84
5.6	Media	0	16	16	0
Totaal baten		**109**	**417**	**502**	**-85**
Saldo per taakveld					
4.1	Openbaar basisonderwijs	-59	-61	-53	-8
4.2	Onderwijshuisvesting	-592	-565	-550	-15
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-611	-653	-556	-97
5.6	Media	-353	-340	-401	61
Saldo van baten en lasten		**-1.615**	**-1.619**	**-1.560**	**-59**

*(bedragen * € 1.000)*

		Primaire begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024	Verschil begroting realisatie
Lasten per taakveld					
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	3.873	4.382	4.201	181
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.994	2.989	3.115	-126
6.3	Inkomensregelingen	5.805	5.576	5.561	15
6.4	WSW en beschutwerk	1.498	1.626	1.542	84
6.5	Arbeidsparticipatie	310	239	270	-31
6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	1.119	1.106	1.070	36
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0
6.71a	Huishoudelijke hulp (Wmo)	2.084	2.360	2.409	-49
6.71b	Begeleiding (Wmo)	983	944	937	7
6.71c	Dagbesteding (Wmo)	362	429	435	-6
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	37	39	44	-5
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	779	546	615	-69
6.72b	Jeugdhulp behandeling	1.300	1.768	2.014	-246
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	144	174	176	-2
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	81	70	73	-3
6.73a	Pleegzorg jeugd	128	185	110	75
6.73b	Gezinsgericht jeugd	517	567	497	70
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	452	496	571	-75
6.74a	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	4	4	0	4
6.74b	Jeugdhulp crisis, LTA, GGZ-verblijf	514	368	329	39
6.74c	Gesloten plaatsing jeugd	4	4	0	4
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0
6.81a	Beschermd wonen (Wmo)	33	27	6	21
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	0	0	0	0
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0
6.82a	Jeugdbescherming	371	323	361	-38
6.82b	Jeugdreclassering	60	31	36	-5
Totaal lasten		**23.452**	**24.253**	**24.372**	**-119**

Baten per taakveld

6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.337	3.801	3.786	15
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0	0	0
6.3	Inkomensregelingen	4.991	5.220	5.109	111
6.4	WSW en beschutwerk	0	0	0	0
6.5	Arbeidsparticipatie	0	0	0	0
6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	205	214	226	-12
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0
6.71a	Huishoudelijke hulp (Wmo)	0	0	0	0
6.71b	Begeleiding (Wmo)	0	0	0	0
6.71c	Dagbesteding (Wmo)	0	0	0	0
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	0	0	0	0
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	0	0	0	0
6.72b	Jeugdhulp behandeling	0	0	0	0
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	0	0	0	0
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0	0	0
6.73a	Pleegzorg jeugd	0	0	0	0
6.73b	Gezinsgericht jeugd	0	0	0	0
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0	0
6.74a	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0	0
6.74b	Jeugdhulp crisis, LTA, GGZ-verblijf	0	0	0	0
6.74c	Gesloten plaatsing jeugd	0	0	0	0
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0
6.81a	Beschermd wonen (Wmo)	0	0	0	0
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	0	0	0	0
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0
6.82a	Jeugdbescherming	0	0	0	0
6.82b	Jeugdreclassering	0	0	0	0
Totaal baten		**7.533**	**9.235**	**9.121**	**114**

Saldo per taakveld

6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-1.536	-581	-415	-166
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-2.994	-2.989	-3.115	126
6.3	Inkomensregelingen	-814	-356	-452	96
6.4	WSW en beschutwerk	-1.498	-1.626	-1.542	-84
6.5	Arbeidsparticipatie	-310	-239	-270	31
6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	-914	-892	-844	-48
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0
6.71a	Huishoudelijke hulp (Wmo)	-2.084	-2.360	-2.409	49
6.71b	Begeleiding (Wmo)	-983	-944	-937	-7
6.71c	Dagbesteding (Wmo)	-362	-429	-435	6
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	-37	-39	-44	5
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	-779	-546	-615	69
6.72b	Jeugdhulp behandeling	-1.300	-1.768	-2.014	246
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	-144	-174	-176	2
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	-81	-70	-73	3
6.73a	Pleegzorg jeugd	-128	-185	-110	-75
6.73b	Gezinsgericht jeugd	-517	-567	-497	-70
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	-452	-496	-571	75
6.74a	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	-4	-4	0	-4
6.74b	Jeugdhulp crisis, LTA, GGZ-verblijf	-514	-368	-329	-39
6.74c	Gesloten plaatsing jeugd	-4	-4	0	-4
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0
6.81a	Beschermd wonen (Wmo)	-33	-27	-6	-21
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	0	0	0	0
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0
6.82a	Jeugdbescherming	-371	-323	-361	38
6.82b	Jeugdreclassering	-60	-31	-36	5
Saldo van baten en lasten		**-15.919**	**-15.018**	**-15.251**	**233**

7. Programma Volksgezondheid, Duurzaamheid en Milieu *(bedragen * € 1.000)*

		Primaire begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024	Verschil begroting realisatie
Lasten per taakveld					
7.1	Volksgezondheid	1.052	1.048	971	77
7.2	Riolering	2.093	2.773	2.783	-10
7.3	Afval	2.051	1.987	1.898	89
7.4	Milieubeheer	861	879	480	399
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	349	320	317	3
Totaal lasten		**6.406**	**7.007**	**6.449**	**558**
Baten per taakveld					
7.1	Volksgezondheid	101	101	31	70
7.2	Riolering	2.904	2.918	2.853	65
7.3	Afval	2.305	2.232	2.303	-71
7.4	Milieubeheer	389	188	0	188
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	136	138	130	8
Totaal baten		**5.835**	**5.577**	**5.317**	**260**
Saldo per taakveld					
7.1	Volksgezondheid	-951	-947	-940	-7
7.2	Riolering	811	145	70	75
7.3	Afval	254	245	405	-160
7.4	Milieubeheer	-472	-691	-480	-211
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-213	-182	-187	5
Saldo van baten en lasten		**-571**	**-1.430**	**-1.132**	**-298**

8. Programma Bestuur en Ondersteuning

*(bedragen * € 1.000)*

		Primaire begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024	Verschil begroting realisatie
Lasten per taakveld					
0.1	Bestuur	933	928	942	-14
0.2	Burgerzaken	654	721	842	-121
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0
0.5	Treasury	-122	0	0	0
0.61	OZB woningen	108	0	0	0
0.62	OZB niet-woningen	70	0	0	0
0.64	Belastingen overig	44	0	0	0
0.7	Algemene en overige uitkeringen gemeentefonds	954	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten (exclusief Onvoorzien)	1.975	0	0	0
Totaal lasten		**4.616**	**1.649**	**1.784**	**-135**
Baten per taakveld					
0.1	Bestuur	0	0	0	0
0.2	Burgerzaken	297	349	358	-9
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0
0.5	Treasury	192	0	0	0
0.61	OZB woningen	3.685	0	0	0
0.62	OZB niet-woningen	2.396	0	0	0
0.64	Belastingen overig	545	0	0	0
0.7	Algemene en overige uitkeringen gemeentefonds	34.687	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten (exclusief Onvoorzien)	0	298	298	0
Totaal baten		**41.802**	**647**	**656**	**-9**
Saldo per taakveld					
0.1	Bestuur	-933	-928	-942	14
0.2	Burgerzaken	-357	-372	-484	112
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0
0.5	Treasury	314	0	0	0
0.61	OZB woningen	3.577	0	0	0
0.62	OZB niet-woningen	2.326	0	0	0
0.64	Belastingen overig	501	0	0	0
0.7	Algemene en overige uitkeringen gemeentefonds	33.733	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten (exclusief Onvoorzien)	-1.975	298	298	0
Saldo van baten en lasten		**37.186**	**-1.002**	**-1.128**	**126**

Algemene dekkingsmiddelen

*(bedragen * € 1.000)*

		Primaire begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024	Verschil begroting realisatie
Lasten per taakveld					
0.5	Treasury	0	166	170	-4
0.61	OZB woningen	0	108	103	5
0.62	OZB niet-woningen	0	70	71	-1
0.63	Parkeerbelasting	0	10	21	-11
0.64	Belastingen overig	0	147	137	10
0.7	Algemene en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	0
3.4	Economische promotie	0	56	66	-10
Totaal lasten		**0**	**557**	**568**	**-11**
Baten per taakveld					
0.5	Treasury	0	1.530	1.596	-66
0.61	OZB woningen	0	3.843	3.838	5
0.62	OZB niet-woningen	0	2.584	2.641	-57
0.63	Parkeerbelasting	0	2.527	2.703	-176
0.64	Belastingen overig	0	464	485	-21
0.7	Algemene en overige uitkeringen gemeentefonds	0	35.202	35.359	-157
3.4	Economische promotie	0	3.370	3.464	-94
Totaal baten		**0**	**49.520**	**50.086**	**-566**
Saldo per taakveld					
0.5	Treasury	0	1.364	1.426	-62
0.61	OZB woningen	0	3.735	3.735	0
0.62	OZB niet-woningen	0	2.514	2.570	-56
0.63	Parkeerbelasting	0	2.517	2.682	-165
0.64	Belastingen overig	0	317	348	-31
0.7	Algemene en overige uitkeringen gemeentefonds	0	35.202	35.359	-157
3.4	Economische promotie	0	3.314	3.398	-84
Saldo van baten en lasten		**0**	**48.963**	**49.518**	**-555**

Overhead, Vennootschapsbelasting en Onvoorzien *(bedragen * € 1.000)*

		Primaire begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024	Verschil begroting realisatie
Lasten per taakveld					
0.4	Overhead	8.823	9.295	8.681	614
0.8	Overige baten en lasten (onderdeel Onvoorzien)	100	0	601	-601
0.9	Vennootschapsbelasting	1	1	0	1
Totaal lasten		**8.924**	**9.296**	**9.282**	**14**
Baten per taakveld					
0.4	Overhead	271	368	370	-2
0.8	Overige baten en lasten (onderdeel Onvoorzien)	-49	36	0	36
0.9	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Totaal baten		**222**	**404**	**370**	**34**
Saldo per taakveld					
0.4	Overhead	-8.552	-8.927	-8.311	-616
0.8	Overige baten en lasten (onderdeel Onvoorzien)	-149	36	-601	637
0.9	Vennootschapsbelasting	-1	-1	0	-1
Saldo van baten en lasten		**-8.702**	**-8.892**	**-8.912**	**20**

Controleverklaring van de externe accountant

GEMEENTE
VALKENBURG
AAN DE GEUL